

Cím: 1012 Budapest, Attila út 135.
Telefon/fax: +361-3752282
E-mail: titkarsag@kosztolanyigimnazium.hu
Web: <https://www.kosztolanyigimnazium.hu>

OM: 035344

BUDAPEST I. KERÜLETI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022. szeptember 1.

BUDAPEST I. KERÜLETI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAM¹

„Az a tény, hogy anyanyelvem magyar és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, amelyhez nincs fogható... ebben az egyedülvaló életben csak így nyilatkozhatom meg igazán. Naponta sokszor gondolok erre. Épp annyiszor, mint arra, hogy születtem, élek és meghalok.”

(Kosztolányi Dezső)

Készítette:	az intézmény nevelőtestülete
Jóváhagyta:	Bodor Eszter intézményvezető

¹ Pedagógiai program módosításai

2012. március 31.
2013. augusztus 30.
2014. augusztus 28.
2015. március 11.
2015. szeptember 21.
2017. augusztus 24.
2019. augusztus 26.
2020. augusztus 31.
2021. május 6.
2022. augusztus 30.

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM	5
<i>Intézményvezetői köszöntő</i>	6
<i>Az iskola küldetésnyilatkozata, jövőképe</i>	7
1. NEVELÉSI PROGRAM	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	8
1.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógiai alapelveink)	8
Tantárgyi hagyományaink	8
Ilyen tantárgyi hagyományok:	9
Jelképeink	9
Hagyományos rendezvényeink	9
Hagyományos emlénapok, nemzeti ünnepek	12
Hagyományos versenyek	13
Hagyományos kirándulások	13
1.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében	14
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, színterei	16
1.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	20
1.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	21
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
1.3.1. Az értelmi nevelés	23
1.3.2. Az erkölcsi nevelés	26
1.3.3. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	27
1.3.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	27
1.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	28
1.3.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés	28
1.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés	32
1.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés	32
1.3.9. Médiatudatosságra való nevelés	33
1.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	33
1.3.11. Pályaorientáció	34
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	35
Egészségnevelési és Környezeti Nevelési Program	37
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	47
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	47
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	50
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók	51
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás	52
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	56
1.6.1. A nevelőtestület közössége	56
1.6.2. Az osztályközösség	56
1.6.3. A kosztolányis iskolai közösség	58
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	61
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	64
1.8.1. Tanulmányok alatti vizsgák	64
1.8.2. Osztályozóvizsga	64
1.8.3. Különbözeti vizsga	66
1.8.4. Javítóvizsga	66
1.8.5. Pótló vizsga	66
1.8.6. Évfolyamvizsga	67
1.8.7. Érettségi vizsgák	67

1.9.	<i>A felvétel és az átvétel helyi szabályai</i>	69
1.9.1.	Felvétel	69
1.9.2.	Átvétel	70
1.9.3.	Kilépés, tanulói jogviszony megszűnése, megszüntetése	72
1.10.	<i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	73
2.	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	75
2.1.	A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	75
2.2.	<i>Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai</i>	76
2.2.1.	Nyolc évfolyamos gimnázium helyi tanterve	76
2.2.2.	Négy évfolyamos gimnázium helyi tanterve	88
2.3.	<i>A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai</i>	96
2.4.	<i>A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei</i>	98
2.5.	<i>A meghatározott óraszám feletti kötelező, illetve a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga</i>	99
2.6.	<i>Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei</i>	100
2.7.	<i>A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai</i>	102
2.8.	<i>A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja</i>	103
2.8.1.	A mindennapos testnevelés, testmozgás	103
2.8.2.	A tanulók fizikai állapotának mérése	103
2.9.	<i>Érettségi vizsgatárgyak</i>	105
2.10.	<i>A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése</i>	119
2.10.1.	Ellenőrzés	119
2.10.2.	A tanulók tudásának értékelése	120
2.11.	<i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai</i>	129
2.12.	<i>A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek</i>	131
2.13.	<i>A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei</i>	133
2.14.	<i>A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag</i>	134
2.15.	<i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	135
2.16.	<i>A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek</i>	137
2.17.	<i>A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek</i>	140
3.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI ÉS FÜGGELÉKEI	142
4.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	143
	A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	143
	Fenntartói és működtetői nyilatkozat	145

PREAMBULUM

Gimnáziumunk az I., a II. és a XII. kerület találkozási pontjában, a Széll Kálmán tér mellett található, ideális megközelítési lehetőséggel, számos történelmi és irodalmi emlékhely közelében. Iskolánk jelenleg Budapest I. kerületének egyik legnagyobb tanulólétszámú köznevelési intézménye.

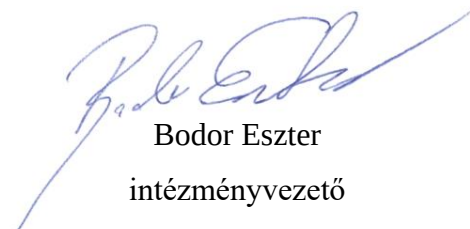

Intézményvezetői köszöntő

Szeretettel köszöntöm pedagógiai programunk olvasóit a Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium nevelőtestülete, diákjai és szülői közössége nevében! A pedagógiai program intézményünk munkájának alapprogramja, mely többször módosult a jogszabályi változások, az iskola sajátos arculatát tükröző nevelőtestületi igény, valamint a fenntartó iránymutatásai alapján. A változásokat az új módszertani lehetőségek megjelenése is indokolta. Iskolánknak saját arculata van, amelyet a tanulói összetétel, a partneri elvárások és a mikrokörnyezeti adottságok összehangolásával folyamatosan alakítunk ki. Céljainkat és jövőbeli terveinket küldetésnyilatkozatunkban részletesebben kifejtjük. Tantestületünk elkötelezett a minőségi, esélyteremtő, személyiségközpontú és inkluzív pedagógia iránt, amelynek folyamatában közös felelősséget érzünk tanulóink fizikai, szellemi és lelki fejlődéséért. Hisszük, hogy szülő, diák, pedagógus együtt munkálkodásával lesznek boldog, eredményes, sikeres kosztolányis diákok.

„Igazi közösség csak ott jön létre, ahol az emberek rejtélyes módon szeretik egymást. Vagyis barátok. Minden érdeken, valláson, politikán, társadalmi helyzeten és világnézeten túl.” (Müller Péter)²

Bodor Eszter
intézményvezető

² <https://www.citatum.hu/idezet/59515> (2021.03.22)

Az iskola küldetésnyilatkozata, jövőképe

„Az a tény, hogy anyanyelvem magyar és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, amelyhez nincs fogható... ebben az egyedülvaló életben csak így nyilatkozhatom meg igazán. Naponta sokszor gondolok erre. Épp annyiszor, mint arra, hogy születtem, élek és meghalok.” (*Kosztolányi Dezső*)

A Kosztolányi Dezső Gimnázium alapítói által választott mottó ma, a XXI. század elején is jó szívvel, büszkén vállalható. Akkor érezhetjük magunkat névadónk méltó utódainak, ha mindennapjaink természetes részévé válik anyanyelvünk, kultúránk megőrzése és ápolása, az anyanyelven elsajátított ismeretek, tudományok művelése és továbbadása, hiszen nyelv, tudat és lélek egymástól elválaszthatatlan, fejlesztésükre és harmóniájukra egész életünk során törekednünk kell.

Ezzel együtt Kosztolányi Dezső szellemiségét őrizzük és visszük tovább akkor is, ha más népek anyanyelvét elsajátítjuk, kultúráját megismerjük, tiszteljük, és ha képesek vagyunk közvetíteni nemzetek, nyelvek és kultúrák között akár itthon, akár Európában vagy a világ távolabbi tájain, hiszen ő is ezt vallotta: „Lélekben a nemzetek fölötti műveltséget, a nemzetek közötti megértést szolgálom.”

Célunk, hogy olyan széles körű általános műveltséggel, korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltséggel rendelkező, érettségizett fiatalokat bocsássunk a felsőoktatás és a munka világába, akik e tudás és készségek alkalmazásával képesek a hagyományos nemzeti és erkölcsi értékeink megőrzése mellett a mai modern tudás- és információalapú társadalom kihívásainak megfelelni.

Képesek a közösségi szerepvállalásra, toleranciára és együttműködésre, a természeti környezet megóvására, az egészséges életmód elveinek életvitelszintű alkalmazására, személyiségük testi-lelki harmóniájának fenntartására.

Törekednek az élethosszig tartó önművelésre, önismeretük, morális és esztétikai szemléletük fejlesztésére, és arra, hogy önálló döntéshozatalra képes, autonóm személyiséggé váljanak.

Támogatjuk, fejlesztjük tanulóink tehetségét, célunk, hogy mindenki megtalálja azt a területet, ahol tehetsége leginkább ki tud bontakozni. Törekszünk diákjaink motiválására változatos pedagógiai módszerek és tanulásszervezési eljárások és egyéni bánásmód alkalmazásával.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

1.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógiai alapelveink)

A Kosztolányi Dezső Gimnázium jogelőd iskolái az 1894-ben alapított Székesfővárosi Polgári Iskola, Attila utcai Általános Iskola és a Krisztinavárosi Általános Iskola.

Az intézmény a rendszerváltást követően, a megváltozott gazdasági-társadalmi igényeknek megfelelően 1991-ben - Budán elsőként - tért át a 4 + 8 tagolású iskolatípusra, majd **2006. szeptember 1-jétől nyolc évfolyamos gimnáziummá alakult.**

A 2015/2016-os tanévtől **négy évfolyamos gimnáziumi képzés** indult intézményünkben a nyolcadik évfolyamos általános iskolások számára választható társadalomtudományi / természettudományi orientációval.

A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésben minden évfolyamon 2-2 osztály működik (összesen 16 osztály). 2020. szeptembertől az egyik osztály matematika-természettudomány, a másik osztály magyar nyelv és irodalom - társadalomtudomány emelt szintű képzésű.

A négy évfolyamos gimnáziumi képzésben évfolyamonként 1-1 osztály működik (összesen 4 osztály), 2020. szeptember 1-jétől matematika-természettudomány / társadalomtudományi emelt szintű képzéssel.

A Kosztolányi Dezső Gimnázium több felsőoktatási intézménnyel kötött „Együttműködési megállapodást”, melyek alapján gyakorló intézményként vesz részt pedagógusképzési feladatok ellátásában, beleértve az alapképzést és a pedagógusok továbbképzését is.

Gimnáziumunk az „**Eötvös Loránd Tudományegyetem gyakorlóhelye**”, a Testnevelési Egyetem gyakorló iskolája, valamint a **Károli Gáspár Református Egyetemről és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről is folyamatosan fogad hallgatókat.**

Iskolánk 2014 óta a „Köznevelés az iskolában” című kiemelt projekt keretében Mentoráló Intézmény, 2016-ban és 2019-ben elnyerte az ÖKO-iskola, és 2016-ban és 2020-ban pedig az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet.

Legfontosabb értékeink, melyek átadására törekszünk: a humánus értékrend, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékei, hazaszeretet, nemzeti és iskolai hagyományok ápolása.

Tantárgyi hagyományaink

Iskolánk gazdag hagyományrendszerrel rendelkezik, melyet tudatosan és folyamatosan gazdagít. A tanárok egyénileg vagy közösségben kialakított módszerei a tanulóknak adott jelentősebb feladatai tartoznak ide,

amelyek ha éveken át beválnak, megőrződnek és továbbfejlődnek. A szakmai munkaközösségek a kollégák kezdeményezései közül az arra érdemeseket ösztönzik, átvételre javasolják.

Ilyen tantárgyi hagyományok:

- bevált tankönyv vagy tankönyvcsalád használata (a mindenkor hivatalos tankönyvjegyzék függvényében);
- a tantárgyra jellemző anyagok, tárgyak gyűjtése, rendszerezése, bemutatása (például növényeké, népművészeti motívumoké, történelmi eseményekről tablókészítés)
- évfolyamdolgozat írása (tanórán vagy otthon)
- évfolyamvizsga-rendszer
- projektek (pl. természetismeret, irodalom, történelem, komplex művészeti projekt)
- bemutatók, kiállítások látogatása és szervezése (művészeti tantárgyak)
- iskolák közötti versenyeken való részvétel, versenyek szervezése házon belül az iskola tanulói, valamint külső intézmények diákjai számára, tantárgyi pályázatok kiírása
- az évenként ismétlődő kerületi–fővárosi kulturális és megemlékező rendezvények lehetőségeinek beépítése a tanulmányi folyamatba (költők, írók jeles évfordulói alkalmából)
- a pedagógusok részvétele szakmai összejöveteleken, találkozók, szakmai testületek munkájában.

Jelképeink

Iskolánk színei a kék-arany, amely színek minden iskolai rendezvényen megjelennek a gimnázium címerével együtt, mely a tudás fáját ábrázolja a nap éltető sugaraival. Ez látható az iskolai zászlón, jelvényen, valamint a gimnázium dokumentumain (logó, fejléc), a kiadványokon (évkönyv, meghívók, levelek), valamint a Kosztolányi-emlékplaketten is. A címert, jelvényt, logót és plakettet Bereczky Gábor, iparművész, iskolánk egykori tanára tervezte.

Hagyományos rendezvényeink

Tanévnyitó ünnepély Iskolánk két tanévnyitó ünnepséget tart minden tanév első tanítási napján. Egyet az alsó (5-8.) évfolyamok, egyet a felső (9-12.) évfolyamok számára.

Gólyatábor A 9. évfolyam tanév eleji több napos kirándulása ismerkedés, közösségépítés céllal.

Egészségvédelmi nap Első sorban a Natura 2000 területek megismerésére szolgáló, egészséges életmódot támogató ÖKO-túra osztálykeretben.

Csibebál	A tanév elején, októberben, a 6. évfolyam szervezésében játékos vetélkedő keretében ismerkednek meg egymással alaposabban a két ötödik osztály tanulói. A hatodik évfolyamos tanulók osztályfőnökük vezetésével készítik elő, szervezik meg és vezénylik le a rendezvényt, melynek végén az osztályok a sikeres „beavatás” eredményeképpen Csibe-díjban részesülnek.
Gólyabál	A 9. évfolyamos diákok „beavatási szertartása” mindkét képzési formában. A 10. évfolyam által szervezett játékos vetélkedő, amelyet táncmulatság követ.
Szalagavató bál	A 12. évfolyam hagyományos ünnepe és bálja, amelyen megkapják, az utolsó gimnáziumi évet szimbolizáló kék szalagot, és betanult táncokat adnak elő.
DÖK-Mikulás	December 6-án a DÖK diákjai jelmezbe öltözve felkeresik az osztályokat.
Nyílt napok	Nyílt órák látogatására nyújtunk a tanév során több alkalommal is lehetőséget az iskolába járó diákok szülei részére, ill. a hozzánk jelentkező tanulók és szüleik részére, amikor betekintést kaphatnak a tanórán folyó nevelő-oktató munkába.
Karácsonyi koncert	A Budapest I. Kerületi Farkas Ferenc Zenei Alapfokú Művészeti Iskolával közösen szervezett karácsonyi koncert, amelyen a két iskola közös tanulói lépnek fel.
Maratoni foci	Iskolánk 1998 óta szervezi minden januárban a végzős évfolyam sajtónyilvános sportünnepét. A labda annyi percig van játékban, ahányadik évet írunk. A mérkőzés a végzős diákok és tanári kar között dől el. A tanárok csapatát illusztris vendégjátékosok, sportolók, a színészválogatott és közéleti személyiségek és öregdiákok segítik. Közösségerősítő program pozitív életpályamoddellel. A program megvalósítását az Attila Alapítvány és a Szülői Választmány támogatja.
Farsang	Minden év februárjában a 9. évfolyam össznépi mulatságot szervez az iskola tanulói számára, melynek visszatérő programjai a jelmezverseny és más vetélkedők, tanárzenekar/diákzenekar fellépése, és a diszkó.
Diákakadémia	Diákok és meghívott előadók által tartott előadások, melyek között szerepel a fenntarthatóság, környezettudatosság, egészségnevelés témája is.
Pályaorientációs nap	Életkornak megfelelő pályaorientációs foglalkozások szervezése meghívott előadók vezetésével vagy külső cégeknél, intézményeknél tett látogatások, pályaválasztással kapcsolatos programok szervezése egy tanítás nélküli munkanapon

Kosztolányi - gála	Iskolánk legnagyobb hatású bemutatkozása az évente megrendezendő Kosztolányi- gála, amely tükrözi az intézményünkben folyó nevelő-oktató munkát, és amelyet névadónk születésnapjához (március 29.) kötődően tartunk. A gála műsorát tehetséges tanulóink, diákcsoportjaink magas színvonalú előadásai adják. Pedagógusaink felkészítésével, támogatásával, sok gyakorlással érlelődnek a színes, különböző műfajú produkciók, melyek lehetőséget adnak a különböző területeken tehetséges diákok bemutatkozására.
Sportnap	Az iskola egészségnevelési programjának része és egyben diáknapi. Az egész iskolát – diákokat és tanárokat- megmozgató rendezvény, ahol a különböző versenyeken mindenki bizonyíthatja kitartását.
Alapítványi bál	Kétévente, a báli szezonban tartjuk játékonysági Alapítványi bálunkat, melyet a Szülői Választmány segítségével rendezünk meg a szülői-pedagógusi közösség számára, lehetőséget adva ezzel a kötetlen szórakozásra, beszélgetésre, ismerkedésre, közösségépítésre.
Tanár-szülő- öregdiák találkozó	Az alapítványi bállal váltva, kétévente, a második félévben az Szülői Választmány segítségével megrendezett találkozón nem csak szülők és pedagógusok, hanem régi diákjaink is visszalátogatnak az alma materbe.
Ballagás	A 12. évfolyam utolsó tanítási napján vagy az azt követő napon kerül megrendezésre. A 11. évfolyam diákjai búcsúztatják a végzősöket. A ballagáson kerül átadásra a Kosztolányi-emlékplakett, amellyel a nyolc ill. négy év alatt kiemelkedő tanulmányi eredménnyel büszkélkedő diákokat jutalmazunk.
DÖK jutalomkirándulás	Az iskolai közösségért végzett kiemelkedő munka jutalmazásaként a diákok egy csoportját kirándulási lehetőséggel díjazzuk. (Finanszírozása szükség esetén az Attila Alapítvány segítségével.)
Versenyesek ünnepsége	A tanév utolsó heteiben kis házi ünnepség keretében köszöntjük és jutalmazunk a kiemelkedő versenyeredményt elért diákokat és felkészítő tanáraikat. A jutalmakat az Attila Alapítvány finanszírozza.
Tanévzáró ünnepély	Az utolsó tanítási napot követően megrendezésre kerül a tanévzárási ünnepély, ahol az intézmény vezetője személyesen jutalmazza a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért diákokat és az iskola életét segítő szülőket.

Iskolánk egyik legerősebb pillére a magas szintű oktatás mellett a gazdag, színes iskolai hagyományok rendszere.

Hagyományos emléknapi, nemzeti ünnepek

Fontos, hogy tanulóink ismerjék ünnepeink igazi tartalmát, hogy felkészüljenek és ráhangolódjanak az ünnepekre. Azért, hogy az ünnep teljes legyen, odafigyelünk a külsőségekre is. Ezt szolgálja a fehér ing/blúz - fekete alj ünnepi viselet is.

Állami ünnepeink, megemlékezések, világnapok:

- Megemlékezés az Aradi vértanúkról (október 6.)
- Az 1956-os forradalom évfordulójának megünneplése (október 23.)
- Megemlékezés a kommunizmus áldozatairól (február 25.)
- Az 1848-as forradalom évfordulójának megünneplése (március 15.)
- Megemlékezés a holokauszt áldozatairól (április 16.)
- A nemzeti összetartozás napja (június 4.)
- Kapcsolódás jeles napok, világnapok ünnepléséhez pl. a magyar nyelv napja, a magyar kultúra napja, autómentes nap, állatok, víz, Föld világnapja stb.

Az ünneplés módjai:

- Megemlékezés, iskolai ünnepély
- Vetélkedő
- Iskolarádiós műsor
- Film megtekintése
- Kiállítás-, múzeumlátogatás
- Emlékhelyeken tett látogatás, koszorúzás, kirándulás egy történelmi esemény színhelyére
- Tabló-, faliújság-készítés osztálykeretben, szakórán
- Meghívott előadó élménybeszámolója, visszaemlékezése
- Kutatómunkák
- A nemzeti összetartozás napját nemzetközi teremlabdarúgó-mérkőzéssel ünnepeljük, Zentáról, Pozsonyból és Eszékről érkező csapatok és iskolánk csapata részvételével.

Hagyományos versenyek

Minden tanév elején meghirdetjük hagyományos versenyeket, amelyeken egyének és osztályok is összemérhetik tudásukat.

Egyéni versenyek:

- szaktanárok által szervezett tantárgyi versenyek
- országos tanulmányi versenyek
- OKTV
- vers- és prózamondó versenyek
- Szép Magyar Beszéd verseny
- Művészeti versenyek

Osztályok közötti versenyek:

- Teremdekorációs verseny az 5-8. évfolyamon, amelynek témáját a DÖK gyűlésen választják ki, majd az iskola vezetője, DÖK elnöke, a DÖK munkáját segítő pedagógus, és a vizuális nevelés szaktanárok értékelik a munkákat. A 9-12. évfolyam szaktantermek gazdája, az ő feladatuk a szaktantermek dekorálása a szaktanárok/munkaközösségek irányításával.
- A papírgyűjtés a környezettudatos nevelést szolgálja. A tanév során – a tárolási lehetőségek függvényében – a Diákönkormányzat szervezésében bonyolítjuk le.
- A sportnap sportrendezvényei: kosárlabda, röplabda, futball, kötélmászás, asztalitenisz, tollas, dob, futás, sakk,
- Tanulmányi verseny (év végi eredmények alapján) korcsoportonként (5-6. osztályok, 7-12. osztályok)

Iskolánk alkalmanként kerületi szintű versenyeket is szervez (jelentősebb évfordulók alkalmából, ill. tehetséggondozó céllal, pl. irodalmi, idegen nyelvi, sport, természettudományi, művészeti versenyek stb.)

Hagyományos kirándulások

A nevelő-oktató munkát kiegészíti az intézmény hagyományos kirándulásainak rendszere.

Egészségnevelési programunk első rendezvényként - mindkét képzési forma esetén - közösségformáló kirándulást, „túranapot” szervezünk a budai hegyekbe, ill. a Natura 2000 területekre.

A 12. évfolyam - mindkét képzési forma esetén- szeptemberben 3-5 napos **határon túli kiránduláson vesz részt**, a tanulmányok zárásaként a magyar irodalmi, történelmi emlékhelyekre a Nkt. 9. § (4) bekezdése alapján: „Az általános és középfokú iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a

közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a hét-tizenkettedik évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat.”

A nyolc évfolyamos és négy évfolyamos gimnáziumi osztályok tavasszal tanulmányi célú kirándulást szerveznek hazánk irodalmi, történelmi emlékhelyeire és földrajzi területeire. A **2. sz. melléklet** (Tanulmányi célú osztálykirándulások célterületei) olyan javaslatot tartalmaz, amely lehetőséget biztosít Magyarország különböző tájegységeinek megismerésére. (A négy évfolyamos képzésben tanulók számára is a 2. sz. melléklet 9-12. évfolyamainak kirándulási területei érvényesek.)

Lehetőséget biztosítunk a mindenkor 6. évfolyamosoknak, hogy részt vegyenek erdei iskolai programon.

1.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- **A kulcskompetenciák kialakítása**, a NAT által meghatározott kompetenciákra (*tanulás-, kommunikációs-, digitális-, matematikai-gondolkodási-, személyes és társas kapcsolati-, kreativitás-önkifejezés-, munkavállalói és vállalkozói kompetenciák*) alapozva, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudással rendelkezzenek. Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet mindkét képzési formában választható **matematika természettudományi / magyar – társadalomtudományi (nyolc évfolyamos), ill. társadalomtudományi (négy évfolyamos) emelt szintű képzés** kialakításával is elősegítünk.
- **Sokoldalúság, önálló életvezetés képességének kialakítása** - Pedagógiai munkánk másik fő feladatának tekintjük a kulcskompetenciák fejlesztésén túl, hogy az emberi kultúra valamennyi területéről válogatott értékeket közvetítsünk, s ezáltal az aktuális életkori sajátosságoknak megfelelően, a felnőtt élet minden szegmensére kiterjedő képzést nyújtsunk.

Célunk:

- az önmegvalósításra való képesség kialakítása a sikerek és kudarcok helyes kezelésével,
 - a megalapozott, reális önismeret és önértékelés kialakítása, mely segít mások megismerésében és elfogadásában is,
 - felelős döntések meghozatalára való képesség kialakítása a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
 - az önálló tájékozódás, véleményformálás és cselekvés képessége,
 - az erkölcsi meggyőződés és a cselekedetek összhangba hozásának képessége.
- A humánus értékrend intézményünk lételeme, melynek alapja az emberi méltóság tisztelete és mások elfogadása, és hozzá tartozik az önfegyelemre nevelés, szavahihetőség és megbízhatóság, jóindulatú és

udvarias magatartás, igazságosság és becsületesség, felelősség- és áldozatvállalás a családban és a közösségben, az idősek és segítségre szorulóknak támogatása, a mértéktartás, az együttérzés, a tisztelet és türelem és a megértés.

• **A közösségi normák megtartásához szükséges az**

- együttműködési készség elsajátítása,
- az elfogadott közösségi szabályok korrekt betartása,
- a közéleti morál és a közszereplés tisztasága,
- alkalomhoz és helyhez illő, kulturált viselkedés és megjelenés,
- az érzelmek hiteles kifejezésének, a mások helyzetébe történő beleélés képességének fejlesztése,
- mások elfogadása, előítéletek nélkül
- másokért való felelősségvállalásra, önkéntességre ösztönzés.

• **Az élet és a természet tisztelete, az ökotudatos életszemléletre nevelés** megjelenik az ökoiskolai programunkban.

• **A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás** az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül, a hatályos szakmai alapdokumentumnak megfelelően lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű tanulók számára is.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, szinterei

- Kiemelt feladatunk a **kétszintű érettségire és a felsőoktatásban való továbbtanulásra, pályaválasztásra** való felkészítés. Minden tanuló képességei és igényei szerint élhet a kétszintű érettségi vizsga nyújtotta lehetőségekkel mind közép, mind pedig emelt szinten.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony és **sokoldalú tanítási-tanulási módszerekkel, frontális és differenciált, közvetett és közvetlen** eljárások útján alakítjuk ki a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet, valamint a problémamegoldó gondolkodás képességét és a kreativitást. A folyamatos módszertani fejlődést segíti elő **mentortanárainknak** a felsőoktatási intézményekkel és hallgatóikkal való folyamatos információcseréje.
- Támazkodunk a tanórákon a tanulók **előzetes tudására**, más tantárgyakhoz való kapcsolódásokra. Szeretnénk tanulóinkat **egyéni ismeretszerzésre** sarkallni, ezért alkalmazunk a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikákat és munkaformákat (egyéni, páros-, csoport- és projektmunka, valamint témanapok és tematikushetek).
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás **belső motivációinak** kialakítását, fejlesztését, hiszen „*a tanítók kitárják az ajtót, de belépniünk magunknak kell rajta.*” Hagyományos és újszerű tanulásszervezési eljárások segítségével a rendelkezésre álló infokommunikációs és technikai eszközök (pl. laptop, projektor, okostelefon, tablet, wifi) bevonásával, és a különböző digitális (internetes) platformok, valamint informatikatanárunk által kezelt és felügyelt iskolai Moodle-rendszer használatával törekszünk a tanulók motiváltságának növelésére.
- A társadalomba való beilleszkedést támogatjuk azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, **az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka** felvállalására. Ezt ismert és elismert személyiségek által követésre méltó **példák felmutatásával** is alátámasztjuk.
- **Az alapkészségek, képességek, és kulcskompetenciák** fejlesztése tanórákon és a tanítási órákon kívüli programokon valósul meg. Egyéni tehetség és érdeklődés függvényében a társadalomtudományi és természettudományi emelt képzésen kívül szakköreinken, tehetséggondozó foglalkozásainkon és a fakultációs órákon lehetőséget kínálunk a készségek, tudás elmélyítésére.
- A tanulók **problémamegoldó gondolkodásának**, az összefüggések felismerésének fejlesztése terén a nyolc, ill. négy év során diákjaink egyre nagyobb önállóságra tesznek szert. Támogatjuk a tanulók cselekvő magatartásformáinak (a tanulók tevékenységének, önállóságának, kezdeményezéseinek, problémamegoldásának, alkotóképességének) előtérbe helyezését. A tanuló a tanulási tevékenységekben

aktív tanulással, azaz cselekvően vesz részt azzal a céllal, hogy képes legyen ismereteinek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazására.

Ehhez kapcsolódnak az aktuális nevelési-oktatási célhoz kiválasztott tevékenységközpontú tanulásszervezési eljárások, melyek a hagyományos frontális oktatás mellett egyre inkább az önálló és egyéni differenciált munkát, kutatás alapú és felfedeztető páros és csoportmunkát helyezik előtérbe, ahol az együttműködő tanulás is meg tud valósulni. Az egyéni bánásmód megvalósulását a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés segítheti.

Az aktív tanulás további eszközei:

- külső szakember, előadó bevonása
- külső helyszínen történő, kihelyezett óra (könyvtári, levéltári, múzeumpedagógiai, (film)színházi nevelési foglalkozások, koncert, tanösvény stb.)
- integrált, multidiszciplináris nevelésre adnak lehetőséget **a témahetek, tematikus hetek, projektnapok** (pl. Pályaorientációs nap, Diákakadémia, Kosztolányi gála), tanulmányi kirándulások, erdei iskola. Osztály-/csoportszinten bekapcsolódunk az oktatásért felelős miniszter által meghirdetett témahetek programjaiba is („Pénz7” pénzügyi és vállalkozói témahét, Digitális Témahét, Fenntarthatósági Témahét) Évente az *Éves munkatervben* meghatározott időpontú, témájú és szervezésű témanapokat/projektnapokat tartunk (pl. képzési program szerinti, iskolai, évfolyam- vagy osztályszintű) A **Kosztolányi-gála** egy olyan hagyományos, tematikus napunk, amikor egy-egy előre megadott téma által inspirált, kreatív előadást, bemutatót tartanak a diákok/diákcsoportok.

Egyéni és csoportos önálló feladatok, ill. multidiszciplináris, kutatásalapú vagy kreativitást fejlesztő **projektek** nevelés-oktatási folyamatba történő beépítésével segítjük elő.

6. évfolyam – természettudományos projekt

7. évfolyam – művészeti projekt

8. évfolyam – történelem projekt

9. évfolyam – irodalmi (pl.: Biblia projekt)

- **Évfolyamvizsga-rendszerünk** segítségével a **tantárgyi és tantárgyközi ismeretek** összefoglalási, rendszerezési készségének kialakítását, az ismeretek szinten tartását és a vizsgázás technikájának kialakítását támogatjuk.
- Intézményünk pedagógiai munkájának alappillére az **egyéni bánásmód**, a tanulókhoz alkalmazkodó **differenciálás**, a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében, a tanulói autonómiára építve. Ez lehetővé teszi az eltérő tempóban

fejlődő, enyhe tanulási zavarokkal küzdő, valamint a kiemelkedően tehetséges tanulók felkészítését a felsőoktatásba való belépéshez, mind a négy, mind a nyolc évfolyamos képzés során.

- **Az oktatás-nevelés tanórai színterén kívül, tehetséggondozó és felzárkóztató szakkörökkel, foglalkozásokkal** támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását az esélyegyenlőség és inkluzivitás jegyében. Az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgálják a **fejlesztő pedagógusaink által tartott foglalkozások**, tantárgyi felzárkóztató-gyakorló foglalkozások, és egyéni foglalkozás keretében nagyobb diákok által tartott korrepetálások.
- Gyógypedagógusok, iskolapszichológus, iskolai szociális segítő, bűnmegelőzési tanácsadó bevonásával vagy pedagógusaink kooperációja által megvalósuló **közös tanítás (teamtanítás)** elősegíti a multidiszciplináris szemléletmód, ill. az osztályfőnöki munkához kapcsolódó kompetencterületek (pl. szociális érzékenység, konfliktuskezelés, érzelmi intelligencia) fejlesztését, valamint az egyéni bánásmód tanórai megvalósulását.
- Tanórákon és tanórán kívüli tevékenységekben egyaránt törekszünk a **tanulási környezet** megfelelő kialakítására tárgyi adottságaink függvényében. Könyvtárunkban a kooperatív asztalok alkalmasak a tér rugalmas, gyors átalakítására, a tantermekben pedig a padok, székek átrendezésével elérhető ugyanez a cél. Tantermeinkben laptop és projektor segíti a digitális kompetencia minél hatékonyabb fejlesztését, az iskolai vezeték nélküli hálózati (internet) elérés segítségével pedig a diákok saját mobiltelefonjukat, egyéb eszközeiket is használhatják (a tanár engedélyével) az oktatás segítésére.
- Alkotó közösségeink (pl. szakköreink, technikai csapatunk, a Diákönkormányzat, valamint a DÖKO-csoport) lehetőséget nyújtanak tanulóink önismeretének, együttműködési készségének, segítőkészségének, empátiájának fejlesztésére.
- Feladatunk, hogy az eddigieknél még nagyobb gondot fordítsunk arra, hogy **tanulóink családi, szociális háttérét megismerjük**, a szülőkkel és adott esetben a megfelelő segítő szervezetekkel napi kapcsolatot keressünk, így a **hátrányos helyzetű tanulók problémáinak beazonosításával** lehetőséget adjunk a hátránykompenzációra.
- Kiemelt nevelési célunk, az **önkéntesség, közösségi szolgálat**, emberi együttélés szabályainak, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása és az **érzékenyítés**.
- Törekszünk az **infokommunikációs technológia** alkalmazásának folyamatos fejlesztésére anyagi lehetőségeink függvényében, az internet használatára, digitális tananyag- és feladatbankok létrehozására és használatára, digitális projektmunkák készítésére.

- A célok meghatározása, stratégiai és operatív tervezés, valamint az **intézményi önértékelés** során figyelembe vesszük az intézmény nevelési-oktatási tevékenységéből származó meghatározó eredményeit és azok elemzését, így az

- országos kompetenciamérés eredményeit
- tanév végi eredményeket – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan
- versenyeredményeket: országos szint, megyei szint, tankerületi szint, kerületi szint
- továbbtanulási mutatókat
- vizsgaeredményeket (érettségi vizsga, nyelvvizsga)
- elismeréseket,
- lemorzsolódási mutatókat (évismétlők, egyéni munkarendben tanulók, kimaradók, lemaradók),
- elégedettségmérés eredményeit (szülő, pedagógus, tanuló).

Céljaink megvalósulását állandó visszacsatolással mérjük, elemezzük, értékeljük, meghatározzuk erősségeinket és a fejlesztendő területeket, tehát a pedagógiai élet minden területére kiterjedő önértékelési rendszert működtetünk a Nkt. által előírt formában.

Az önértékelés folyamata intézményünkben:

- Az Intézmény önértékelési folyamatában értelmezzük az általános elvárásokat
- Az általános elvárásokat átalakítjuk a saját profilunkra- meghatározzuk az általános elvárásokhoz viszonyítva intézményünk milyen állapotban, helyzetben, stádiumban van
- Elkészítjük a következő 5 évre intézkedési tervünket, illetve a vezetőre és a pedagógusokra vonatkozó önfejlesztési terveket

Az önértékelés folyamatának lépései:

- Előkészítés- az önértékelési csoport létrehozása (szakemberek felkészültsége, feladat iránti bizonyított elkötelezettség alapján)
- Az önértékelési csoport feladatai:
 - Az önértékelés előkészítése és megtervezése
 - A pedagógusok és az intézményi partnerek tájékoztatása
 - Az 5 évre szóló önértékelési program elkészítése
 - Az éves önértékelési terv elkészítése
 - Az önértékelési folyamatba bevont kollégák felkészítése és folyamatos támogatása

- Az OH által működtetett informatikai felületen a tapasztalatok rögzítése, melynek alapján az értékeltek szintén a felületen rögzíthetik saját önértékelésüket
- Az önértékelési folyamat szoros nyomon követése az informatikai felületen és a valóságban
- Az önértékelés minősítésbiztosítására vonatkozó gondoskodás
- Tájékoztatás
- Az intézményi elvárásrendszer meghatározása: 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 146.§-150.§.
- Tervezés
- Éves önértékelési terv elkészítése

1.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatait részletesen a munkaköri leírások tartalmazzák (ld. SZMSZ függeléke).

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Munkája során a pedagógus az értékrend közvetítője, példát mutat, ezzel is segítve a helyes értékrend kialakítását
- Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását, személyi ügyekben a szeretet és diszkréció betartásával.
- Felméri és elemzi a tanulócsoportok szerkezetét, (pl. szociometria készítésével.)
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét. **(Nevelőtestületünkben 20 szakvizsgázott pedagógus van, közülük 12 mentortanár, valamint 7 mesterpedagógus (2021. márciusi adat.)**
- Rendszeres kapcsolatot ápol diákjai osztályfőnökével, szüleivel, többi tanárával és a fejlesztő pedagógusokkal, szükség esetén együttműködik az iskolai szociális segítővel, iskolapszichológussal, gyógypedagógussal.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az intézményvezetővel vagy helyettesével folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

- Ismeri és alkalmazza az iskola oktatási-nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveit az ellenőrzés-értékelés feladataira vonatkozólag, és ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében az egészséges és biztonságos intézményi működtetésre vonatkozóan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.
- A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.
- A pedagógus a tanuló értékeléséről a Kréta (elektronikus) napló útján rendszeresen értesíti a szülőket. A Kréta napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.

1.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll, megbízását az intézményvezető adja. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait;
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi;
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását;
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és lehetősége szerint látogatja óráikat;
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével, az osztályában tanító tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (iskolapszichológus, pedagógiai szakszolgálat pedagógusa (pl.: logopédus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus), iskolai szociális segítő, iskolaorvos, védőnő);
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét; különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart, a Kréta napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat;
- saját hatáskörében – indokolt esetben – évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását;
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálaton való részvételéről;
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére;
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés az iskola egyik legfontosabb és - a társadalomban megfigyelhető erkölcsi és értékrendi válság közepette - egyik legnehezebb feladata is. Célunk, hogy autonóm személyiségeket neveljünk, akik felelősek önmagukért, testi-lelki egészségükért, valamint családjukért, közvetlen és tágabb környezetükért.

1.3.1. Az értelmi nevelés

Kulcskompetenciák

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére, a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Fejlesztésére és az idegen nyelvi érettségi, valamint a nyelvvizsga megszerzésére a kerettantervinél magasabb óraszámot biztosítunk mindkét választott idegen nyelvből. **A második idegen nyelv oktatását a nyolc évfolyamos tagozaton már 7. osztályban kezdjük.**

A digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Matematikai és gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kulturális tudatosság és kreatív kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

- Az irodalom (magyarul és idegen nyelven), az ének és zeneirodalom, a vizuális kultúra és művészettörténet, a mozgóképkultúra, a dráma és tánc tantárgyak az esztétikai nevelés legfőbb, legcéltudatosabb iskolai szinterei. A szép felismerésének, átérzésének és alkotásának képességét azonban nagyon sok szaktárgyon kívüli eszközzel fejleszti az iskola.
- A legkülönbözőbb tantárgyak szemléltetőeszközei, de még a vetített kép vagy a táblai vázlat is hordozói lehetnek az esztétikumnak, illetve szenvedhetnek annak hiányában. Ezért nem elégszünk meg azzal, hogy működőképes vagy másképpen hasznos tárgyakkal segítsük az oktatást, hanem arra törekszünk, hogy amit mi mutatunk fel, vagy mi adunk a diák kezébe, az a gondosság, pontosság, arányosság, harmónia jegyeit is magán hordozza.

- A Kosztolányi Dezső Gimnázium környezete esztétikai szempontból kiemelt helyzetű. Pár száz méter távolságban építészeti remekművek magasodnak fölé, a diákok számára is könnyen elérhető képzőművészeti és iparművészeti kincsekkel. A Budai Vár múzeumaival, a Királyi Palotával, valamint az iskola előtti Vérmező egyedi-, különleges díszletet biztosít az esztétikai neveléshez. Ezek látogatására a rendszeres osztályprogramok biztosítják a lehetőséget az osztályfőnök vezetésével, a szaktanárok segítségével, valamint a diákok kezdeményezéseivel és fakultatív részvételével.
- Az iskolaépület XX. század eleji hangulatát egészítik ki a belső lépcsők csipkeszerű korlátai, boltozatai – mindehhez 2019-ben kialakítottunk egy a XXI. századi, modern igényeket a hagyományos formákkal ötvöző aulát. A kisgimnazista osztályok tanév eleji dekorációs versenyének szempontjai is szerepet kapnak az esztétikai nevelés megvalósításában. A folyosók és a tantermek falai díszíthetők a legjobb diákrajzokkal, grafikákkal.
- A Kosztolányi Dezső Gimnázium hagyományos rendezvényei jó alkalmat adnak az esztétikai nevelésre, különösen a Kosztolányi Gála. Az iskola épületében rendezett ünnepségekre való készülés, a terem alkalomhoz illő átrendezése, a fekete-fehér egyenruha viselése, a szavalatok, színielőadások, a zene és a sok tánc - egyszerre lehetnek szórakoztatóak és nevelő hatásúak.
- Irodalmi és képzőművészeti területeken pályázatokat hirdetünk, s megpróbáljuk ezeket hagyománnyá érlelni.
- A **Budapest I. Kerületi Farkas Ferenc Zenei Alapfokú Művészeti Iskola** jelentősen hozzájárul tanítványaink zenei ízlésének fejlesztéséhez. A közös rendezvények alkalmával a legnagyobb hatást a gyerekekkel együtt zenélő tanárok példamutatása éri el.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképeség, innovációs és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. Ezeknek a kompetenciáknak a fejlesztését célozza a Pénzügyi témahéten való rendszeres részvételünk a földrajz szaktanárok vezetésével, valamint a pályaaorientációs nap programjain, ill. vendég-előadóitól szerzett ismeretek, tapasztalatok. A társadalomtudományi tagozatos diákok az állampolgári ismeretek tantárgy keretein belül mélyíthetik el a munkavállalói, vállalkozói kompetenciákat.

1.3.2. Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés célja: a tanulók cselekedeteiért és azok következményeiért viselt felelősségtudat elmélyítése, az igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Az erkölcsi nevelés lényege az életszerűség – főbb témái: a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

A kamaszkort és a serdülés korát felölelő nevelési programnak valóságos erkölcsi kódex felelne meg. Ennél szerényebb feladatra vállalkozunk: olyan erkölcsi eszményeket tűzünk célul, amelyek egyetértésre találnak a szülők és a pedagógusok körében, amelyek nem sértik a családok lelkiismereti szabadságát, amelyek úgy válnak diákjaink személyes javára, hogy a tágabb közösségek számára is hasznosak. Ilyen értékek az alábbiak:

- az emberi élet és egészség védelme
- a lelki és a testi kényszer elutasítása
- az öncélú fájdalomkokozás elkerülése
- a szavak és a tettek egysége
- előrelátó bánásmód a természet kincseivel és a társadalom javaival
- önkorlátozás erőfölény esetén
- a gyengébbek védelme
- mértéktartás
- a másság elfogadása
- mások munkájának megbecsülése
- a tudás tisztelete
- az adott szó betartása, szerződési fegyelem
- felelősségvállalás előre és utólag (*előre*: számolva azzal, hogy amibe az ember belevág, annak nehéz következményei is lehetnek; *utólag*: nagyobb tehernek érezni a következmények alóli kibújást, mint magát a büntetést)
- barátság – a saját csoport iránti messzemenő (de nem korlátlan, nem vak) szolidaritás

Az erkölcsi nevelés főbb iskolai eszközei

- Az iskola, a pedagógus és az együttműködő szülő hétköznapi körülmények között úgy nevel erkölcsre, hogy példát mutat és gyakoroltat;
- A pedagógus részvételével zajló (a közösség fejlődésével egyre kevésbé irányított) beszélgetések;
- a tanulók egymás közötti akciói és beszélgetései, a körükben felmerülő problémák önálló megoldása, amelyekre az iskola keretet biztosít;
- tanórai szituációk teremtése és tapintatos irányítása;
- műalkotások megismertetése, feldolgozása (különös tekintettel az irodalomra és a filmre), továbbá ösztönzés önálló műalkotások létrehozására (képzőművészeti, vers, novella, műfordítás);
- ünnepélyek, megemlékezések, ahol a történelmi események szereplőiről erkölcsi ítéletek hangzanak el, példaképként szolgálva a tanulók részére.

1.3.3. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segítenünk a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Célunk az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. A tanuló segítése, hogy képessé váljon érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a gyakorlására, valamint a kölcsönös elfogadásra. Fontos a társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek (szociális kompetencia), a kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

1.3.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés főbb területei:

- A szülőföld szeretete, nemzeti nagyjaink tisztelete,
- történelmi múltunk és hagyományaink megbecsülése,
- anyanyelvünk, nemzeti kultúránk és természeti értékeink őrzése, gyarapítása,
- tenni akarás nemzetünk jelenéért, jövőjéért és hazánk védelméért,
- magyar tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságának megismerése,
- a magyarországi nemzetiségek kultúrájának, értékeinek megismertetése,
- a magyarság és európaiság tudatosságával a különbségek elfogadásának képessége, a más etnikai, nyelvi kulturális vagy vallási hagyományokat ápoló népek tisztelete és velük való harmonikus együttélés.

A hazafiságra nevelés iskolánkban a megemlékezések változatos formában történő megtartásával, a tanulók aktív közreműködésével történik (pl.: koszorúzás, faliújság készítése, vetélkedő, kapcsolódó film megtekintése, előadás tartása, előadók meghívása stb.)

Hazánk megismerését az évfolyamonként javasolt **osztálykirándulási tematika** segíti.

1.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), az egészséges nemzeti öntudat és más nemzetekkel való együttműködés készségének kialakítására. Az alapvető jogok és kötelességek önálló gyakorlása már az iskolába lépéssel megkezdődik. A nevelés főbb területei:

- a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása,
- a főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetése,
- az alapvető honvédelem kérdéseinek megtárgyalása,
- kreatív önálló mérlegelő gondolkodás, az elemző képesség és a vitakultúra fejlesztése,
- a konfliktusok erőszakmentes megoldása, a demokratikus intézmények működését és fejlesztését, az emberi jogok védelmét biztosító képességek kialakítása.

A társadalomtudományos képzésű diákjaink az állampolgári ismeretek tantárgyat (Nat 2020) a 11-12. évfolyamon két évig, magasabb óraszámban tanulják.

1.3.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

A természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő magatartás, a fenntarthatóság melletti elkötelezettség kialakítása ÖKO-iskolaként a mindennapjaink része. Mind az élettelen természeti környezet megóvása, mind pedig az emberi élet és az élővilág aktív védelmére nevelés a feladatunk.

Ökoiskola program

Az EMMI és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által Kiírt Ökoiskola Pályázatot intézményünk megpályázta, és 2016-ban, illetve 2019-ben is elnyerte az ÖKOISKOLA címet.

Az ökoiskola-hálózat, az OECD-ENSI nemzetközi projektjeként 1986-ban indult útjára.

Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája értékeit.

Az Ökoiskola cím elnyerése az iskolák számára a következő előnyökkel jár:

- A nemzetközi kritériumokkal összhangban kialakított magyar ökoiskola kritériumrendszer az iskola megkülönböztető minőségjelzője, mely vonzónak teszi az iskolát a szülők számára, és pozitív külső visszajelzést jelent az iskola munkájáról a fenntartó számára.
- Az állami kezdeményezésre létrejövő hálózat iskolái nagyobb eséllyel vesznek részt a környezeti nevelési, a fenntarthatóság pedagógiájával kapcsolatos pályázatokon.

A Cím elnyerője az Ökoiskolák Hálózatának tagja lesz, hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere bővül, a Hálózat programjai segítik szakmai fejlődését.

A Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium az ökoiskola célkitűzéseit megvalósítja, mert tanulóit környezettudatos, a fenntartható fejlődést szem előtt tartó felnőttekké kívánja nevelni. Olyan gyerekeket nevelünk, akik ismeretekkel, készségekkel, attitűdökkel, motivációval és elkötelezettséggel rendelkeznek, hogy egyénileg és közösségben tudjanak dolgozni a jelenlegi környezeti problémák megoldásain és az újabbak megelőzésén.

2015. februárjában megalakult a nevelőtestületen belül az ÖKO-munkacsoport, amely célul tűzte ki a fenntartható fejlődésre és a környezettudatosságra nevelés koordinálását, valamint az ÖKO-iskola projekt irányítását a nevelés-oktatás minden területén. Az ÖKO-munkacsoport minden évben az iskolai munkatervhez kapcsolódóan elkészíti és nyilvánosságra hozza saját munkatervét. A megvalósult programokat részletesen minden tanévben az ÖKO-munkacsoport félévi és év végi beszámolója tartalmazza. A Diákönkormányzat keretein belül működő ún. DÖKO-felelősök az osztályok diák-összekötői az ÖKO-munkacsoporttal.

Minden tantárgy hangsúlyosan foglalkozik a fenntarthatóság témakörével. A kémia, a biológia, a földrajz, a fizika és a testnevelés sokéves tantárgyi keretet nyújtanak a fenti témákkal kapcsolatos ismeretek átadására, a korszerű gondolkodásmód fejlesztésére, a szükséges tevékenységek gyakoroltatására. A négy évfolyamos gimnázium természettudományos orientációjú csoportjának tanterve különös hangsúlyt helyez a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés eljárásaival való megismerkedésre. A természettudományos

tantárgyak számos környezetvédelmi kérdéssel foglalkoznak: savas esők, ózonlyuk, nukleáris energia, üvegházhatás, megújuló energiaforrások. A biológia rámutat az élővilág faji gazdagságának értékeire; az embernek, mint biológiai lénynek a szükségletére; a levegő, a víz, a talaj szennyezettségének és a sugárzásoknak a veszélyeire; a szenvedélybetegségek mibenlétére, arra, hogy miért szükséges a szexuális élethez felelősség; a táplálkozás és a mozgás élettani hatásaira. A testnevelés kompenzálja a diák életmódjából adódó egyoldalú mozgásokat, a mozgáshiányt, arányos megterhelésnek tesz ki a testet, s arra ösztönöz, hogy a kipróbált mozgások ne korlátozódjának a testnevelésórákra, hanem váljanak a gyermek, a serdülő, a fiatal életének részévé!

Ezeket az ismereteket az osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök interaktív módon is bővítik külső helyszínek meglátogatása és meghívott előadók segítségével.

Az iskola számára a legnyilvánvalóbb környezeti problémát (és ezáltal nevelési szükségletet) a szemetelés, a falak és a padok firkálása és olykor az ennél súlyosabb rongálás jelenti: a tanulóknak tudniuk kell, hogy a takarítószemélyzetnek többletmunkát okoznak azzal, hogy a rendeltetésszerű használatától eltérően bekövetkezett szennyeződést eltávolítsa. A diákok szelektíven gyűjtik a szemetet, (PET-palack, kupak, használt elem, papír.)

Az iskolaújság, az iskolarádió és az iskolai honlap folyamatosan közöl híreket kiemelt rovatában a fenntarthatóság témaköréből és az iskolai ÖKO-életéről.

Az iskolavezetés a keletkező károkat a legrövidebb időn belül helyreállíttatja. A tanári ügyeleti rendszerre felelősség hárul a rongálások megelőzésében. Az osztályfőnökök felelőssége pedig az, hogy osztályuk tisztaságát, rendjét megköveteljék, szükség szerinti gyakorisággal ellenőrizzék. Az osztályban utolsó órát tartó szaktanár figyelmezteti a tanulókat, hogy rendet hagyjanak maguk után.

A dohányzás, alkoholfogyasztás szokásának megelőzése érdekében hosszú és rövid távú tervet készítünk, melyet részletesen az iskola **Egészségnevelési Programja** tartalmaz.

Kábítószer-fogyasztás jeleivel a Kosztolányiban nem találkoztunk, de terjesztésének országos tendenciái miatt a drogfogyasztást az iskolára leselkedő jelentős veszélynek tartjuk. Drogmegelőző előadásokat szervezünk a nevelőtestület és a tanulók számára. A szexuális felvilágosításra, a nemi úton terjedő betegségek, különösen az AIDS veszélyeinek ismertetésére osztályfőnöki órákon van lehetőség, amelyre a pedagógus szakembert is hívhat.

A Kosztolányi Dezső Gimnázium átlagosan ellátott torna- és edzőtermekkel. A tanórán kívüli sportélet élénk, és jelentős hagyományai vannak. A testnevelő tanárok ezért is, valamint a diákok körében kialakult tekintélyük és népszerűségük miatt is nagyobb szerepet kapnak az egészséges életmódra nevelésben, a lányok és fiúk serdülőkori problémáinak megbeszélésében.

A függőségek, a szexualitás és a fertőzésveszély témakörének intimitása ezt a nevelési területet azzal teszi még nehezebbé, hogy a nevelési célok kitűzéséhez kevés az információ, a helyzetismeret. Iskolánkban – különösen a nyolc évfolyamos képzésben- az osztályfőnökök, szaktanárok az évek alatt alaposan megismerik a tanulókat, a szokásosnál sokkal nagyobb bizalom alakul ki köztük, így a problémákat is hamarabb meglátják, és szükség esetén az iskolapszichológus, iskolaorvos, védőnő bevonásával tudják a megfelelő segítséget, nevelést megadni.

Az éves ÖKO-munkatervünkben pedig minden évben új tartalommal, programokkal színesítjük a tanévet. Folyamatos és megvalósult tevékenységeink pl:

- a könyvtárban az ökosarok működtetése
- az osztályokban és a folyosón lévő nagy ökoiskola faliújság
- az év elején megrendezett osztályonkénti teremdekorációs verseny
- a szelektív gyűjtés (papír, kupak, elem, PET palack)
- az iskolaújság ÖKO-rovata
- a weblapunk ökoiskola rovata
- újra papír használata
- A Madárbarát Iskola program és a saját fánk elültetése a Vérmezőn a Budavári Önkormányzat segítségével valósult meg 2017-ben.

1.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

A testi, lelki egészség az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal koherensen jelenik meg. Főbb területei:

- Az egészségvédő életrend és mértékletesség, az érzelmi élet harmóniája,
- a stresszkezelés és konfliktuskezelés módszerei,
- a szabályok betartására nevelés a közlekedésben,
- betegségek ismerete és megelőzésüknek lehetőségei,
- testi higiéne alapvető szabályainak megismerése,
- a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében történő jártasság kialakítása,
- váratlan helyzetek kezelésének módjai,
- káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése. Drogprevenció, dohányzás- és abortusz-megelőzés, a konfliktuskezelés technikai külső szakemberek bevonásával (pl. drámajáték), külső programok látogatásával.
- Bűnmegelőzés: iskolánk bűnmegelőzési tanácsadója, iskolarendőre, ill. meghívott rendőrtiszt vagy más szakember előadása, beszélgetés a tanulók életkorának megfelelő témáról.

A családi életre nevelést a harmonikus családi minták közvetítésével, a családi közösségek megbecsülésével alakítjuk ki. Beszélünk a felelős párkapcsolatok kialakításának kérdéseiről, mintáiról, a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezelésének helyes módjairól, valamint a szexuális kultúra kérdéseiről a tanulók életkorának megfelelő szinten. A családi életre nevelés és szexuális nevelés osztályfőnöki óra és osztályprogramok keretében történik interaktív foglalkozásokkal, beszélgetésekkel, iskolapszichológus és külső szakemberek bevonásával.

A lelki egészségre nevelést elősegíti a *Boldog Iskola* programban való részvétel, melynek keretében néhány osztályban osztályfőnöki és etikaórák keretében boldogságórákat tartanak az osztályfőnökök.

Az egészségfejlesztés részletes szabályozását az Egészségnevelési program és Elsősegély-nyújtási terv tartalmazza a Pedagógiai Program mellékleteként.

1.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítását már a legifjabbak is megtanulják. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése napi szinten megvalósul.

A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése első sorban az osztályfőnöki órákon, iskolai és osztályprogramokon – rendszeresen, meghívott előadók segítségével -, ill. a 9. évfolyamtól az iskolai közösségi szolgálat keretében történik.

1.3.9. Médiatudatosságra való nevelés

A tanulók megismerik, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat - kritikai hozzáállással, önálló véleményalkotással.

Az új és a hagyományos médiumok nyelvének elsajátítása a magyar nyelv tantárgy keretein belül már 5. ill. 9. évfolyamon elkezdődik, végül a mozgóképkultúra és médiaismeret a 12. évfolyamon önálló tantárgyként is megjelenik.

A médiatudatosságra nevelés főbb elemei:

- A média működésének és hatásmechanizmusainak megismerése – adatbiztonság, jogtudatosság kialakítása,
- korszerű IKT eszköztudás folyamatos fejlesztése, új információs technológiák használatának elsajátítása,
- média- és újmédia-értés,
- ne lehessen elfogult tájékoztatással befolyásolni vagy manipulálni senkit sem – az információk szűrése, kritikus szemlélése, a valódi hírek megkülönböztetése az álhírektől vagy fizetett kereskedelmi tartalmaktól.

1.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdasági és pénzügyi nevelés a helyi tantervünkben a földrajz és a történelem tantárgy keretein belül kap hangsúlyos szerepet a társadalomtudományi képzésben tanulók pedig az állampolgári ismeretek tantárgy keretein belül bővebben is foglalkoznak vele a 11-12. évfolyamon.

Főbb területei:

- a mértéktelen felhalmozás és fogyasztás kerülése,
- előrelátó bánásmód a természet kincseivel és a társadalom javaival,
- a tisztességre nevelés, a korrupció elleni fellépés helyénvalóságának elfogadtatása,
- döntések mérlegelésének képessége,
- a cselekedetek közvetlen és közvetett következményének felismerésére és kockázatok mérlegelésére való képesség kialakítása,
- rövid és hosszú távú célok megfogalmazásának képessége,
- egyéni és közösségi érdekek összefüggésének felismerése, egymásra utaltság megéreztetése,

- a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódok gyakoroltatása,
- a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok megismertetése,
- az anyagi javakkal való gazdálkodás, vállalkozások – kockázatok és veszélyek

1.3.11. Pályaorientáció

A pályafutás megalapozásában, a munka világába történő sikeres beilleszkedés előkészítésében az iskola szerepe kiemelten fontos.

Minden tanulónk számára biztosítjuk az esélyegyenlőség elve alapján az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek. Felkészítjük tanulóinkat az önálló ismeretszerzésre, képességeik és érdeklődésük szerinti sikeres felsőoktatási felvételre.

A Nat elvei alapján- a tanulók életkorához igazodva és a gimnáziumi profilnak megfelelően - átfogó képet nyújtunk a munka és a továbbtanulás világáról. Tantárgyakhoz kapcsolva és osztályfőnöki órákon, ill. pályaorientációs nap keretében, meghívott előadók, szülők, régi diákjaink segítségével bővítjük a fiatalok pályaismeretét, fejlesztjük a pályaválasztáshoz, az önálló pályafutás tervezéséhez és vezetéséhez szükséges önismeretüket, valamint pályaorientációs fórumok, intézmények meglátogatására, szakmák és hivatások gyakorlati megismerésére is lehetőséget teremtünk.

Kiemelt figyelmet fordítunk végzős tanulónk pályaorientációjára. Az egyetemekkel, főiskolákkal való kapcsolataink, az általuk meghirdetett versenyeken való részvétel is segíti tanulónk ismerkedését a felsőoktatás világával, és inspirálja őket önálló, konstruktív munkák, projektek létrehozására.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

Az egészségnevelés megvalósításában részt vevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervével összhangban tervezetten történik. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, váljanak spontán végzett cselekedetekké. A tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell mélyülniük. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a programtervekben és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget

biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére a NETFIT-mérés keretében központilag előírt tesztek használunk, melyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

Az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hat a tanulókra. Célunk, hogy az iskolából kikerülve, életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

- Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a város és egyéb szervezetek által meghirdetett sport- és egészségnapokon. A sport- és egészségnap beépül az intézmény mindennapi életébe.
- Napközben felszerelést biztosítunk a sportolni akaró diákok számára.
- Az évszak sajátosságainak megfelelően a következő mozgásos tevékenységet végezzük: ősszel atlétika, télen torna, tavasszal labdajáték.
- A tanulmányi kirándulások meghatározó és szívesen vett programjai a kerékpártúrák és a gyalogtúrák.
- A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelésórák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportköri foglalkozásokon, illetve a tömegsportórákon is.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési **módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.**

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelésórákon
- szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- diáksport-sportkörök működtetésével, egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- sportnapok (maratoni foci, sportnap), sporttábor (sítábor) szervezésével
- sportversenyek lebonyolításával

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Jó NETFIT eredményeink is mutatják, hogy a testnevelésre, sportra iskolánkban különös hangsúlyt fektetünk, és a Testnevelési Egyetem gyakorlóhelyeként a jövő testnevelés szakos tanárainak nevelésében is szerepet vállalunk.

Egészségnevelési és Környezeti Nevelési Program

1. Törvényi háttér:

A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ CX.C.TÖRVÉNY 46.§ 3/b „a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.”46.§ 6/d „rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön.”

A NEMZETI ALAPTANTERV KIADÁSÁRÓL, BEVEZETÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL SZÓLÓ 110/2012. (VI. 4.) KORMÁNYRENDLET, valamint e jogszabály módosításáról szóló 5/2020 (I.31) KORMÁNYRENDLET a köznevelés feladatai közé sorolja „A testi és lelki egészségre nevelés”-t.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

2. A Kosztolányi Dezső Gimnázium Pedagógiai Programja

A Kosztolányi Dezső Gimnázium Pedagógiai Programja külön kiemeli a környezetbarát és egészséges életmódra nevelés szintjét, a szükséges tevékenységeket, a megvalósítás módjait, eszközeit.

Kiemelt tantárgyként említi a testnevelés, a kémia, a biológia-egészségtan területeit.

Elmondható, hogy intézményünkben az osztályfőnöki munka, a testnevelés, a földrajz, a kémia, a biológia, a technika-háztartástan, a fizika műveltségterülete felöleli az egészségnevelési és környezetvédelmi szempontokat.

2.1. Az Egészségnevelő és Környezeti program célja:

2.1.1. A tanuló önmagával kapcsolatos felelősségének kialakítása (önismeret, önbecsülés)

2.1.2. Az emberek közti kapcsolatok fejlesztése: családi élet, példaképek, osztályközösség, hagyománytisztelet

2.1.3. A szabadidő, a munka, a társadalom intézmény-rendszereiben való eligazodás képességének kialakítása

2.1.4. A környezetünkkel szembeni felelős magatartásra nevelés

2.2. A képzési idő szakaszai

2.2.1. Alapozó szakasz: 5-6. évfolyam

2.2.1.1. **A tanuló önmagával kapcsolatos felelősségének kialakítása:**

Legyen birtokában az alapvető testápolási szokásoknak.

Sajátítsa el a tizenéves lányok, fiúk testi és mentális higiéniáját.

Legyen tudatában a nemi viselkedési eltéréseknek.

Értse az életvitel és egészség közötti összefüggéseket.

Legyen tisztában az emberi kapcsolatok értékeivel.

Használja a tetszésnyilvánítás árnyalt nyelvi formáit.

Ismerje a szenvedélybetegségek fajtáit.

2.2.1.2. **Az emberek közti kapcsolatok fejlesztése:**

Legyen tudatában az eltérő értéksemléleteknek.

Gyakorolja a helyes tanulási módszereket tanulószobán és otthon is.

Tudja a kisgimnazista, hogy céljai megvalósításához kitartásra van szüksége.

Baleset esetén tudjon segítséget kérni.

Értelmezze a nemzetközi kommunikáció jelzéseit, ábráit, ikonjait, közlekedési tábláit.

2.2.1.3. **A szabadidő, a munka, a társadalom intézményrendszereiben való eligazodás:**

Értékelje a tanuló a környezetében zajló változásokat (természeti és mesterséges környezet egymásra hatása)

Sétákon, kirándulásokon környezetbarátként viselkedjen.

Rendszeresen mozogjon tanórán kívül is.

Sajátítsa el az egészségfenntartó táplálkozási szokásokat.

2.2.1.4. **A környezetünkkel szembeni felelős magatartás:**

Ismerje a tanuló az egészségkárosító anyagokat.

Gyakorolja a közösségi együttlét alapvető szabályait az iskolán kívüli életben is.

Ismerje az egészségmegőrzés intézményeit a lakóhelyén is: családorvost, családsegítő szolgálatot, szűrőállomást, kórházakat, szakorvosi rendelőket, nevelési tanácsadót.

Legyen képes a közlekedési helyzeteket gyorsan és helyesen megítélni.

2.2.2. Orientáló szakasz. 7-10. évfolyam:

2.2.2.1. A tanuló önmagával kapcsolatos felelősségének kialakítása:

Ismerje az egyéni életvitel összetevőit, a biológiai szükségleteket; a szellemi és társadalmi fejlődés lépéseit.

Legyen tisztában a serdülőkor egészségügyi és érzelmi gondjaival.

Értse a jó fizikai állapot és a szellemi teljesítőképesség összefüggéseit.

Képes legyen az önkép mentálhigiénés fejlesztésére.

A szerelemmel és a szexuális élettel kapcsolatban rendelkezzen magas és reális igényekkel.

2.2.2.2. Az emberek közti kapcsolatok fejlesztése:

Az ember külső-belső szabadsága. (Érdek, lelkiismeret, világnézet viszonya.)

Legyen tudatában a tanuló az emberi kapcsolatok értékével, különböző minőségével.

Tudja a tinédzser határozottan visszautasítani a drog fogalomkörébe tartozó szereket.

Ismerje a jogait, törvényi kötelességét.

Ismerje a korrekt magatartási mintákat az iskolai közösségben, családban, valamint a közlekedéskor.

Kapjon választ a tizenévesek szexuális kérdéseire.

Értékelje mások tudását, kreativitását, érzelmi gazdagságát (értse meg, hogy a különbözőség önmagában még nem érték!).

Legyen képes objektíven értékelni önmagát és másokat.

2.2.2.3. A szabadidő, a munka, a társadalom intézményrendszereiben való eligazodás:

Ismerje fel a (szabad)idő fontosságát.

Legyen képes a tanuló fizikai és pszichés egészségének fejlesztésére.

Szabadidejében is tartsa fontosnak a természeti társadalmi értékek látogatását. (napközi, szakkörök).

Értse meg a rend és szabadság összefüggését.

A közlekedés résztvevőjeként is alkalmazza a defenzív közlekedés szabályait.

Legyen tájékozott, hogy probléma esetén kik segíthetnek a rászorulóknak.

2.2.2.4. A környezettel szembeni felelős magatartás:

A Föld élőlényeit tisztelje, érezzen a tanuló felelősséget irántuk.

Alkalmazza az egyszerű állagmegóvó munkákat közvetlen környezetében, otthonában.

Válassza a környezetkímélő anyagokat, technológiákat a házi munkák során.

Legyen tisztában a zajártalommal és annak megelőzésével.

Alkalmazzon olyan preventív eljárásokat, melyek a környezettudatos viselkedést fejlesztik.

2.2.3. Differenciáló szakasz: 11-12. évfolyam:

2.2.3.1. A tanuló önmagával kapcsolatos felelősségének kialakítása:

Tudatosuljon a nagygimnazistában az élethosszig tartó egészségmegőrzés stratégiája.

Keresse az egyéni adottságok és a környezet lehetőségei közötti összhangot.

Alkalmazza a fitness biztosítására szolgáló kritériumokat: az élettanilag megfelelő alvás, táplálkozás, sport, munka, öltözködés feltételeit.

Ismerje az emberi test rendellenes működését korrigáló megoldásokat.

Építsen ki önmagában hosszútávú célokat.

2.2.3.2. Az emberek közötti kapcsolatok fejlesztése:

A 16-18 éves diák tudja a helyét a társadalomban.

Tisztelje az értékes emberi pályákat, személyeket.

Legyen kialakult képe a másság kezelésére.

Gyakorolja naponta a társadalmi együttélés szabályait.

Érezzen felelősséget a kisebbekkel és a fogyatékkal élő társaink iránt is.

Utasítsa el a kábítószer fogyasztását, az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat.

2.2.3.3. A szabadidő, a munka, a társadalom intézményrendszerében való eligazodás:

Ismerje az ifjú az egészségügy, az oktatásügy intézményrendszerét.

Ismerje a magyar jogalkotás folyamatát; alkotmányos jogait; egyes cselekmények büntetőjogi következményeit.

Ismerje fel, hogy szüksége van pozitív kapcsolatok ápolására a munkahelyén kívül is.

Vegye észre a technikai haladás irányait, lehetőségeit és korlátait.

Legyen tájékozott a munkaerőpiacon.

2.2.3.4. A környezetünkkel szembeni felelős magatartás:

Vegye észre a környezetvédelmi problémákat a lakásban, iskolában.

Tudatosítsa (másokban is) a fogyasztói magatartás környezetkárosító hatásait.

Legyen tisztában az állat- és növényvédelem fontosságával.

A házimunkák során gyakorolja a környezet-higiénés eljárásokat.

Aktívan védje környezetének értékeit.

2.3. A minőségbiztosítás megvalósulása az iskolai egészségnevelési programban.

2.3.1. Helyénvalóság, az érintett közösség számára íródott.

2.3.2. Hatékonyság, célszerűség.

2.3.3. Szociális pártatlanság, igazságosság.

2.3.4. Méltányosság, egyenlő hozzáférhetőség.

2.3.5. Méltóság, választási szabadság.

2.3.6. Környezet biztonsága.

2.3.7. Résztevők elégedettsége, a kliensek véleményének a beépítése.

2.3.8. Célszerűség: a legjobb források felhasználásával készül.

3. A mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést (ami addig is lehetséges program volt minden diák számára) 2012. szeptember 1-től felmenő rendszerben heti 5 alkalommal órarendbe építve tették kötelezővé az iskolák részére.

3.1. Tárgyi feltételek:

A Kosztolányi Dezső Gimnáziumban két közepes (méreteik: mindkettő 10m x 20m) méretű tornaterem, egy kis tornaszoba (mérete: kb.7m x 4m), valamint már egy eléggé elhasznált felszereltségű, kis erősítő, kondicionáló terem áll rendelkezésre. Az iskola udvara kővel burkolt, szabadidős foglalkozások megtartására alkalmas, valamint a Vérmezőn is lehetőség van a testmozgásra. Az iskola a tantervben szereplő valamennyi sportág oktatásához szükséges felszereléssel rendelkezik.

3.2. Személyi feltételek:

Iskolánkban a 2020/2021-es tanévben a testnevelést négy férfi és két női tanár tanítja. Három kolléga testnevelés, egy matematika-testnevelés és 2 testnevelés-biológia szakos.

3.3. A mindennapos testnevelés megvalósítása:

- délelőtti órarendbe beépített
- délutáni (diáksporkör)
- tornatermen kívüli mozgáslehetőségek formájában

Törekszünk a tornatermeink foglaltságának maximális kihasználtságára. A 20 osztály heti 5 testnevelés órája 100 órát jelent. A Nat 2012 és a Nat 2020 lehetőséget biztosít felmentési lehetőségre heti 2 óra alól azon tanulók számára, akik igazolni tudják rendszeres sporttevékenységüket. Jó időben (ősszel és tavasszal) az iskolához közel lévő Vérmező is az iskolai testnevelés órák rendelkezésére áll. Tanítás után diáksporkörök működnek.

4. A tanulók fizikai állapotának felmérése

Testnevelés órán központilag meghatározott időtartamon belül egységes szempontok alapján, mérjük fel a gyerekek fizikai képességét, teherbírását motorikus tesztek segítségével. (NETFIT)

A felmérés célja: az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

Minőség ellenőrzés: az általános fizikai teherbíró-képesség egységes mérése, értékelése és minősítése.

Minőségbiztosítás: célunk, hogy minden fiatal – képesség szerinti differenciált terheléssel, szükség esetén felzárkóztató program biztosításával – úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéséhez szükséges fittségi profiljainak értékelése során az egészségzóna tartományának megfelelő értékeket mutassa és az eléréshez szükséges szemlélet beépüljön a mindennapi életükbe.

Az oktatásban eltöltött évek alatt a rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása.

4.1. A mérések gyakorlati haszna:

- A terhelhetőség és az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek mérésére kifejlesztett mérési és értékelési útmutató alapján elvégzett vizsgálatok lehetővé teszik az egyén, a közösség, a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotában számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését.
- Biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást.
- Felfedi az egészség, a terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását.

- A rendszeres időszakos ellenőrzés, folyamatos visszacsatolást jelent a hibák kiküszöböléséhez.
- Összehasonlítási, viszonyítási lehetőségre ad lehetőséget az azonos módszerrel, de pl. különböző földrajzi területen élő, tevékenykedő (dolgozó), különféle sportágakat űző egyének teljesítményeinek értékelése.

5. Az elsősegélynyújtás fontosságáról:

Az iskola a mindennapjai során bármennyire is törekszik diákjai balesetmentes, biztonságos létére, időnként elkerülhetetlenek a kisebb-nagyobb sérülésekkel, esetleg eszméletvesztéssel járó balesetek. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, ami a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Gimnáziumunkban a testnevelők szakszerű elsősegélyben részesítik az arra rászorulókat. Az osztályfőnöki és a biológia óra keretében meghívott szakemberektől a gyerekek is elsajátíthatják az elsősegélynyújtás alapvető fogásait. A szakemberek mellett biológia tanáraink is nagy hangsúlyt fektetnek az alapismeretek elsajátíttatására, ez a törekvés a helyi tantervben is megjelenik az érintett évfolyamokon. Gyakorlati oktatáson a természettudományos emelt képzés során külső helyszínekre is ellátogatunk, ahol szintén alkalmuk nyílik tanulóinknak a tanultak gyakorlására. Iskolánk pedagógusainak egy csoportja a tankerület szervezésében megvalósuló újraélesztési tanfolyamokon is részt vesz, szaktól függetlenül. A továbbképzéseken tanultakat kiscsoportos foglalkozás keretében adjuk tovább tanulóinknak, majd játékos formában, tesztek, vetélkedők formájában ellenőrizzük az oktatási folyamatok hatékonyságát, az eredményeket beépítve a következő évek tervezési folyamataiba. Több éve szoros szakmai kapcsolatban dolgozunk együtt a Vöröskereszt kerületi és ifjúsági szervezeteivel, ami a szakmai továbbképzések, valamint a helyi véradás lehetőségének megszervezésében is megfigyelhető. Terveink között szerepel magasabb szintű elsősegélynyújtási versenyeken való aktív részvétel, amivel a versenyzési élményt is biztosítani tudjuk a résztvevőknek. A fent ismertetett lehetőségek eredményeképpen iskolánkban a tanulók magas szinten tanulhatják és sajátíthatják el az elsősegélynyújtási alapismereteket.

6. Környezetvédelmi terv

6.1. Uniós elvárások és követelmények:

Magyarország "Társulási Megállapodással" vállalta az Unió környezetjogának az átvételét.

- A **jogharmonizáció** lényege: eltérő elvek, módszerek, intézmények, sőt eltérő gondolatmenetek egymáshoz illesztése. Magyarország sok esetben szigorúbb előírásokat ad meg

- A **hatékonyág**, mint követelmény; feladatok:
 - pontos információk közvetítése, rugalmas és következetes jogérvényesítés.
 - az információs rendszerek kiépítése és a gyakorlatban történő érvényesítése
- A **környezetvédelmi hatásvizsgálat** alkalmazása, pl. egy-egy beruházás meghozatalánál
- A **környezetegészség adatainak** pontossága, szabadsága és hozzáférhetősége

6.2. Következtetések

- A környezetvédelmet a jogrendszer egészének kell szolgálnia
- Megoldást kell találni minden egyes környezeti problémára, meg kell találni a felelős személyeket
- Sokrétű alkalmazott eszköztárral kell dolgozni
- Büntetések és jutalmak jelenléte
- A jogok mellett a kötelességek szerepe
- A szabályozás alkalmazható legyen

Mindezt a “környezetbarát” jogrendszer tudja szolgálni.

6.3. Az Unió elvárások:

6.3.1. A levegőminőség terén: gáznemű és por szennyezőanyagok veszélyeinek ismerete ENSZ Éghajlatváltozás Keretegyezménye - Magyarország is jóváhagyta a belsőégésű motorok gázai és az ólomszennyeződés (1998: az ólommentes benzin bevezetése) A szállópor, különösen kisméretű formában, a tüdőbe jutva igen káros, mobilis: nagy hatótávolságra is eljuthat

6.3.2. A víz és az egészség (a víz világnapja: március 22.)

1980-90: a Víz Évtizede volt.

A Föld tiszta ivóvízzel legjobban ellátott kontinense: D-Amerika. A legrosszabb: Ázsia. Európa: nincs jó helyzetben. 1 milliárd ember szomjazik. 3,5 milliárd ember nem jut megfelelő tiszta ivóvízhez.

A Föld 70%-át borítja víz, de az édesvíz: 1%-ot tesz ki.

A vízzel közvetített fertőzések:

- bakteriális és virális hasmenések
- vegyi szennyezések (nitrát, nitrit, műtrágyák, klór) két vagy több országot érintő folyók, tavak határokon túli szennyeződésének megakadályozása (cián)

Cél:

- megfelelő mennyiségű víz biztosítása
- vízbázisok védelme
- a víz tisztítása
- 2015 vége: Magyarország csatornahálózatának kiépítése
- **a hulladékkezelés kérdései:** ipari, mezőgazdasági és kommunális, valamint veszélyes
- hulladékok esetére különböző technológiák kidolgozása
- **kémiai biztonság**

Ajánlások:

- a gyártás során betartandó biztonsági intézkedések
- a csomagolás gondossága
- a veszélyt mutató jelzések és figyelmeztetések pontos feltüntetése

6.4. Környezeti nevelés az Európai Unióban:

Az "ÖKO"-polgárság az európai polgári ismeretek oktatásának kiemelt része. Célja az Unióban: olyan attitűd és viselkedésformák kialakítása, amely a környezet tiszteletére tanít.

- A **környezeti műveltség**, mint a legalapvetőbb készségek egyike
- A gazdasági szféra környezettudatossága
- A fogyasztási minták átalakítása
- Az Európai Unió minden iskolájában minden tanévben **egy hetet** szánjanak a környezetre, amelynek során a diákok a gyakorlatban is tevékenykednének, kialakíthatnák saját céljaikat
- Az egyes tagállamokban az oktatási törvények tartalmazzák a **zöld** megközelítést, és ennek megfelelően rendelkeznek a környezeti nevelés finanszírozásával is.

6.5. Környezettudatos nevelés

A XXI. század problémája a globalizáció, Földünk állapotának vészes romlása. Ökoiskolaként kiemelten fontosnak tartjuk a diákjaink ökotudatos szemléletének a kialakítását.

Már a kisgimnazista korosztályt fogékonnyá kell tennünk a környezetvédelmi gondok érzékelésére. Meg kell tanítanunk a környezettudatos életformára, a mikro- és makrokörnyezet védelmére. Ennek érdekében iskolánkban elindítottuk a részleges szelektív hulladékgyűjtést (PET palackok gyűjtése). Versenyekkel ösztönözzük őket, hogy megtanulják e helyes életformát, ezért tartunk elemgyűjtést, kupakgyűjtést, papírgyűjtést.

6.6. Programjaink:

Egészségnevelési Nap az iskolában:

- egészséges táplálkozás (bioélelmiszerek kóstolása)
- életmódklubok szervezése
- lelki egészség (mentálhigiénés programok)
- az otthoni kisállattartás higiéniájáról meghívott előadókkal
- gyermeknőgyógyász meghívott előadóval
- Zöld Napok az iskolában
- erdei iskolába látogatás
- a szép virágos osztálytermekért (verseny)

Mottó:

“Ha Földünk beteg és szennyezett, az emberek sem lehetnek egészségesek. Ahhoz, hogy magunkat meggyógyítsuk, előbb bolygónkat kell meggyógyítanunk”

Bobby McLeod

1.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, ill. kiemelten tehetséges diákok, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése. Ennek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés során a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekszünk (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítására, és az empátia fejlesztésére.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A lemorzsolódás megakadályozása érdekében többszintű felzárkóztató, integráló tevékenységet folytatunk, melynek fő formái:

- speciális tanácsadás (pályaválasztás, szociális, jogsegély, lelki-szellemi stb.)
- fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus által vezetett foglalkozás
- osztályfőnöki egyéni tanácsadás, feltáró beszélgetés (szülők és veszélyeztetettség esetén az iskolai szociális segítő bevonásával is)
- tanórai differenciálás
- tantárgyi korrepetálás és felzárkóztatás (A részvételre a szaktanárok tesznek javaslatot, a szaktanár/osztályfőnök tájékoztatja a szülőket, illetve figyelemmel kíséri, hogy a tanuló él-e a felkínált lehetőséggel, melyet vagy külön foglalkozás vagy a tanulószoba keretei között szervezünk.)

Intézményünkben különös figyelmet szentelünk a tanulók eltérő társadalmi-kulturális háttéréből adódó különbségei kiegyenlítésének. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Ezért nagy erőfeszítéseket teszünk a gyengébb előképzettségű vagy hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében. **A veszélyeztetettség nem csupán**, és nem is elsősorban az **anyagi nehézségekben gyökerezik**, hanem a családi harmónia, a gyerekre fordítható idő, a felelősség hiányában, a józan problémamegoldó képesség hiányában, a pozitív családi példák hiányában vagy alulmaradásában más példák mögött. Az ily módon erkölcsileg és/vagy anyagilag veszélyeztetett gyermekek megsegítése érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat is ellát.

Ennek megfelelően pedagógusaink, és különösen az osztályfőnök az iskolai segítővel és az iskolapszichológussal állandó együttműködésben, szükség esetén teammunkában végzik az ifjúságvédelmi

munkát, kapcsolatot tartanak a szociális és hatósági intézményhálózattal, és tájékoztatják a szülőket a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az osztályfőnöki munkaközösség és az iskolai szociális segítő közösen tervezi meg minden tanévben a veszélyeztetett tanulók **felderítését és regisztrálását**. Nagy empátiával és valódi segítőkészséggel **irányítják szakemberekhez** a védelemre, **támogatásra szoruló fiatalokat**. A tanulókat és szüleiket az osztályfőnökök tájékoztatják az iskolai szociális segítő fogadó óráiról, az igénybe vehető segítség feltételeiről, módjáról. A szülőkkal való együttműködés a feltétele a szülők és a családok nevelési gondjai segítésének.

A szociálisan rászoruló tanulók támogatott étkeztetésben részesülnek. Az iskolát segítő **Attila Alapítvány** alapító okiratában rögzítette, hogy minden tanévben – a Kuratórium döntése alapján segítyezi az önhibájukon kívül nehézségekkel küzdő tanulókat a szülő egyéni kérelme alapján pl.: versenyek nevezési díjának kifizetésében stb. A Kuratórium minden évben támogatja az erdei iskolát, diákcsera-programokat, a végzősök költségeit, hogy ezekből anyagi okok miatt ne maradjon ki egyik tanuló se.

Fokozott odafigyeléssel, egyéni beszélgetésekkel segíthetünk a személyes problémák megoldásában. Ezek a személyes beszélgetések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében.

Biztosítjuk az **iskolaorvosi, fogorvosi** ellátást, gyógytestnevelő vezetésével a **gyógytestnevelést** iskolaorvosi/szakorvosi vélemény alapján minden tanuló számára.

A jól működő **iskolai könyvtárnak** óriási szerepe van a gyermekek és ifjak olvasáskultúrájának fejlesztésében, az írott betű megszerettetésében, az információs esélyegyenlőség, valamint az egész életen át tartó tanulás igényének kialakításában

Közvetlen kapcsolatot tartunk a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat I. Kerületi Tagintézményével és a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központtal**.

A veszélyeztetettség felismerése:

Az iskolában végzett prevenció- és gyermekvédelmi munka során figyelemmel kell kísérni azon gyermekek sorsát, akiknek az átlagosnál több hátránnyal kell megbirkóznuk.

Észlelő és jelzőrendszer: Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása érdekében az állam a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerének keretében észlelő- és jelzőrendszert működtet. Ez az észlelő- és jelzőrendszer ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, amelynek célja a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése, felismerése és jelzése az erre a célra kijelölt szolgáltató felé, folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása az egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése, állapotromlásának megelőzése érdekében.

A fenti célok megvalósulását segíti elő az Nkt. 42. § (1) és (3) bekezdésében rögzített azon szabály, mely egyértelművé teszi, hogy a **nevelőtestület tagjainak titoktartási kötelezettsége nem terjed ki a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő, a gyermek fejlődésével összefüggő megbeszélésre**, továbbá egyértelművé váltak a kompetencia határok. Az új rendelkezés szerint a pedagógus, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles a Gyvt. 17. § (2) bekezdésében foglaltak szerint eljárni, tehát **a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének jelzéssel kell élnie a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál a gyermek veszélyeztetettsége esetén, illetve hatósági eljárást kell kezdeményeznie a gyermek bántalmazása, elhanyagolása vagy egyéb súlyos, a gyermeket veszélyeztető ok fennállása esetén**. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.

A veszélyeztetettség meghatározása az 1997 évi. XXXI. tv. 5. § n) szerint:

veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Veszélyeztetettséget kiváltó okok:

- Családi
- A gyerek személyiségében, illetve életciklusában rejlő
- Egészségügyi
- Szociális hátrányokból fakadó

Ha a felmerült probléma súlyossága meghaladja az osztályfőnök hatáskörét, jelzéssel él az igazgató és iskolai szociális segítő felé. Rendkívül fontos, hogy bántalmazás (érzelmi, fizikai, szexuális), elhanyagolás gyanúja esetén sem az iskolaigazgatónak, sem az óvodai és iskolai szociális segítőnek, sem a többi résztvevő szakembernek nincs mérlegelése joga a jelzés megtételénél. (1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról tv.)

A szociális segítő szerepe a gyermek és ifjúságvédelmi munkában

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység nevelési-oktatási intézményekben biztosított preventív szolgáltatás, hangsúlya a megelőző megkereső tevékenységben van. Munkája során gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek optimális kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

A Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Gyermekjóléti Központ (1012 Budapest, Attila út 89) munkatársa lát el iskolai szociális segítői feladatokat az iskolában közösen meghatározott és az iskola pedagógusai, gyermekei és a szülők számára elérhető időpontban.

A szociális segítő nevelő-oktató munkát nem végez, pedagógiai, pszichológiai kérdésekben nem foglal állást, és nem ad tanácsot. Munkájának célja az iskolás kiskorú gyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, veszélyeztetettségének megelőzése a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés.

A mindennapi munka során az intézményvezető, osztályfőnök, tanár, iskolapszichológus, iskolai szociális segítő és az illetékes Gyermekjóléti Központ együttműködésére számítunk. A közös munkát az egyenrangúság és tudásmegosztás értékei mentén szervezzük meg.

Gyermekvédelmi segítő munka menete az iskolában:

Az osztályfőnök gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységéhez segítséget kérhet az iskolai szociális segítőtől.

Amennyiben az adott probléma jellege és mértéke meghaladja a pedagógus szakmai kompetenciáját, akkor indokolt bevonni a Gyermekvédelmi TEAM-et, amelynek tagjai az osztályfőnök, intézményvezető vagy az általa megbízott pedagógus, iskolai szociális segítő, iskolapszichológus. A vélemények meghallgatása után a törvény előírása szerint az intézményvezető jelzéssel él az illetékes Gyermekjóléti Központ felé. Ebben segíti az óvodai és iskolai szociális segítő szaktudása és ismerete.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Ebbe a körbe azok a tanulók tartoznak, *akik szakértői bizottság véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek* (2011. évi CXCV. tv. 4. § 3.).

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ennek érdekében felmérjük belépő tanulóink tudásszintjét, kompetenciáit, különös tekintettel a matematikára és szövegértésre, valamint az idegen nyelvekre.

A felmérések és a jó személyes kapcsolat a tanulóval és családjával lehetőséget ad arra, hogy minél hamarabb megfelelő szakemberhez irányítsuk a BTMN-gyanús tanulókat

A beilleszkedési-, tanulási-, és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek ellátását a pedagógiai szakszolgálat szakvéleményében leírtak alapján az intézményvezető által készített határozat alapján végezzük.

Iskolánkban 1,5 státuszban két fejlesztőpedagógus egyéni vagy kiscsoportos formában, az inkluzív szemlélet alapján foglalkozik a BTMN tanulóinkkal. A gyermekek órarendjéhez, időbeosztásához igazodva határozzák meg a heti foglalkozások időpontját. A fejlesztő foglalkozások segítik a tanulók

eredményesebb iskolai teljesítményét, hátrányainak csökkentését, részképességeik javulását, valamint enyhítik a tanulási nehézség következményeként megjelenő kedvezőtlen pszichés és magatartási problémákat.

A tanulók érdekében kapcsolatot tartunk az őket vizsgáló és a velük foglalkozó szakszolgálatok munkatársaival. A szaktanárok tudatosan figyelemmel kísérik a tanulók tanulási, magatartási problémáit, és szükség esetén (további) vizsgálatukat javasolják. Intézményi kereteink közt biztosítjuk, hogy a BTMN tanulók esetében megvalósulhassanak azok a fejlesztési feladatok és célok, amelyeket a szakvéleményükben javasoltak, illetve biztosítjuk a sikerebb előmenetelükhöz szükséges könnyítéseket, az adott szaktárgyaknak megfelelő differenciált pedagógiai módszereket. **Az alkalmazott differenciált bánásmód, az egyéni elbírálás** hozzásegítheti a gyermekeket a sikerek megéléséhez, javítva ezzel önbizalmukat, tanulási motivációikat. A frontális órávezetések mellett támogatjuk a gyermekeket jobban bevonó, aktivitásra jobban ösztönző **kooperatív technikák** alkalmazását, melyet a tanulók beszámoltatásának során is előnyben részesítünk.

Osztályfőnöki, szaktanári, tanulói igény jelentkezésekor iskolánkban az iskolai fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, esetleg külsős szakember tart a gyermekeknek **tanulásmódszertani foglalkozást**. 10-12. évfolyamos tanulóinknál különös hangsúlyt kap a **pályaorientáció**, a továbbtanulás irányítása, segítése. A hétköznapi problémák megoldására **az egy osztályban tanító tanárok** megbeszélést tartanak, és közös nevelési módszert alakítanak ki az adott tanuló támogatására, ha szükséges folyamatos vagy átmeneti iskolapszichológusi foglalkozásokkal megtámogatva.

Az osztályfőnökök építenek az **osztályközösség** segítő erejére. Az iskolai és iskolán kívüli programok is sokat segíthetnek a közösségbe való beilleszkedésben, a BTMN tanuló értékeinek megerősítésében, más irányú (nem tanulmányi) tehetségének felismerésében.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A Kosztolányi Dezső Gimnázium vállalja a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók köréből a beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos tanulók integrált nevelését, oktatását. A sajátos nevelési igényű tanulók létszáma tanulócsoportonként maximum 2-2 fő.

Pedagógiai munkánkban abból indulunk ki, hogy a fogyatékkal élő gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket. Iskolánk oktató-nevelő munkájának fontos feladata a másság elfogadása, az **egymás iránti**

empátia, tolerancia, esélyegyenlőség. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI tanulók tanítására-tanulására jellemző módosításokat, együttműködnek a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel, a tankerületben működő EGYMI gyógypedagógusaival, iskolapszichológussal, javaslataikat, iránymutatásait elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez is igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel történik, a Nkt. és a Nat elveivel, általános céljaival összhangban.

A speciális nevelés alapeszménye olyan elfogadó környezet kialakítása, amely a gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi - és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi. Fontos célunk a fogyatékosságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük támogatása.

Intézményünk, mint befogadó intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását. Az SNI tanulók szakvéleményének figyelembevételével speciális fejlesztésüket az EGYMI **utazó gyógypedagógusi hálózat** igénybevételével biztosítjuk. A **megtervezett fejlesztés** tanórai keretek között, a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében, egyéni és kiscsoportos fejlesztő tevékenység útján, speciális pedagógiai segítségnyújtással valósul meg. A tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus legszorosabb együttműködése közös tanítás (teamtanítás) keretében is megvalósulhat, amit közös értékelés követ.

A tanuló fejlődését, elért eredményeit meghatározzuk, rögzítjük, rendszeresen konzultálunk a vele foglalkozó szakemberekkel és a szülőkkel. Pedagógusaink az integrált SNI-tanulók nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésen, továbbképzésen vesznek részt, melynek tudásanyagát hatékonyan építik fejlesztési terveikbe.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a Nat 2020-as módosításához illeszkedő *A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei* alapján folyik. Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelkedően tehetséges tanulók tehetséggondozása

A tehetség szót legalább kétféle értelemben használjuk. A szűk értelmezés szerint tehetséges az, aki az átlagosnál sokkal jobb adottságokkal rendelkezik, akinek a fejlesztése, képzése kimagasló teljesítményt eredményez. A másik értelmezés szerint minden gyermeknek van tehetsége valamihez.

Pedagógusaink minden diákban igyekeznek kibontakoztatni a tehetséget, és jó szemmel felfedezni mindegyikükben azt a képességterületet, amelynek irányába el lehet indulni. A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika). E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

2015 szeptemberében alakult meg a tehetséggondozó és integráló munkaközösség, melynek fő célja e két területen a szakmai továbbfejlődés segítése, pályázatokon való szereplés. Célkitűzésünk, hogy nyolc évfolyamos gimnázium lévén olyan foglalkozásokat és programokat indítsunk el, melyek egyaránt támogatják a tehetséges és a tanulásban akadályozott tanulók egész személyiségének és készségeinek fejlődését és integrációját. Célkitűzésünk az inkluzív nevelés minél szélesebb körű megvalósítása. Terveink között szerepel olyan szakkörök, foglalkozások indítása, illetve olyan tanulmányi és tehetséggondozó versenyek szervezése és azokon való részvétel, melyek a fent megfogalmazott céljainkat támogatják.

Tehetséggondozó munkánk elismeréseként 2016-ban és 2020-ban elnyertük az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet. Meggyőződésünk, hogy a tehetségek fejlesztése nem csak az iskola keretein belül zajlik, hanem igénybe vesszük az országos pályázatok és a Nemzeti Tehetségprogram adta lehetőségeket is, valamint a kiugró tehetségeket tovább irányítjuk a tehetségüknek megfelelő szakemberhez, mentorhoz, intézményhez. Intézményünk regisztrált az Oktatási Hivatal **Tehetségkapu** felületén is.

Tehetségek felismerése - Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

Tehetségek fejlesztése – A nyolc és négy évfolyamos gimnázium kétféle emeltszintű képzése teret ad a diákok magasabb szintű társadalomtudományos/természettudományos képzésének. Az emelt óraszámú tanított tantárgyak és a csoportbontások (matematikából és idegen nyelvből az átjárhatóság biztosításával kialakított nívócsoportok) segítik a tudás és készségek elmélyítését. 11-12. évfolyamon a gimnáziumok számára előírtnál több tantárgyból biztosítunk lehetőséget emelt szintű érettségire való felkészülésre.

Tanulóink - a gimnáziumi tanulmányi eredményeik szerinti várakozásoknak megfelelően - **sikeresen teljesítik az érettségi vizsgát**. Sokan tesznek előre hozott érettségi vizsgát a 10-11. évfolyamon.

Rendszeresen mérjük tanulóink készség- és tudásszintjét. Az órákon a tantervi követelményeken túlmenő, **differenciált feladatokkal** látjuk el tehetséges diákjainkat. Ezek lehetnek szorgalmi feladatok, kiemelkedően nehéz, az átlagosnál nagyobb kreativitást igénylő, vagy a pedagógus által irányított önálló

kutató-gyűjtő munkát igénylő feladatok, vagy projektmunkák is. A személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás, motiválás megfelelő formáinak megkeresése is a tehetséggondozás napi szintű tevékenységeihez tartozik.

A szaktanárok által a különböző műveltségi területeken tartott **szakkörök** olyan ismereteket adnak, olyan képességeket fejlesztenek, amelyek nem férnek el a tanórai keretben. A szakkörök előre meghatározott tematika alapján tevékenykednek. A szakköri aktivitás tükröződhet a tanuló tantárgyi és szorgalomosztályzatában. Az iskolában működő szakköröket minden tanévben a tanulói érdeklődés/tanári kapacitás függvényében és a sokoldalú tehetséggondozás jegyében alakítjuk ki, pl.:

- idegennyelvi szakkör
- informatika szakkör
- matematika szakkör
- természettudományos, egészségnevelő, környezetvédő szakkörök
- kézműves, barkács, festő szakkör
- színjátszás szakkör
- újságíró szakkör
- vizuális kultúra szakkör
- 3D-nyomtató szakkör
- énekkar
- modernkori történelem szakkör
- tehetséggondozás szakkör
- sportköri foglalkozás minden délután

Az **énekkari próbák** célja a megfelelő adottságú tanulók zenei képességeinek fejlesztése, igényes zenei ízlés kialakítása és színpadképes produkciók létrehozása. Vezetője az intézményvezető által megbízott karvezető tanár. Az énekkar biztosítja az iskolai rendezvények zenei programját. Az iskolánk épületében működő zeneiskolával közösen is rendezünk bemutatókat, koncerteket.

A tanulók mozgásigényének kielégítésére, a sport megszerettetésére működnek **diáksportköri foglalkozások**. A testnevelő tanárok lehetőséget nyújtanak a tanulóknak a különböző sportági foglalkozásokon, hazai és külföldi versenyeken való részvételre. A sportkörök eredményesen fejlesztik a tanulók testkultúráját és a csapatjátékot.

Az iskola szervez önképzőköröket is, amelyek tevékenysége nagymértékben hagyatkozik a kreatív tanulók aktivitására, önfejlesztő tevékenységére (pl. dráma és színjátszó szakkör). Igény esetén társadalomtudományi vagy természettudományi kutatási irányú kört is szervezünk (pl.: sejtbiológiai szakkör).

A jól felkészült, kitartó szorgalmú diákjainkat különböző **országos tanulmányi versenyeken** (pl. OKTV, Zrínyi Ilona matematikaverseny, Simonyi Zsigmond helyesírási verseny stb.) indítjuk annak érdekében, hogy képességeiket más iskolák tehetséges tanulóival is összemérhessék. Egyetemek, főiskolák által középiskolásoknak meghirdetett versenyekre is felkészítjük tehetséges, érdeklődő diákjainkat. A tanulók szélesebb köre számára **iskolai- és kerületi versenyeket** szervezünk, amelyek tartalmát a munkaközösségek határozzák meg. Célul tűzzük ki, hogy valamennyi műveltségi területen, tantárgycsoportban gondoljunk a legjobbak felkészítésére, indítására. A versenyekre való felkészülés módja az említett szakkörökön kívül az egyéni szaktanári felkészítés is. (A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.)

A munkaközösségek tagjai segítik is egymást a tanítványokkal való kiemelt foglalkozásban, hiszen a tehetséggondozás az iskola egészét átszövő, tantárgyközi feladat, nem egyetlen szaktanár vagy munkaközösség feladata csupán, az egész nevelőtestület összefogását, együttműködését igényli.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiség (egyéniség) fejlesztése és a közösség építése demokratikus társadalomban egymástól elválaszthatatlanok. Intézményünkben minden nevelő feladatának tekinti a gyermekeket támogatni abban, hogy értelmi fejlődésük mellett növekedjenek a közösségben végzett szolgálatok által is.

A **közösségi nevelés** egyik fontos szabályozója a Házirend, amely olyan jogokat és kötelességeket, viselkedési szabályokat tartalmaz, amelyek betartása hozzájárul a közösséggé váláshoz. A Házirendet minden iskolánkba beiratkozó tanulónak meg kell ismernie, betartása a beiratkozás napjától kötelező.

1.6.1. A nevelőtestület közössége

Nevelőtestületünk sokszínű, **kreatív, magasan képzett tanárok közössége**, amely összehangoltan látja el az iskola szerkezeti adottságaiból fakadó sokoldalú feladatokat. A részfoglalkoztatásban alkalmazott pedagógusok is kiveszik a részüket a nevelőtestület feladatainak teljesítéséből. Igyekszünk közösen szembenézni a munkánkhoz kapcsolódó kérdésekkel, eszmecseréink és a hozzájuk kapcsolódó problémák közös felvállalása erősíti közösségünket.

A szakmai továbbképzések, a közös sportolás, zenélés és kirándulás alakítják kapcsolataink minőségét, melyből aztán a diákoknak átadandó pozitív életszemlélet táplálkozhat. Az évek során működő kapcsolatot alakítottunk ki határon túli magyar iskolák pedagógusaival (Pozsony, Eszék, Zenta). Számos közös program valósult meg ennek keretében (pl.: Nemzeti összetartozás Napja alkalmából szervezett futballtorna.)

Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely egységes elvárásrendszerével, változatos nevelési eljárásaival az egyes osztályokat/diákcsoportokat vezetni tudja. A tanulói közösségek irányításánál nevelőink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz, ami a négy évfolyamos képzésben is fontos, de a nyolc évfolyamos képzés esetében kiemelkedő jelentőséggel bír.

A nevelőtestület munkája kiegészül fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, utazó gyógypedagógus, könyvtáros, laboráns, rendszergazda és iskolatitkár, valamint iskolaorvos és védőnő, bűnmegelőzési-tanácsadó, szociális segítő és gyógytestnevelő tanár tevékenységével is.

A nevelőtestület szakos összetétele az iskola óraterve alapján készülő tantárgyfelosztásnak megfelelő.

1.6.2. Az osztályközösség

Az osztályközösségek értelemszerűen az iskola közösségének fontos pillérei. Minden évfolyamra vonatkozóan az osztályfőnöki tanterv nyújt iránymutatást az osztályfőnököknek a közösségi szabályok kialakításához, az aktivitás kedvező szintjének eléréséhez és fenntartásához, közös értékrend kialakításához. **Az egymás iránti toleranciát kiemelt feladatunknak tekintjük.** Az osztályfőnöki órák

tervezésénél figyelembe vesszük a diákok véleményét, aktuális problémáit. Célunk, hogy a tanulók tanulják meg egymást tisztelni, és döntéseikért felelősséget vállalni.

A közösségfejlesztésnek jó terepe minden olyan aktivitási forma, ahol a diákok megismerhetik egymást. **Ilyenek a változatos, fakultatív osztályprogramokon (színház-, múzeum-, koncert-, mozilátogatás, közös sportolás, zenés szórakozás, az épített környezetünk látogatása pl. Vérmező, Várnegyed) kívül a közösségformáló és tanulmányi célú osztálykirándulások alkalmai is.** A Diákönkormányzat által szervezett, év eleji teremdekorációs, szelektív hulladékgyűjtési, és az iskolai rendezvényeken való közös feladatvállalás segítenek az osztályközösség összetartozásának, tudatos közösségi feladatvállalásának fejlesztésében.

Közösségfejlesztés a tanítási órán és az egyéb foglalkozásokon:

Tanulási órák keretében (és azon kívül is) törekszünk a szociális kompetenciák fejlesztésére (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség), és az SNI, BTMN tanulók beilleszkedésének segítésére és a másság elfogadtatására a tanulói közösségben.

A tanulók a tanórákon változatos módszerekkel, munkaformákkal (pl. páros és csoportos feladatmegoldás, kooperatív munka, kísérlet, verseny, projekt) is gyarapítják ismereteiket, és gyakorolják a teammunka különböző formáit. Az osztályfőnöki órán a közösségi lét alapkérdéseivel, szabályaival és problémáival évről évre egyre mélyebben foglalkoznak a diákok. Az etika/hit- és erkölcsstanórákon mindenki vallásának/világnézetének megfelelő csoportban ismerkedhet meg behatóbban is a közösségekre, társadalomra vonatkozó erkölcsi normákkal.

Az egyéb foglalkozásokon (pl. tanulószoba, korrepetálás, szakkörök) a tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése kerül előtérbe. A csoportos öntevékenység itt még nagyobb szerepet kap, mint a tanórákon.

Intézményünkben a közösségfejlesztés jegyében különböző **érzékenyítő foglalkozásokat** szervezünk, pl.: a Budavári Önkormányzat szervezésében fogyatékkal élőkkel, kerekesszékes és látássérült emberekkel találkozhattak a diákok, az iskolai hagyományos maratoni futballtorna alkalmával pedig a végzősök csapata látássérült sportolók csapatával mérkőzhetett meg. Az Adj egy ötöst pályázat keretében is ellátogathattak tanulóink a Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjába. Kérdéseket fogalmaztak meg, és személyes élményeiket is megoszthatták, kisfilmet készíthettek, közös programokon vehettek részt az integrációt és inklúziót támogató érzékenyítő programok keretében. Osztályaink közül többen voltak a láthatatlan kiállításon is, melynek kihelyezett programját intézményünkben is megszerveztük. Tanulóink élménybeszámolóiból kiderült, hogy számukra ennek a napnak a legnagyobb tanulsága, hogy sohasem lehet feladni a reményt, nincs olyan helyzet, amelyben meg ne lehetne találni azt a jót, amiért érdemes küzdeni, harcolni.

1.6.3. A kosztolányis iskolai közösség

Fontosnak tartjuk az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek kialakítását. A nem tanórai keretek között folyó egyéb iskolai foglalkozások, programok alkalmi életszerű közeget biztosítanak a közösségformálás, kapcsolatteremtés és beilleszkedés számára, egymás elfogadására, a kulturált öltözködés és viselkedés gyakorlására, a feladatok megosztására, a közös sikert szolgáló feladatvállalásra. Ezek az élmények erősítik a kosztolányis közösséghez tartozást.

Az iskola hagyományai, színes, változatos kulturális élete lehetőséget kínál a tanulók együttműködésére.

Hagyományos rendezvényeink, mint pl. a Kosztolányi-gála, ünnepélyeink, megemlékezéseink, a csibebál, gólyabál, a farsangi bál, Mikulás-nap, karácsonyi koncert, a sportnap, valamint a tanulmányi versenyek – teret adnak minden diákunk számára az iskolai közösségi életbe való bekapcsolódásra. A búcsúzó osztályaink számára szervezett szalagavató bál, a maratoni tanár-diák focimérkőzés, a határon túli kirándulás és a ballagás is fontos és értékes hagyománnyá váltak iskolánkban.

Iskolánk identitását erősíti weboldalunk (<https://www.kosztolanyigimnazium.hu>), illetve a diákok által szerkesztett **iskolaújság (Pacsirta)** és **iskolarádió** is. A közösségi médiában is jelen vagyunk iskolai Facebook-oldalunkkal.

Az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez szükséges **közösségi szolgálatot** is változatos területeken szervezzük felsőbb évfolyamos diákjaink számára. „*A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.*” (Nkt, 4.§ 15.)

Az iskola **külföldi kapcsolataival** sokat tesz azért, hogy a tanulóiban pozitív viszonyt alakítson ki a közös európai értékek iránt, és becsüljék az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország jelentős szerepét. Ezt segítik elő a számos külföldi országban tett utazások, szervezett projektmunkák.

- Diákcsera-kapcsolat a **regensburgi Goethe Gimnáziummal**, - **fakultatív** – **szülői/alapítványi támogatásból megvalósítva**
- Nagyobb projektjeink voltak: **Comenius program**, Olaszország - **Békeháló program**. Ezek sorát szeretnénk folytatni, továbbra is keressük a nemzetközi pályázati lehetőségeket.
- **Sítábor** (Ausztria) - **fakultatív** – **szülői/alapítványi támogatásból megvalósítva**
- Szaktanárok által szervezett **utazások idegen nyelvi célterületekre** (Spanyolország, Ausztria, Franciaország, Anglia) **fakultatív** – **szülői/alapítványi támogatásból megvalósítva**

1.6.4. Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. A közösség iránti felelősségtudat, közösségépítés és a demokratikus kommunikáció igényének kialakítását és fejlesztését az iskolai **diákönkormányzat** is segíti.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

Intézményünk tanulói a törvényben biztosított jogaikkal élve **diákönkormányzatot alkotnak**. Az osztályok DÖK-képviselőik vagy helyetteseik segítségével képviselhetik magukat, akiket a tanév elején választanak meg. **A diákönkormányzat élén egy DÖK-képviselők által választott elnök áll.** A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg.

A DÖK havonta egyszer ülésezik, de sürgős ügyben bármikor összehívható. Közvetítő szerepének legmagasabb szintű formája a diákparlament, mely évente két alkalommal (ősszel és tavasszal) kerül megrendezésre. A diákparlament mindenki számára nyitott, bárki képviseltetheti magát és elképzeléseit.

A DÖK feladata, hogy a tanulók kéréseit, javaslatait az iskolavezetés felé közvetítse, és a diákok figyelmét jogaik demokratikus gyakorlási módjaira és kötelezettségeik tudatos vállalására irányítsa. Fontosnak tartjuk, hogy a demokratikus kommunikáció kialakulását elősegítsük, és megtanítsuk diákjainkat jogaik megfelelő képviselésére.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a Nkt. 48.§ (4) és a m. r. 120. § (5) pontjaiban felsorolt esetekben. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt a m. r. 120.§ (2) bekezdésében foglalt esetekben.

Nevelőtestületünk arra törekszik, hogy a tanulói szervezet rendelkezzen az érdemi működéséhez szükséges feltételekkel:

- információval a gyermekek és a diákok jogairól; a nevelőtestület és az iskolavezetés terveiről, gondjairól; a tanulók igényeiről;
- anyagi feltételekkel, az iskola helyiségeinek rendelkezésükre bocsátásával a diákújság szerkesztésében való részvétellel, benne publikációs lehetőséggel; engedéllyel saját Facebook-csoport létrehozására a szervezeti élet és az ügyvitel elemi technikai eszközeivel;
- a véleménynyilvánítás lehetőségeivel;
- tényleges önállósággal;
- a tanulóifjúság bizalmával.

Iskolánkban a diákönkormányzat nagy szerepet játszik a hivatalos és szabadidős iskolai rendezvények megszervezésében és lebonyolításában is – az adott rendezvényért felelős pedagógusok irányításával, kontrolljával.

A tanulók iskolai közéleti részvételének további – a diákszervezettől független – lehetősége, hogy közérdekű kérésükkel, javaslatukkal az osztályfőnökhöz vagy írásos kérvénnyel az intézményvezetőhöz forduljanak.

A Diákönkormányzaton belül működik a **DÖKO-munkacsoport**, amely saját vállalásokkal és feladatokkal (pl. energijárőr-csapat stb.) vesz részt a diákok környezettudatosságra nevelésében.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a nevelőtestület együttműködése, melynek alapja a kölcsönös bizalom, tisztelet és nyílt párbeszéd.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetősége, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók tanulmányi előrehaladásukról, hiányásaikról a Kréta (elektronikus) naplón keresztül folyamatosan tájékozódhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény vezetője (félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén) és az osztályfőnökök (folyamatosan) tájékoztatják.

A pedagógus–szülő kapcsolattartás legalapvetőbb formája a **Kréta naplón** keresztül történő tájékoztatás. A Kréta napló lehetőséget nyújt a szülőnek, hogy naprakészen követhesse gyermeke érdemjegyeit, hiányzásait dicséreteit, megrovásait. A Kréta e-Ügyintézés/Üzenetek funkciója a szaktanárokkal, osztályfőnökkel való rövid, gyors kommunikációt biztosítja.

Mindezek mellett a szülő felveheti a kapcsolatot a tanárokkal is nyomtatott vagy **elektronikus levélen** keresztül, kérdezhet, egyeztethet időpontot, részletesebben kifejthet egy kérdést, problémát. A pedagógus nyomtatott vagy elektronikus levélben küldhet írásbeli tájékoztatót a szülő részére. Minden pedagógus rendelkezik e célt szolgáló hivatalos intézményi (@kosztolanyigimnazium.hu végződésű) e-mail fiókkal.

A kapcsolattartás leghatékonyabb formája a személyes megbeszélés a **tanári fogadóórák** alkalmával. A pedagógusok egyidejűleg, az **esti órákban** évente háromszor tartanak fogadóórát. A másik lehetőség a **tanítási időben**, a hét azonos napjain, rendszeresen biztosított egyéni szaktanári fogadóóra, amely – előzetes bejelentkezés után – részletesebb, alaposabb megbeszélésre ad lehetőséget. Ennek időpontjáról a szülők a Kréta naplóból tájékozódhatnak.

Mind a szülő, mind a pedagógus kezdeményezhet **személyes találkozást** más, mindkét fél számára megfelelő, egyeztetett időpontban is, s ez általában konstruktív, közelebb visz a nevelési probléma

megoldásához. Összetett, speciális szakértelmet igénylő esetekben az osztályfőnök az iskolapszichológust, veszélyeztetettség esetén az iskolai szociális segítőt is bevonhatja a beszélgetésbe, illetve ajánlhatja, hogy a tanuló vagy a szülő keresse fel a pedagógiai szakszolgálat, ill. a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakembereit.

Az osztályfőnökök évente legalább két alkalommal szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket az osztályközösséget érintő kérdésekről. Egyedi, nem szokványos események (külföldi utazás szervezése, szalagavató, érettségi megbeszélése stb.) alkalmából rendkívüli szülői értekezlet hívható össze.

Mindhárom együttműködő fél számára élményt nyújt, a szülőnek pedig más módon meg nem szerezhető információkat jelent a **nyílt napon** való részvétel. A nyílt napon igény esetén az éves Munkatervben meghatározott napokon és tanórákon a szülők betekintést nyerhetnek nevelés-oktatásunk hétköznapijaiba.

Az iskola lehetővé teszi, hogy a szülők is részt vegyenek ÖKO-programjainkban, valamint javaslataikkal, ötleteikkel segítsék a fenntarthatóságra nevelés folyamatát.

Az iskola hagyományos **ünnepi rendezvényein** is van mód pedagógusok és szülők találkozójára, ennek legkövetlenebb formája az évenként felváltva megrendezett **Szülő-öregdiák-tanár találkozó**, ill. az **Alapítványi bál**.

Intézményi honlapunk lehetőséget nyújt az iskola partnereinek és más érdeklődőknek, hogy naprakész információkhoz jussanak az iskola életével, működésével kapcsolatban. Ezt a funkciót egészíti ki gimnáziumunk **Facebook-oldala**: <https://www.facebook.com/kdgbp/>.

A szülők és a diákszervezet képviselői törvény által biztosított jogaik alapján vehetnek részt meghívott vendégként az **érettségi** vizsgákon.

Intézményünkben aktívan működik a **szülői választmányi közösség** (SZMK), amelybe minden osztály delegál egy szülőt. A Szülői Választmány évente legalább 3-4 alkalommal tart megbeszélést az aktuális problémákról, illetve javaslatot tesz az iskola életével kapcsolatos ügyekben.

Az **intézményi tanács** munkájában a szülők, nevelőtestület, tanulók képviselőin kívül a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat munkatársa vesz részt.

Az **Attila Alapítvány** kuratóriumának az intézményvezetőn kívül 2 szülő és 2 pedagógus tagja van. Meghívott vendégként Nagy Borbála Ildikó a Kosztolányi-hagyaték jogutódja is segíti az Alapítvány tevékenységét, és rendszeresen részt vesz a gimnázium rendezvényein.

Intézményünk külső partnerei:

- Eötvös Loránd Tudományegyetem
- Testnevelési Egyetem
- Károli Gáspár Református Egyetem

- Pázmány Péter Katolikus Egyetem
- Fővárosi Pedagógiai Szolgálat I. Kerületi Tagintézménye
- Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ
- Gyámhivatal - gyámhatóság
- Budapest I. Kerületi Farkas Ferenc Zenei Alapfokú Művészeti Iskola
- I. Kerületi Rendőrkapitányság
- Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Budavári Katasztrófavédelmi Örs
- Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgálat, iskolaorvosi, fogorvosi és védőnői hálózat
- Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat, Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet
- Közép-Budai Tankerületi Központ
- iskolai étkeztetést biztosító szolgáltató
- Németországi partneriskolánk a regensburgi Goethe Gimnázium
- Határon túli magyar testvériskoláink
- Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ (Eszék)
- Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Gimnázium (Pozsony)
- Zentai Gimnázium
- Együttműködési megállapodás az Apáczai Csere János Elméleti Líceummal (Kolozsvár)
- A környezettudatos nevelés érdekében kapcsolatokat ápolunk különböző civil szervezetekkel pl. HUMUSZ Szövetség, Duna-Ipoly Nemzeti Park, valamint külföldi középiskolákkal
- Az iskolai közösségi szolgálat keretében állandó az együttműködésünk a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal, a Magyar Vöröskereszttel, a polgárőrséggel, kórházakkal, óvodákkal, könyvtárakkal és egyéb civil szervezetekkel, egyesületekkel. Partnerszervezeti lista elérhető a honlapunkon: <https://kosztolanyigimnazium.hu/tanuloknak-szuloknak/kozossegi-szolgalat-iksz/>

A kapcsolattartás rendjét az intézményi SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.8.1. Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat (osztályozó, különbözeti, pótló, javítóvizsgák) a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola.

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – írásban kap tájékoztatást a tanuló és a szülő, legalább 10 munkanappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. A vizsgák pontos időpontját közzéteszük a tanév helyi rendjét tartalmazó munkatervünkben és az iskolai honlapon.

1.8.2. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarendben végzi,

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell. (Nkt. 45. § (5))

Ha az egyéni munkarendben a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét. (Nkt. 45. § (6a))

- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a tanévben meghaladja a 250 órát és/vagy adott tantárgyból a 30%-ot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A vizsgára írásban kell jelentkezni az intézményvezetőhöz címzett kérelemmel. A vizsgára a tanuló önállóan (szülői segítséggel) készül fel.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Azok a tanulók, akik osztályozó vizsgát tettek előrehozott érettségi vizsga miatt, de még az érettségi vizsgát nem tették le, **kötelezően kell látogatniuk az órát.**

Aki érettségi törzslapkivonattal rendelkezik és a 11. évfolyamon tette le az előrehozott érettségi vizsgát, akkor - de csak akkor - mentesül az adott tantárgy alapórájának látogatása alól. Ezt a mentességet az intézményvezetőhöz benyújtott írásbeli kérelme alapján kaphatja meg, melyhez csatolni kell az érettségi törzslapkivonat másolatát. Ebben az esetben két választási lehetősége van a mentességet kérő, előrehozottan érettségizett tanulónak:

- Nyelvvizsga-előkészítő csoport óráin vesz részt.
- Szülői kérvényre, beleegyező nyilatkozattal, a szülő felelősségvállalásával elhagyhatja az adott órában az intézményt (intézményvezetői határozat alapján), de a többi órán való megjelenésére mindez nem lehet kihatással.

A kérvényt az intézményvezető elbírálja és határozatot hoz, melyben kijelöli, hogy a felmentés idején a tanulónak hol kell tartózkodnia. A határozatot az érintett szaktanár is megkapja.

1.8.3. Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és gondoskodik a tanuló felkészítéséről.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték, ill. előírták,
- tanulmányait valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájában eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Az éves munkatervben a különbözeti vizsgákra legalább két időszak van meghatározva.

1.8.4. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskolai honlapon közzétesszük, ill. az érintettek a bizonyítvánnyal együtt írásos értesítést is kapnak róla.

A tanuló a vizsgára önállóan/szülői segítséggel készül fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

1.8.5. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.8.6. Évfolyamvizsga

Évfolyamvizsga-rendszerünk alkalmas a szaktárgyi ismereteken túli képességek, készségek – az egyéni előadásmód, a rendszerben való gondolkodás, vitakészség – fejlesztésére. Lehetőséget ad a kétszintű érettségi vizsgára való felkészülésre, a vizsgahelyzet gyakorlására. Felépítése, menete követi az érettségi vizsgák követelményeit, feladattípusait. Írásbeli és/vagy szóbeli és/vagy gyakorlati és/vagy projektvizsgákkal történik a mérés, évfolyamszinten meghatározott témakörök alapján. A vizsga háromfős vizsgabizottság előtt zajlik. A **vizsga érdemjegye négyszeres szorzóval számít bele az éves teljesítménybe**. A vizsgatételeket a munkaközösségek állítják össze a helyi tanterv tananyaga alapján.

A választható vizsgatárgyak esetén minden tanuló köteles az első félév utolsó napjáig írásban jelezni, hogy melyik tantárgyat választotta a felkínált lehetőségekből.

Évismétlő tanulónak az évfolyamvizsga ismételése is kötelező.

Az évfolyamvizsgák rendjét, tantárgyait és részletes szabályozását a Pedagógiai Program mellékleteként a **Vizsgaszabályzat** tartalmazza.

1.8.7. Érettségi vizsgák

Az érettségi vizsgák két részből állnak, az írásbeli és a szóbeli lebonyolítása a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

Érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie.

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- idegen nyelv,
- a tanuló által választott tantárgy.

A tanuló a pedagógiai programban foglaltak, illetve a fenntartó által biztosított lehetőségeknek megfelelően jelentkezhet emelt szintű érettségire, felkészítő, felzárkóztató korrepetálásokra, foglalkozásokra. Az adott tantárgyból az érettségi vizsgára bocsátás feltételeként az alapórának megfelelő kimeneti követelményeket kell teljesítenie a tanulónak, a kétszintű érettségire felkészítő (fakultáció) követelményeinek a teljesítése nem feltétel. Az alapóra és a kétszintű érettségire felkészítő foglalkozás külön tárgyként szerepel a pedagógiai programban. Azon tanulók, akik a NAT 2012 alapján Informatika tantárgyat tanultak és 2024. január 1-je után Digitális kultúra tantárgyból kívánnak érettségi vizsgát tenni, a mindenkor hatályos

1012 Budapest, Attila út 135.

Telefon/fax: +36/1/ 375-2282

E-mail: titkarsag@kosztolanyigimnazium.hu

www.kosztolanyigimnazium.hu

érettségi követelményrendszer alapján összeállított különbözeti vizsga letételével teljesíthetik a jelentkezéshez szükséges feltételeket.

1.9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Gimnáziumunk tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni jelentkezés alapján.

1.9.1. Felvétel

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

5. évfolyamra jelentkezőknél

- az általános iskolai tanulmányi eredmények, vagy
- az általános iskolai tanulmányi eredmények (25%), a központi írásbeli vizsga (50%) és a szóbeli vizsga (25%) eredményei alapján.

9. évfolyamra jelentkezőknél

az általános iskolai tanulmányi eredmények (25%), a központi írásbeli vizsga (50%) és a szóbeli vizsga (25%) eredményei alapján.

A szóbeli felvételi vizsga

A szóbeli felvételi vizsgára minden központi írásbeli felvételt írt diákot behívunk. (Részletes tájékoztatás erről a mindenkori felvételi tájékoztatóban található.)

5. évfolyamra jelentkezők

Az első 4 évfolyam tananyagára épülő, kompetencia alapú feladatok és a tanuló személyiségének, általános műveltségének megismerését célzó beszélgetés.

- Ismeretlen szöveg hangos olvasása, értése és értelmezése, szóbeli kreatív szövegalkotás (pl. a szöveg befejezése, véleményalkotás, kérdésfeltevés)
- Logikai/természettudományos feladatok megoldása

Felkészülési idő nincs. Feleletidő: 10-15 perc.

9. évfolyamra jelentkezők

Az általános iskolai kerettantervi tananyagra épülő, kompetencia alapú feladatok és a tanuló személyiségének, általános műveltségének megismerését célzó beszélgetés. A vizsga témakörei a honlapunkon részletesen megismerhetők.

- Történelmi/irodalmi szöveg értelmezése a hozzá kapcsolódó kreatív szövegalkotási feladat segítségével (pl. problémamegoldás, véleményalkotás, elemzés) (4-5 perc)
- Természettudományos feladat a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak alapismereteiből (4-5 perc)

Felkészülési idő 15 perc. Feleletidő: 10-15 perc.

A jelentkezés rendjét és a középfokú felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 26-45. § szabályozza részletesen.

Gimnáziumunk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat;
- a felvételi eljárás rendjét;
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait;
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat;
- ha az iskola szóbeli vizsgát vagy a 27. § (5) bekezdése szerinti képesség-, készségfelmérést szervez, a vizsga vagy a felmérés követelményeit, időpontját és helyét.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően szervezzük meg.

Ha a tanuló teljesítette a felvételi követelményeket, az azonos teljesítményt elért tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük sorrendben:

1. a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót,
2. azt a tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az I. kerületben található,
3. akinek testvére az iskola jelenlegi diákja, akinek szülője, gondviselője az iskola tanulója volt,
4. akinek országos tanulmányi versenyeredménye van.

1.9.2. Átvétel

Másik középfokú intézményből történő átvételről az intézményvezető dönt az alábbiak szerint:

Átjelentkezés esetén átvételi protokoll lefolytatása szükséges, melynek keretében vizsgáljuk

- a tanuló előző tanulmányait, tudásszintjét (szóbeli beszélgetés a leendő osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, valamint írásbeli magyar és matematika szintfelmérő): az átvétel évében ill. az átvételt megelőző két tanévben legalább 4,00-es átlageredmény javasolt a sikeres becsatlakozáshoz,
- a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját,
- a tanuló motivációját, ill., hogy az átvétel mekkora többlet terhet (pl. különbözeti vizsga) jelent a becsatlakozni kívánó diáknak.

- 11., 12. évfolyamra csak nagyon indokolt esetben veszünk át tanulót.

Átvételi beszélgetésre augusztus, január és június hónapokban, az éves munkatervben előre tervezett és a jelentkezővel/szülőjével egyeztetett időpontban kerül sor.

Pozitív elbírálás esetén az átvétel különbözeti vizsga letételéhez köthető azokból a helyi tantervünkben szereplő tantárgyakból, amelyeket a tanuló az előző iskolájában nem vagy más rendszerben tanult, vagy amelyekből nagy az elmaradása. A tantárgyakat és a vizsga időpontját az intézményvezető határozza meg szaktanári javaslat alapján.

Jelentkezéshez szükséges dokumentumok: befejezett tanévet igazoló bizonyítvány vagy annak másolata, ellenőrző vagy elektronikus naplóból kinyomtatott oldal a tanuló érdemjegyeiről, egyéb tanúsítványok.

A tanulói jogviszonyt az Ntk.-nak a tankötelezettségre vonatkozó része alapján az iskola részéről az intézményvezető, a tanuló részéről a szülő/gondviselő létesíti. Az 5. és a 9. évfolyamra felvett gyermekeket a szülő/gondviselő beírja.

Az átjárhatóság biztosítása évisméltés esetén - Nat 2012-es órahálójú osztályból Nat 2020-as órahálójú osztályba kerüléskor:

- Az informatika tantárgy (Nat 2012) megfeleltethető a digitális kultúra tantárgynak (Nat 2020).
- A történelmi, társadalmi állampolgári ismeretek tantárgy (Nat 2012) megfeleltethető a történelem (Nat 2020) tantárgynak.
- A társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek tantárgy 11-12. évf. a társadalomtudományos orientáción (Nat 2012) megfeleltethető az állampolgári ismeretek tantárgynak 11-12. évf. társadalomtudományos tagozaton (Nat 2020).
- A természetismeret tantárgy 5-6. évf. (Nat 2012) megfeleltethető a természettudomány tantárgynak 5-6. évf. (Nat 2020)
- A biológia-egészségtan tantárgy (Nat 2012) megfeleltethető a biológia tantárgynak (Nat 2020)
- A dráma és tánc tantárgy (Nat 2012) megfeleltethető a dráma és színház tantárgynak (Nat 2020)
- A technika életvitel és gyakorlat tantárgy (Nat 2012) megfeleltethető a technika és tervezés tantárgynak (Nat 2020)
- A hon és népismeret 5. évf. tananyaga (Nat 2012) megfeleltethető a hon és népismeret 6. évf. tananyagának (Nat 2020).

1.9.3. Kilépés, tanulói jogviszony megszűnése, megszüntetése

A 2011. évi CXCV. tv. (Nkt.) alapján mindkét képzési formában:

53. § (2) Megszűnik a tanulói jogviszony

a) ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,

c) az utolsó (12.) évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,

h) a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad – a bejelentés tudomásulvételének napján,

(4) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével – ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott. (30 óra)

(5) Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

(6) Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, vagy a tanuló abban nem kíván részt venni.

1.10. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a tanult vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- ismerjék meg és lehetőség szerint sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő, az alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

Tantárgy- foglalkozás	Tematikus egység	Tartalom
Osztályfőnöki	Balesetvédelem	Balesetek megelőzése az iskolában, a mentőszolgálat működése; mit tegyünk, ha balesetet észlelünk?
Testnevelés	Balesetvédelem	Sportsérülések és megelőzésük általános balesetvédelmi oktatás év elején, illetve minden új anyagrész előtt.

**Tantárgy-
foglalkozás**

Tematikus egység

Tartalom

Biológia-kémia- fizika	Egészségünk megőrzése Az emberi szervezetre kitett hatások, az iskolában és otthon; gyakorlatok, feladatok	Bőrsérülések ellátása, rovarcsípés, újraélesztés, vérzés elállítása, zavart tudatú személy ellátása, vegyszerek használata, égési sérülések és forrázások.
Technika	Balesetvédelem	Elsősegélynyújtó láda tartalma, használata baleset során. A tanterem használati rendjének megismerése, szerszámok és egyéb kellékek használatának szabályai.
Informatika/digitális kultúra	Balesetvédelem, biztonságos géphasználat	A számítógépek balesetmentes használata, az egészséges munkakörnyezet, mi történik a gépek használatakor keletkező baleseteknél (áramütés stb.).

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező helyi tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- a Diákakadémia/pályaorientációs nap/sport- és egészségnap keretében elsősegélynyújtási bemutató a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó előadás szervezése a tanulók számára az iskolai sport/egészségnapon.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet által kidolgozott alábbi kerettantervekre épül.

A 2012/13-as tanévtől kifutó rendszerben az alábbi - 2012-es Nat-hoz illeszkedő - kerettantervek szerint oktatunk:

- Nyolc évfolyamos tagozat: Kerettanterv a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára
- Négy évfolyamos tagozat: Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

A 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a következő - 2020-as Nat-hoz illeszkedő - kerettantervek szerint oktatunk:

Nyolc évfolyamos tagozat:

- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára
- Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyamára
- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára

Négy évfolyamos tagozat:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára

2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Intézményünk a helyi tantervét a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, és a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról és az előző pontban feltüntetett kerettantervek figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

2.2.1. Nyolc évfolyamos gimnázium helyi tanterve

A nyolc évfolyamos gimnázium olyan emelt szintű oktatást nyújtó képzés, ahol a fejlesztési feladatokat és közműveltségi tartalmakat a Nat középiskolai pedagógiai munka nevelési-oktatási szakaszára vonatkozó négyéves ütemezéstől eltérően nyolc évfolyamra szétosztva határozza meg.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás feladata az általános iskola alsó tagozatán megkezdett sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak **megalapozásának folytatása 5-6. évfolyamon**. A továbbiakban a **7-8. évfolyamon** folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, a különböző életpályák iránti érdeklődés felkeltése.

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása és **megszilárdítása a 9-10. évfolyamon**. A továbbiak során pedig a **11-12. évfolyam differenciáló szakaszában** már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, és mód van emelt szintű érettségire való felkészülésre is.

A 2017/2018-as tanévtől természettudományos és társadalomtudományos orientáltságú osztályokat alakítottunk ki, ahol minden évben más tantárgy kapott az orientációnak megfelelő többletórát: a természettudományos osztály a természetismeretet, majd a kémiát, fizikát és biológiát; a társadalomtudományos osztály pedig a dráma és táncot, magyar nyelv és irodalmat és a történelmet tanulja magasabb óraszámban.

2020-tól felmenő rendszerben emelt szintű oktatást vezettünk be a Nat 2020-nak megfelelően. Az új óratervben az előző koncepció tovább folytatódik az alábbiak szerint:

- **A magyar nyelv és irodalom-társadalomtudományos osztályban** az alapozó szakaszban a magyar nyelv és irodalmat utána pedig a történelmet tanítjuk emelt szinten, 11-12.-ben pedig az állampolgári ismeretek tantárgyat magasabb óraszámban – az életben és a munkavállaláshoz, valamint a társadalomtudományi irányú továbbtanuláshoz szükséges alapvető társadalmi, gazdasági és jogi ismeretekre fókuszálva.

- **A matematika-természettudományos osztályban** az alapozó szakaszban és az érettségi előtti két évben matematikát, 7-10. osztályig pedig minden évben egy-egy természettudományos tárgyat (fizikát, kémiát, biológiát és földrajzot) tanítunk emelt szinten, így biztosítva a magas szintű, komplex természettudományos műveltség kialakítását.
- **Idegen nyelv:** Az első idegen nyelvet a kerettantervinél magasabb óraszámokban oktatjuk 5. osztálytól, lehetőséget biztosítva a középszintű érettségi (akár előrehozottan is) és a középfokú nyelvvizsga megszerzésére. A második idegen nyelvet 7. évfolyamtól tanítjuk, így ez a nyelvi óraszám is lehetővé teszi, hogy érettségizhessenek belőle diákjaink. Választható idegen nyelveink (angol, német, francia, spanyol, olasz) sokszínűsége gimnáziumunk fontos jellegzetessége.

Ez a koncepció orientációs lehetőséget ad diákjainknak, alapos és mély tudást, kutatásalapú, gyakorlati ismeretekkel, kompetenciák fejlesztésével. Nagy előnye, hogy figyelembe veszi azt is, hogy nyolc év alatt sokat változik diákjaink személyisége, érdeklődése, és lehetőséget ad az emelt szintű orientációtól független, sokrétű fakultációválasztásra a 11-12. évfolyamon.

Tantárgyi struktúra és órahálók

Az alábbi óratervben vastagítottan jelöljük a kerettantervi kötelező óraszámától eltérő, többlet óraszámokat.

Tantárgyi struktúra és óraszámok 2013/14-es tanévtől kifutóban

8 évfolyamos	2013/2014 tanévtől	5	6	7	8	9	10	11	12
felmenően kifutóban									
Műveltségi terület									
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4	4	4	4	4
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv I.	3+1	3	3	3	3	3	3+1	3
	Idegen nyelv II.			4	4	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	Matematika	4	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2	3+1	3+1
Ember és társadalom	Történelem			2	2+1	2+1	2+1	3	3
	Hon- és népismeret	1							
	Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2	2						
	Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1				
	Etika							1	
	Filozófia								1
Ember és természet	Kémia			1+1	2	2	2		
	Természetismeret	2	2+2						
	Biológia-egészségtan			2	1+1	+1	2	2	2
	Fizika			2	1	2	2	2	
Földünk-környezetünk	Földrajz			1	2	2	2		
Művészetek	Ének-zene	1+1	1	1	1	1	1		
	Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
	Dráma és tánc					1			

8 évfolyamos

2013/2014 tanévtől

5 6 7 8 9 10 11 12

felmenően kifutóban

	Művészetek - Vizuális Kultúra								2	
	Művészetek - Mozgókép és médiaismeret									1
	Művészetek - Dráma és Tánc									1
Informatika	Informatika		1	1	1	1+1	1+1			
Életviteli és gyakorlati ismeretek	Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1						1+1
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	
	Kétszintű érettségire felkészítő 1								2	2
	Kétszintű érettségire felkészítő 2								2	2
	Tantárgyak	összes	28	28	35	35	36	37	36	35
	óraszám									
	Nkt.	28	28	31*	31*	35*	36*	35*	35	

*: Kerettantervi órakeret túllépése a 110/2012 (VI. 4.) Nemzeti alaptanterv 8. §. (3) bekezdése alapján.

(A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Tantárgyi struktúra és óraszámok 2017/2018-as tanévtől

8 évfolyamos	2017/2018-as tanévtől felmenően	5		6		7		8		9		10		11	12
		köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	köt
Műveltségi terület															
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	4		4	1 ^B	4	1 ^B	4		4		4		4	4+ 1
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv I.	4		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1	3+ 1
	Idegen nyelv II.					3		3		3+ 1		3+ 1		3+ 1	3+ 1
Matematika	Matematika	4		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1		3+ 1	3+ 1
Ember és társadalom	Történelem					2		2	1 ^B	2+ 1	1 ^B	2	1 ^B	3	3+ 1
	Hon- és népismeret	1													
	Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2		2											
	Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1							
	Etika													1	
Ember és természet	Kémia					1	1 ^A	2		2	1 ^A	2			
	Természetismeret	2	1 ^A	2	1 ^A										

8 évfolyamos	2017/2018-as tanévtől felmenően	5	6	7	8	9	10	11	12
Földünk- környezetünk	Biológia- egészségtan			2	1 1 ^A	+1	2	2	2
	Fizika			2	1+ 1	2	2 1 ^A	2	
	Földrajz			1	2	2	2		
Művészetek	Ének-zene	1	1	1	1	1	1		
	Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
	Dráma és tánc	1 ^B				1			
	Művészetek - Vizuális Kultúra							2	
	Művészetek - Mozgókép és médiaismeret								1
	Művészetek - Dráma és Tánc								1
Informatika	Informatika		1	1	1	1	1+ 1		
Életviteli és gyakorlati ismeretek	Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5

8 évfolyamos	2017/2018-as	5		6		7		8		9		10		11	12
	tanévtől felmenően														
	Kétszintű érettségire felkészítő 1													2	2
	Kétszintű érettségire felkészítő 2													2	2
	Tantárgyak óraszám	27	1	27	1	34	1	34	1	36 *	1	36	1	36	36
	Tantárgyak összes óraszám	28		28		35 *		35 *		37 *		37 *		36 *	36 *
	Nkt.	28		28		31		31		35		36		35	35

*: Kerettantervi órakeret túllépése a 110/2012 (VI. 4.) Nemzeti alaptanterv 8. §. (3) bekezdése alapján.

(A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Választott kerettantervek

(Az 51/2012. (XII. 21.) sz. EMMI rendelet 5. melléklete alapján):

- Magyar nyelv és irodalom
- I. Idegen nyelv
- II: idegen nyelv (7-12. évfolyam)
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Hon- és népismeret
- Hit- és erkölcsan
- Etika
- Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek – 5-6. évfolyam
- Természetismeret
- Biológia-egészségtan B változat
- Fizika B változat

- Kémia B változat
- Földrajz
- Ének-zene - A változat
- Dráma és tánc - 9-10. évfolyam
- Vizuális kultúra
- Művészetek
- Vizuális kultúra (11. évf.)
- Dráma és tánc (12. évf.)
- Mozgóképkultúra és médiaismeret (12. évf.)
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport
- Filozófia

A 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a 2020-as Nat alapján:

MATEMATIKA – TERMÉSZETTUDOMÁNY (8 ÉVF.)	5	6	7	8	9	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3	3+1	4	4	4
Matematika								
matematika	4+1	4+1	3	3	3	3+1	3+2	3+2
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem	2	2	2	2	2	2	3	3+1
állampolgári ismeretek				1				1
hon- és népismeret*		1						
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1				
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret								
természettudomány**	2	2					(2)	
kémia			1	2+2	1+1	2		
fizika			1	2	2	3+1		
biológia			2	1	3+1	2		
földrajz			2+2	1	2	1+1		
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv	3+1	3+2	3	3	3+1	3+1	4	4
második idegen nyelv			(+)2	(+)2	3	3	3	3+1
Művészetek*****								
ének-zene	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház*	1							
mozgókép-kultúra és médiáismeret*								1
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1					
digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	

Testnevelés és egészségfejlesztés

testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítés kötött célú órakeret fakultáció	-	-	-	-	-	-	4 (2) +2+2	2+2+3
Nat 2020 maximális órakeret³	28	28	30	30	34	34	34	34
Tantárgyak összes óraszám⁴	30	30	32	32	36	36	36	36

A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatók.)

Választott kerettantervek

(A https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8, illetve https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf_hivatkozas alapján):

- Magyar nyelv és irodalom 5-8. és 9-12. évfolyam
- Matematika 5-8.
- Történelem 5-8. és 9-12. évfolyam
- Természettudomány 5-8. évfolyam
- Etika 5–8. évfolyam
- Élő idegen nyelv 5–8. és 9-12. évfolyam
- Ének-zene 5-8. évfolyam
- Vizuális kultúra 5-8. és 9-10. évfolyam
- Dráma és színház 7-8. évfolyam
- Technika és tervezés 5–7. évfolyam
- Mozgókép-kultúra és médiaismeret 11–12. évfolyam
- Digitális kultúra 5-8. és 9-12. évfolyam
- Testnevelés 5-8. évfolyam

³ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (1) alapján

⁴ Nat 2020 órakeret túllépése a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) emelt szintű oktatásra vonatkozó szabályozása alapján

A 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a 2020-as Nat alapján:

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM – TÁRSADALOMTUDOMÁNY (8 ÉVF.)	5	6	7	8	9	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3	3	3+1	4	4	4
Matematika								
matematika	4	4	3	3	3	3+1	3	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem	2	2	2+2	2+2	2+2	2+2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1			(+)1	1+1
hon- és népismeret*		1						
Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1				
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret								
természettudomány**	2	2					(2)	
kémia			1	2	1	2		
fizika			1	2	2	3		
biológia			2	1	3	2		
földrajz			2	1	2	1		
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv	3+1	3+2	3	3	3+1	3+1	4	4
második idegen nyelv			(+)2	(+)2	3	3	3	3+1
Művészetek*****								
éneke-zene	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház*	1							
mozgóképkultúra és médiáismeret*								1
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1					
digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	

Testnevelés és egészségfejlesztés

testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítés kötött célú órakeret fakultáció	-	-	-	-	-	-	4 (2) +2+2	2+2+3
Nat 2020 maximális órakeret⁵	28	28	30	30	34	34	34	34
Tantárgyak összes óraszám⁶	30	30	32	32	36	36	36	36

(A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Választott kerettantervek

(A https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8, illetve https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf hivatkozás alapján):

- Magyar nyelv és irodalom 5-8. és 9-12. évfolyam
- Matematika 5-8.
- Történelem 5-8. és 9-12. évfolyam
- Természettudomány 5-8. évfolyam
- Etika 5-8. évfolyam
- Élő idegen nyelv 5-8. és 9-12. évfolyam
- Ének-zene 5-8. évfolyam
- Vizuális kultúra 5-8. és 9-10. évfolyam
- Dráma és színház 7-8. évfolyam
- Technika és tervezés 5-7. évfolyam
- Mozgókép-kultúra és médiaismeret 11-12. évfolyam
- Digitális kultúra 5-8. és 9-12. évfolyam
- Testnevelés 5-8. évfolyam

⁵ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (1) alapján

⁶ Nat 2020 órakeret túllépése a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) emelt szintű oktatásra vonatkozó szabályozása alapján.

2.2.2. Négy évfolyamos gimnázium helyi tanterve

A négy évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás alapkonceptiója, profilja:

A 2015/2016-os tanévtől bevezetett eredeti természettudomány/társadalomtudományi orientáció koncepciója a Nat 2020 rendelkezései alapján az alábbi emelt szintű képzésekben folytatódik:

- Emelt szintű és óraszámú **társadalomtudományi vagy matematikai-természettudományi** képzés
- magasabb óraszámú idegen nyelvi képzés (heti 4 +3 óra minden évfolyamon, 12.-ben a 2. idegen nyelvből is heti 4 óra)
- összességében magasabb óraszámú matematikaoktatás

A **történelem** emelt szintű oktatása a 9. - 12. évfolyamon, valamint az **állampolgári ismeretek** tantárgy magasabb óraszámú oktatása a 11-12. évfolyamon segíti a **társadalomtudományok** iránt érdeklődők továbbtanulását, valamint a felnőtt társadalomba való beilleszkedést, a magyarországi és nemzetközi gazdasági-társadalmi folyamatok megértését, alapvető jogi-pénzügyi ismeretek megszerzését. Az emelt szintű érettségire való felkészítés lehetőségével kiegészülve a társadalomtudományos tárgyak emelt szintű oktatása lehetőséget ad az egyetemek, főiskolák által elvárt magas szintű tudás megszerzésére is.

A **természettudományos tantárgyak** a tantárgyközi környezeti nevelés hangsúlyozásának céljával kapnak minden évben váltakozva többletórát, melyek keretében részletesebben és gyakorlatorientáltan foglalkoznak a tanulók a szokásos természettudományi specifikumokon kívül a környezettudatosság, természetvédelem, korszerű energiagazdálkodás témaköreivel is. Így 9-10. évfolyamon **a biológiát és a kémiát** emelt szinten oktatjuk, s ez kiegészül 10. évfolyamon **a földrajz** magasabb óraszámú tanításával, ami lehetőséget ad ezekből a tárgyakból előrehozott érettségi teljesítésére. Mindez segíti a természettudományos érdeklődésű tanulók pályaorientációját, továbbtanulását. Mindezekon felül az emelt szintű érettségire való felkészítés lehetőségét is biztosítjuk az egyes természettudományos tárgyakból. A felsőoktatási természettudományos szakok, képzések elképzelhetetlenek erős matematikai tudás nélkül, ezért 11-12.-ben **matematikából** biztosítunk emelt szintű oktatást.

Minden tanuló számára biztosított **első idegen nyelvből** (9-12. évf.) magasabb óraszám, valamint igény esetén emelt szintű érettségire való felkészítés, ami megteremti a nyelvvizsga megszerzésének lehetőségét és versenyképessé teszi a tanulókat a mai modern élet és a munkaerőpiac bármely területén, határainkon belül és kívül egyaránt.

Az alábbi óratervben vastagítottan jelöljük a kerettantervi kötelező óraszámától eltérő, magasabb óraszámokat.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

4 évfolyamos óraterv 2015-2016-os tanévtől kifizetőben (2012-es Nat alapján):

4 évfolyamos	2015-2016-os tanévtől	9		10		11		12	
		kötelező	vál.	kötelező	vál.	kötelező	vál.	kötelező	vál.
Műveltségi terület									
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4	
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv I.	3+1		3+1		3+1		3+1	
	Idegen nyelv II.	3		3		3		3	
Matematika	Matematika	3+1		3		3		3+1	
Ember és társadalom	Történelem	2	2*	2	2*	3		3+1	
	Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek						1*		1*
	Etika					1			
Ember a természetben	Kémia	2	2**	2					
	Biológia-egészségtan			2	2**	2		2	
	Fizika	2		2		2	1**		
Földünk-környezetünk	Földrajz	2		2					1**
Művészetek	Ének	1		1					
	Vizuális kultúra	1		1					
	Dráma és tánc	1							
	Művészetek					2***		2***	
Informatika	Informatika	1		1+1					

4 évfolyamos	2015-2016-os tanévtől	9		10		11		12	
Életviteli és gyakorlati ismeretek	Technika, életvitel és gyakorlat							1	
	Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	Testnevelés	5		5		5		5	
	Kétszintű érettségire felkészítő 1					2		2	
	Kétszintű érettségire felkészítő 2					2		2	
Tantárgyak óraszám		33	2	34	2	34	1	34	1
Tantárgyak összes óraszám		35		36		35		35	
Nkt.		35		36		35		35	

* A társadalomtudományi orientációjú csoport óraszám

** A természettudományi orientációjú csoport óraszám

*** A 11. és 12. évfolyamon a művészetek tantárgy keretében az aktuális tantárgyfelosztás és a fenntartó által biztosított lehetőségeknek megfelelően tanulhatják a tanulók az alábbi művészeti tantárgyakat. (Ének, vizuális kultúra, dráma és tánc)

(A tantárgyak tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Választott kerettantervek

Az 51/2012. (XII. 21.) sz. EMMI rendelet 3. melléklete alapján:

- Magyar nyelv és irodalom – A változat
- I. idegen nyelv
- II. idegen nyelv
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Etika

- Biológia-egészségtan - B változat
- Fizika - B változat
- Kémia - B változat
- Földrajz
- Ének-zene - A változat
- Dráma és tánc (9. évf.)
- Vizuális kultúra
- Művészetek
- Vizuális kultúra (11-12. évf.)
- Dráma és tánc (12. évf.)
- Mozgóképkultúra és médiaismeret (12. évf.)
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport
- Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek

4 évfolyamos óratervezés 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a 2020-as Nat alapján:

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOS (4 ÉVF.)	9	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4	4
Matematika				
matematika	3	3+1	3	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2+2	2+2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek			(+)1	1+1
hon- és népismeret				
Etika / hit- és erkölcstan				
Természettudomány és földrajz				
környezetismeret				
természettudomány			(2)	
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	3+1	3+1	4	4
második idegen nyelv	3	3	3	3+1
Művészetek				
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	
dráma és színház				
mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Technológia				
technika és tervezés				
digitális kultúra	2	1	2	

Testnevelés és egészségfejlesztés

testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
érettségi felkészítés			4 (2) +2+2	2+2+3
kötött célú órakeret	-	-		
Nat 2020-as maximális órakeret⁷	34	34	34	34
Tantárgyak összes óraszám⁸	36	36	36	36

(A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Választott kerettantervek

(A https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf hivatkozás alapján):

- Magyar nyelv és irodalom 9–12. évfolyam
- Matematika 9–12. évfolyam
- Történelem 9–12. évfolyam
- Állampolgári ismeretek 12. évfolyam
- Természettudomány 11. évfolyam
- Kémia 9–10. évfolyam
- Fizika 9–10. évfolyam
- Biológia 9–10. évfolyam
- Földrajz 9–10. évfolyam
- Első idegen nyelv 9–12. évfolyam
- Második idegen nyelv 9–12. évfolyam
- Ének-zene 9–10. évfolyam
- Vizuális kultúra 9–10. évfolyam
- Dráma és színház 12. évfolyam
- Mozgókép-kultúra és médiaismeret 11–12. évfolyam
- Digitális kultúra 9–11. évfolyam
- Testnevelés 9–12. évfolyam

⁷ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (1) alapján.

⁸ Nat 2020 órakeret túllépése a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) emelt szintű oktatásra vonatkozó szabályozása alapján.

4 évfolyamos óraterv 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a 2020-as Nat alapján:

MATEMATIKA- TERMÉSZETTUDOMÁNYOS (4 ÉVF.)	9	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4	4
Matematika				
matematika	3	3	3+2	3+2
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3	3+1
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret				
Etika / hit- és erkölcsan				
Természettudomány és földrajz				
környezetismeret				
természettudomány			(2)	
kémia	1+1	2+2		
fizika	2	3		
biológia	3+1	2		
földrajz	2	1+1		
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	3+1	3+1	4	4
második idegen nyelv	3	3	3	3+1
Művészetek				
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	
dráma és színház				
mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Technológia				
technika és tervezés				

digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
érettségi felkészítés			4 (2) +2+2	2+2+3
kötött célú órakeret	-	-		
Nat 2020-as maximális órakeret⁹	34	34	34	34
Tantárgyak összes óraszám¹⁰	36	36	36	36

(A tantárgyak helyi tantervi követelményei a Pedagógiai Program Mellékletében találhatóak.)

Választott kerettantervek

(A https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf hivatkozás alapján):

- Magyar nyelv és irodalom 9–12. évfolyam
- Matematika 9–12. évfolyam
- Történelem 9–12. évfolyam
- Állampolgári ismeretek 12. évfolyam
- Természettudomány 11. évfolyam
- Kémia 9–10. évfolyam
- Fizika 9–10. évfolyam
- Biológia 9–10. évfolyam
- Földrajz 9–10. évfolyam
- Első idegen nyelv 9–12. évfolyam
- Második idegen nyelv 9–12. évfolyam
- Ének-zene 9–10. évfolyam
- Vizuális kultúra 9–10. évfolyam
- Dráma és színház 12. évfolyam
- Mozgókép-kultúra és médiaismeret 11–12. évfolyam
- Digitális kultúra 9–11. évfolyam
- Testnevelés 9–12. évfolyam

⁹ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (1) alapján.

¹⁰ Nat 2020 órakeret túllépése a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) emelt szintű oktatásra vonatkozó szabályozása alapján.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Gimnáziumunk bizonyos tantárgyakból (pl. idegen nyelv) beiratkozáskor választást kínál fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, illetve a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart. Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő a választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-áig a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg a döntését, melynek feltétele a különözeti vizsga letétele.

Egyéb esetben a választható tantárgyakról és a tantárgyakat tanító pedagógusokról szóló tervezetet (pl. második idegen nyelv, fakultáció) - a fenntartó jóváhagyását követően - a diákok-szülők az előző tanév végén ismerhetik meg. A tanuló (kiskorú tanuló esetén 14 éves korig a szülő, 14 éves kortól a szülő és tanuló együttesen) május 20-áig jelentheti be írásban a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. A pedagógusok személye az előre nem látható tantárgyfelosztási változások függvényében módosulhat.

A 11-12. évfolyamon a kétszintű érettségire felkészítés választása két tantárgyból kötelező. A 10. évfolyamra járó tanuló minden év május 20-áig választhatja ki a tantárgypárt, melyet szeptember 15-éig egyszer módosíthat. 12. évfolyamon az előző évben megkezdett tantárgypár tanulását folytatja, intézményvezetői engedély és különözeti vizsga ellenében van módosítási lehetőség a 11. évfolyamon tanult tantárgypártól eltérni, ha az adott év szeptember 15-éig kérvényt nyújt be a tanuló.

Az érettségire felkészítő tantárgyak váltására vonatkozó szabályokhoz hasonlóan bármilyen tantárgyból bármilyen csoportváltásra vonatkozó kérvényét szintén az adott év szeptember 15-éig nyújthatja be a tanuló.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A nyolc évfolyamos tagozat választható tantárgyai

- Etika óra helyett hit- és erkölcstan (egyházi) választható az 5-8. évfolyamon.
- A 7. évfolyamon második idegen nyelv választása angol, német, olasz, francia nyelvből a jelentkezők számának függvényében történik.
- Az utolsó két évben a többletórák egy részét az emelt és középszintű érettségire való felkészítésre fordítjuk. 11-12. évfolyamon a kétszintű érettségire felkészítés választása két tantárgyból kötelező.

A négy évfolyamos tagozat választható tantárgyai

- A 9. évfolyamon a második idegen nyelv választása német, spanyol, francia, olasz nyelvből a jelentkezők számának függvényében történik.
- Az utolsó két évben a többletórák egy részét az emelt és középszintű érettségire való felkészítésre fordítjuk. 11-12. évfolyamon a kétszintű érettségire felkészítés választása két tantárgyból kötelező.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás a nyolc évfolyamos képzési rendszerben:

- természettudomány (5-6. évf. és 11. évf),
- matematika,
- idegen nyelvek,
- technika és tervezés,
- vizuális kultúra,
- digitális kultúra,
- testnevelés,
- dráma és színház tantárgyakból.

Az emelt szintű oktatási profilnak megfelelő csoportbontás (fizika, kémia, biológia, földrajz, ill. magyar nyelv és irodalom, történelem, állampolgári ismeretek) lehetséges a kötelező és a választott órákon egyaránt - vagy csak a választott órákon.

Csoportbontás a négy évfolyamos képzési rendszerben: digitális kultúra, idegen nyelvek, matematika. Valamint a gimnáziumi profilnak megfelelő csoportbontás tanulói választás függvényében a társadalomtudományi tantárgyak és természettudományos tantárgyak között (kémia, biológia, földrajz, ill. történelem, állampolgári ismeretek) - kötelező és választott órákon egyaránt - vagy csak a választott órákon. A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza. **A csoportbontásokat intézményünk célrendszere, az aktuális évi tantárgyfelosztás, a tanulói igények és a telephelyi, tárgyi és személyi feltételek, a pedagógusok nevelés - oktatással lekötött heti munkaidő-kerete, a nyolc évfolyamos és négy évfolyamos gimnáziumi osztályok heti időkeretének összege, valamint a fenntartói finanszírozási adottságok határozzák meg.**

A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak fenntartói jóváhagyás alapján.

2.5. A meghatározott óraszám feletti kötelező, illetve a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

Az egyéb foglalkozások (pl. szakkörök, diáksportkör, felzárkóztató foglalkozások, tanulószoba) tananyagát és követelményeit az intézményvezető által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák. Mindkét órátípus esetében az egyes óraszámokat az órahálóban meghatározottak alapján számítjuk. A tanórán kívüli foglalkozások esetén alapvetően heti 1, illetve 2 tartunk a tantárgyfelosztás függvényében. Iskolánkban választható szakkörök, délutáni foglalkozások:

- idegen nyelvi szakkör
- informatika szakkör
- matematika szakkör
- természettudományos, egészségnevelő, környezetvédő szakkörök
- kézműves, barkács, festő szakkör
- színjátszás szakkör
- újságíró szakkör
- vizuális kultúra szakkör
- 3D-nyomtató szakkör
- énekkar
- modernkori történelem szakkör
- tehetséggondozás szakkör
- sportköri foglalkozás minden délután
- korrepetálás
- versenyfelkészítés
- egyéni fejlesztés a szakértői vélemény alapján fejlesztőpedagógus segítségével
- tanulószoba

A kétszintű érettségre felkészítő foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga a mindenkori érettségi követelményrendszer alapján lett meghatározva, és a Pedagógiai Program mellékletét képezi.

2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Minden tanévben csak az Oktatási Hivatal Tankönyvjegyzékében szereplő, hivatalosan tankönyvvé nyilvánított kiadványokat rendeljük meg a Könyvtárellátó Közhasznú Nonprofit Kft-től. A tankönyvrendelésben a hatályos törvényi előírásoknak megfelelően járunk el. A Nkt. a nevelőtestületek hatáskörébe utalta az iskolai tankönyvek kiválasztását. Ennek megfelelően szakmai munkaközösségeink nagy körültekintéssel választják ki a helyi tanterv megvalósításához szükséges legmegfelelőbb tankönyveket. A tankönyvrendelést az intézményvezető, majd a fenntartó hagyja jóvá. Alapelvünk, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek tantárgyanként lehetőleg egy tankönyvcsaládba tartozzanak, és alkalmazkodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz. A tankönyvválasztást tanévenként a szakmai munkaközösségek vizsgálják felül. A tankönyvrendelés menetét és a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának szabályait az intézményi SZMSZ tartalmazza.

A nevelőtestület álláspontja értelmében a megfelelő tankönyv jellemzői

- tudományosan megalapozott tartalom;
- jó szerkesztés (lényegkiemelés, áttekinthetőség, megfelelő kép- és ábraanyag, praktikus tartalomjegyzék stb.);
- megfelelő módszertani felépítés (érdekes ismeretközlés, lényegkiemelő kérdések, gondolkodtató feladatok, gyakorlati alkalmazásra való utalások stb.);
- közérthető, helyes nyelvezet és olvasmányos stílus;
- kiegészítő digitális tananyag;
- esztétikus küllem, tartós (lehetőleg fűzött) kivitel;
- kezelhető méret;
- kedvezményes ár.

A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre. (Nkt. 46.§ (5), a 1431/2019. (VII. 26.) Korm. határozatban foglaltaknak megfelelően.)

A használatban lévő tankönyvek megtalálhatók a könyvtárban.

A munkaközösségek joga az alkalmazandó tankönyvek, taneszközök kiválasztása, melynek listáját iskolai szinten az intézményvezető hagyja jóvá az intézmény évfolyamai számára. A kiválasztás során kiemelt szempont az intézmény nevelési-oktatási céljainak való megfelelés, a korszerű pedagógiai munka segítése, a hatékony tanulási lehetőségek biztosítása.

A következő tanévben szükséges taneszközökről, ill. az ingyenes tankönyvekről, valamint a tankönyvtámogatásról a tanév utolsó szülői értekezletén szóban, majd pedig írásban is tájékoztatjuk a szülőket. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A nyomtatott taneszközön túl a testnevelés, a vizuális kultúra, technika és tervezés (kimenő tantárgyként a technika és életvitel) tantárgynál egyéb taneszközök használatára is szükség van, ezeket a szülők vásárolják meg (pl. sportfelszerelés), ill. osztályszinten szerzik be (pl. faanyag.)

2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Gimnáziumunkban a Nat 2020-hoz illeszkedő és a nyolc és négy évfolyamos gimnáziumra vonatkozó kerettantervekben meghatározott tananyagot és készségeket sajátítják el a diákok. A Nat pedagógiai céljait, fejlesztési feladatait a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret iskolánk arculatára jellemző felhasználásával (mindkét tagozatunkon kétféle emelt szintű képzéssel), differenciált tanulásszervezéssel, valamint hagyományaink ápolásával és tanórán kívüli programjaink gazdag választékával valósítjuk meg.

Mindkét képzésben az életkori sajátosságokhoz illeszkedő pedagógiai módszerek, munkaformák (frontális, önálló, páros és csoportmunka, kooperatív technikák és projektmódszer, valamint a teamtanítás) segítségével fejlesztjük tanulóink belső motivációját. Tanítási stratégiáink kialakításában nagy szerepet kap a multidiszciplináris tudás elsajátításában rejlő lehetőségek kihasználása, nemcsak a közvetlen társtudományok területén, de egymástól akár távolabb álló műveltségterületek esetén is.

A nyolc, ill. négy év alatt fokozatosan és szisztematikusan sajátítják el diákjaink az önálló tanulási stratégiákat és készülnek fel az élethosszig tartó tanulásra. Csoportbontásaink, matematikából és idegen nyelvből pedig átjárható nívócsoportjaink egyaránt elősegítik a differenciált haladást és a tehetséggondozást.

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a tanulói aktivitás növelésére, mind a természettudományi, mind a társadalomtudományi képzések esetén. Gyakorlataink mind a laborban, mind a terepen lehetőséget nyújtanak a tanulóknak az egyéni, illetve a csoportokban végzett munkavégzésre, ezzel is elősegítve nemcsak az egyénre szabott tanulási lehetőségek kiszélesítését, hanem a teammunka jelentőségének megértését is. Inkluzív pedagógiai szemléletünk mellett nagy hangsúlyt fektetünk a differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazására.

Iskolánk jó digitális felszereltsége, akár a digitális tábla, akár a tanulói iPad-ek, vagy projektorok, informatikai eszközök esetében lehetővé teszi a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazását.

Ellenőrzési, értékelési rendszerünk és helyi vizsgarendszerünk elősegíti az előzőleg megtanult ismeretek, készségek aktivizálását és szinten tartását. Oktatási gyakorlatunk mellett az ellenőrzés során is törekszünk a multidiszciplináris tudás mélyítésére. Az egyéni bánásmód alkalmazásával, szakköri kínálatunk és fejlesztő óráink igénybevételel biztosítjuk a különleges figyelmet igénylő tanulók tehetséggondozását, ill. felzárkóztatását. Pedagógiai feladataink révén tanulóinkban elősegítjük a közműveltség alapelemeinek fejlesztését, a közösségi értékű, elismert, lényeges és tovább építhető tudás megszerzését.

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

2.8.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás

Célunk, hogy általánosan és sokoldalúan képezzük diákjainkat, megszerettessük velük a mozgást, és felkeltsük igényüket a sportolás iránt. Az iskolai testnevelésünk egyik fontos célja a személyiség fejlesztése, életképes fiatalok nevelése és felkészítése az életre.

Támogatjuk a tanulók egészséges testi fejlődését, fejlesztjük a koordinációs alapképességeket és kondicionális képességeiket. A sportági mozgáskészségeket az iskolai évek alatt alapozzuk meg. Törekszünk a sportági technikák helyes és precíz megtanítására, a differenciálás megléte mellett. A sportok, szabadtéri tevékenységek, a testedzés és kikapcsolódás különböző formái az egészség szempontjából nagy fontossággal bírnak. A tanulóknak meg kell ismerkedniük a test működésével, és azzal, hogy az olyan szokások, mint a rendszeres testedzés és szabad levegőn tartózkodás hogyan kapcsolódnak a testi és szellemi egészséghez. Kiváló lehetőséget biztosít erre a heti 5 óra testnevelés, illetve ennek keretében – ha lehetőség nyílik rá - az 5. évfolyamon megszervezett úszásoktatás is.

A heti 5 óra testnevelés mellett hangsúlyt kap az eredményes versenyfelkészítés, versenyzés is. Sportágak, versenyek melyeken rendszerint részt veszünk, és kiváló eredményeket érünk el: Floorball - Atlétika - Röplabda - Kosárlabda - Labdarúgás - Asztalitenisz - Futóversenyek (mezei futóverseny, Kegyeleti váltó, Vivicita)

2.8.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

Minden tanév második féléve során jogszabály által meghatározott időtartamon belül felmérjük a gyerekek fizikai képességét, teherbírását a NETFIT segítségével. **A felmérés célja** az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

Minőségellenőrzés: az általános fizikai teherbíró-képesség egységes mérése, értékelése és minősítése.

Minősgbiztosítás: minden fiatal – képesség szerinti differenciált terheléssel, szükség esetén felzárkóztató program biztosításával – úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéséhez szükséges fizikai fitness szint a „megkívántság”, vagy „kell” értékét elérje és megtartsa.

A mérések gyakorlati haszna

- A terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek mérésére kifejlesztett NETFIT mérési és értékelési útmutató alapján elvégzett vizsgálatok lehetővé teszik az egyén, a közösség,

a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotában számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését.

- Biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást.
- Felfedi az egészség, a terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását.
- A rendszeres időszakos ellenőrzés, folyamatos visszacsatolás jelent a hibák kiküszöböléséhez.
- Összehasonlítási lehetőséget ad, osztálytársak, osztályok, iskolák között, vagy akár az azonos módszerrel, de pl. különböző földrajzi területen élő, tevékenykedő (dolgozó), különféle sportágakat űző egyének teljesítményeivel, valamint a mérések alapján követni tudjuk tanulóink teljesítményének változását évről évre.

2.9. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv) és legalább egy általa kötelezően választott vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15. §-ai szerint szervezzük meg. Gimnáziumunk - a négy évfolyamos és a nyolc évfolyamos tagozaton egyaránt - a következő tantárgyakból készít fel érettségire:

Középszinten:

- magyar nyelv- és irodalom
- matematika
- történelem (2020) / történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (2012)
- idegen nyelvek (angol, francia, német, spanyol, olasz)
- földrajz
- fizika
- kémia
- biológia
- digitális kultúra (2020) / informatika (2012)
- ének – zene
- vizuális kultúra
- testnevelés

Emelt szinten:

- magyar nyelv- és irodalom
- matematika
- történelem (2020) / történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (2012)
- idegen nyelv
- földrajz
- fizika
- kémia

- biológia
- digitális kultúra (2020) / informatika (2012)
- vizuális kultúra

Etika tantárgy helyi tanterve megfelel az emberismeret és etika érettségi tárgynak.

Társadalmi-, állampolgári és gazdasági ismeretek (Nat 2012), Állampolgári ismeretek (2020) helyi tanterve megfelel a társadalomismeret érettségi tárgynak.

Dráma és tánc (2012), dráma és színház (2020) helyi tanterve megfelel a dráma érettségi tárgynak.

ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

Középszintű érettségi vizsgára való felkészítés kötelezően választandó és választható érettségi vizsgatárgyai és a középszintű érettségi vizsga témakörei

MAGYAR NYEV KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

MAGYAR IRODALOM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők
2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
3. Művek a magyar irodalomból III: Kortárs szerzők
4. Művek a világirodalomból
5. Színház és dráma
6. Az irodalom határterületei
7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

TÖRTÉNELEM ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban
5. Magyarország a kora újkorban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
8. A világháborúk kora
9. Magyarország a világháborúk korában
10. Jelenkor

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek
13. Szabadon választott témakör

MATEMATIKA

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 - 1.1. Halmazok
 - 1.2. Matematikai logika
 - 1.3. Kombinatorika
 - 1.4. Gráfok
2. Számelmélet, algebra
 - 2.1. Alapműveletek
 - 2.2. Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - 2.3. Racionális és irracionális számok
 - 2.4. Valós számok
 - 2.5. Hatvány, gyök, logaritmus
 - 2.6. Betűkifejezések
 - 2.7. Arányosság
 - 2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség rendszerek
 - 2.9. Középértékek, egyenlőtlenségek
3. Függvények, az analízis elemei
 - 3.1. A függvény
 - 3.2. Egyváltozós függvények
 - 3.3. Sorozatok
 - 3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
 - 4.1. Elemi geometria
 - 4.2. Geometriai transzformációk
 - 4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok
 - 4.4. Vektorok síkban és térben
 - 4.5. Trigonometria

4.6. Koordinátageometria

4.7. Kerület, terület

4.8. Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1. Leíró statisztika

5.2. A valószínűség-számítás elemei

INFORMATIKA

Általános kompetenciák

1. alkalmazói készség
2. problémamegoldó készség
3. algoritmikus gondolkodás
4. önálló munkavégzés
5. alkotó munka
6. az informatika és a társadalom kölcsönhatásának ismerete
7. kommunikációs készség

Tartalomorientált kompetenciák

1. Információs társadalom
2. Informatikai alapok - hardver
3. Informatikai alapok - szoftver
4. Szövegszerkesztés
5. Táblázatkezelés
6. Adatbáziskezelés
7. Információs hálózati szolgáltatások
8. Prezentáció és grafika
9. Könyvtárhasználat
10. Algoritmizálás, adatmodellezés
11. A programozás eszközei

Szóbeli témakörök:

1. A kommunikáció

- 1.1. A kommunikáció általános modellje
- 1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek
2. Információ és társadalom
 - 2.1. Az informatika fejlődéstörténete
 - 2.2. A modern információ társadalom jellemzői
 - 2.3. Informatika és etika
 - 2.4. Jogi ismeretek
3. Jelátalakítás és kódolás
 - 3.1. Analóg és digitális jelek, digitalizálás (hang és kép)
 - 3.2. Az adat és adatmennyiség
 - 3.3. Bináris számábrázolás, karakterábrázolás, kép- és színkódolás
 - 3.4. Logikai műveletek
 - 3.5. Tömörítés
4. Számítógép felépítése (hardver ismeret)
 - 4.1. Számítógép főbb részei, jellemzői, a Neumann-elvek
 - 4.2. Perifériák és működésük (monitor, nyomtató, beviteli eszközök)
 - 4.3. Számítógép összeszerelése és a hálózatok működése, felépítése, szolgáltatásai
5. Munkavédelem, ergonómia
6. Operációs rendszerek (szoftver ismeret)
 - 6.1. Operációs rendszer felépítése, működése, fő feladatai
 - 6.2. Adatvédelem, adattárolás (háttértárak működése)
 - 6.3. Vírusvédelem, védekezési formák, lehetőségek
7. Kommunikáció az interneten
 - 7.1. Levelezés működése, általános szabályai
 - 7.2. Netikett, CHAT, VoIP
 - 7.3. Webszolgáltatások, keresőrendszerek, állományok átvitele
8. Könyvtár ismeretek
 - 8.1. Könyvtár típusok, dokumentum típusok
 - 8.2. Információ keresés a könyvtárban, könyvtári szolgáltatások
 - 8.3. Forrás megjelölés szabályai, dokumentum használat

BIOLÓGIA

- 1. Bevezetés a biológiába**
 - 1.1. A biológia tudománya
 - 1.2. Az élet jellemzői
 - 1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek
- 2. Egyed alatti szerveződési szint**
 - 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - 2.2. Az anyagcsere folyamatai
 - 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 3. Az egyed szerveződési szintje**
 - 3.1. Nem sejtes rendszerek
 - 3.2. Önálló sejtek
 - 3.3. Többsejtűség
 - 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 4. Az emberi szervezet**
 - 4.1. Homeosztázis
 - 4.2. Kültakaró
 - 4.3. A mozgás
 - 4.4. A táplálkozás
 - 4.5. A légzés
 - 4.6. Az anyagszállítás
 - 4.7. A kiválasztás
 - 4.8. A szabályozás
 - 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
- 5. Egyed feletti szerveződési szintek**
 - 5.1. Populáció
 - 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
 - 5.3. Bioszféra
 - 5.4. Ökoszisztéma
 - 5.5. Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1.Molekuláris genetika

6.2.Mendeli genetika

6.3.Populációgenetika és evolúciós folyamatok

6.4.A bioszféra evolúciója

KÉMIA

1. Általános kémia

1.1.1.Atomszerkezet

1.1.2.Periódusos rendszer, periodikus tulajdonságok

1.1.3.Kémiai kötések Első és másodrendű

1.1.4.Molekulák, ionok kialakulása és jellemzői

1.1.5.Anyagi halmazok jellemzői, rács típusok

1.1.6.Kémiai átalakulások, reakciótípusok jellemzői példákkal

1.1.7.Termokémiai folyamatok

1.1.8.Elektrokémia

2. Szervetlen kémia

2.1.1.Hidrogén

2.1.2.Nemesgázok

2.1.3.Halogénelemek és vegyületeik

2.1.4.Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik

2.1.5.A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik

2.1.6.A szénsoport elemei és vegyületeik

2.1.7.Fémek: s-mező fémek, p-mező fémek (alumínium, ón, ólom) d-mező fémek (vascsoport, rézsoport, cink)

3. Szerves kémia

3.1.A szerves vegyületek általános jellemzői

3.2.Szénhidrogének

3.3.Halogéntartalmú szénhidrogének

3.4.Oxigéntartalmú szerves vegyületek

3.4.1.Hidroxivegyületek

3.4.2.Éterek

3.4.3.Oxovegyületek

3.4.4.Karbonsavak és sóik

3.4.5.Észterek

3.5.Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

3.5.1.Aminok

3.5.2.Aminosavak

3.5.3.Savamidok

3.5.4.Heterociklusosak

3.5.5.Gyógyszerek, drogok, hatóanyagok

3.6.Szénhidrátok

3.6.1.Monoszacharidok

3.6.2.Diszacharidok

3.6.3.Poliszacharidok

3.7.Fehérjék

3.8.Nukleinsavak

3.9.Műanyagok

3.10.Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

4.1.Az anyagmennyiség

4.2.Gázokkal kapcsolatos tv és használatuk

4.3.Oldatok, elegyek, keverékek

4.4.Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban

4.5.Termokémia

4.6.Kémiai egyensúly

4.7.Kémhatás

4.8.Elektrokémia

FIZIKA

1. Mechanika

1.1.Newton törvényei

- 1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya
- 1.3. A változó forgómozgás dinamikai leírása
- 1.4. Mozgásfajták
- 1.5. Munka, energia
- 1.6. A speciális relativitáselmélet alapjai
- 1.7. Folyadékok és gázok mechanikája
2. Hőtan, termodinamika
 - 2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 - 2.2. Hőtágulás
 - 2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
 - 2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje
 - 2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
 - 2.6. Kalorimetria
 - 2.7. Halmazállapotváltozások
 - 2.8. A termodinamika II. főtétele
3. Elektromágnesség
 - 3.1. Elektromos mező
 - 3.2. Egyenáram
 - 3.3. Az időben állandó mágneses mező
 - 3.4. Az időben változó mágneses mező
 - 3.5. Elektromágneses hullámok
4. Optika
 - 4.1. A fény mint elektromágneses hullám
5. Atomfizika, magfizika
 - 5.1. Az anyag szerkezete
 - 5.2. Az atom szerkezete
 - 5.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek
 - 5.4. Sugárvédelem
 - 5.5. Elemi részek
6. Gravitáció, csillagászat

6.1.A gravitációs mező

6.2.Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

7.1.A fizikatörténet fontosabb személyiségei

7.2.Felfedezések, találmányok, elméletek

IDEGEN NYELVEK

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. Geoszféra földrajza (kőzetburok, levegőburok, vízburok, talajburok).
4. A földrajzi övezetesség
5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején
6. A világgazdaság jellemző folyamatai
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában
9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői
10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

ÉNEK- ZENE

1.1.Éneklés

1.2.Műelemzés

2. Zenetörténet

2.1.Népzene

2.2.Műzene

2.3.Középkor, reneszánsz, barokk, bécsi klasszika, romantika, a 19-20. sz. fordulója, 20. századi és kortárs zene

3. Zenefelismerés, műzene

4. Népzene

5. Zeneelmélet

6. Dallamírás

VIZUÁLIS KULTÚRA

A, Alkotás

1.1.Vizuális eszközök

1.2.Vizuális nyelv

1.2.1.A vizuális nyelv alapelemei (Vonal, sík- és térforma, tónus, szín, tér)

1.2.2.A vizuális nyelvi elemek viszonyai

1.3.Technikák (Rajzolás, festés, kollázs, nyomtatás, makettezés, modellezés, további technikák)

2. Tevékenységszintek

2.1.Ábrázolás, látványértelmezés

2.1.1.Formaértelmezés

2.1.2.Térértelmezés

2.1.3.Színértelmezés

2.1.4.Mozgásértelmezés

2.2.Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

B, Befogadás

1.1.Vizuális eszközök

1.2.Megjelenítés sajátosságai

1.3.Technikák

2. Tevékenységterületek

2.1.Vizuális kommunikáció

2.2.Tárgy- és környezetkultúra

2.3.Kifejezés és képzőművészet

ETIKA

1. Az etika megalapozása
2. Az erények és a jellem
3. Társas kapcsolatok
4. Erkölcs és társadalom
5. Vallás és erkölcs
6. Korunk erkölcsi kihívásai

TESTNEVELÉS

1. Az olimpiai játékok eredete, története, kialakulásának körülményei
2. Általános és középiskolás korú gyerekek testi és mozgásfejlődésének kapcsolata
3. A testmozgás szerepe és fontossága mindennapjainkban
4. Egészséges életmód
5. Az iskolai testnevelés célja és feladata
6. A bemelegítés
7. Gimnasztika
8. Fizikai képességek
9. Iskolában tanult sportjátékok jellemzése
10. "Az atlétika a sportok királynője"
11. Torna
12. Úszás
13. Küzdősport, önvédelem
14. Természetben űzhető sportágak

TÁRSADALOMISMERET

1. Egyén és közösség
2. A társadalmi viszonyok
3. Állampolgári ismeretek
 - 3.1.Jogi alapismeretek
 - 3.2.Intézményrendszer
 - 3.3.Ügyek intézése

4. Jelenismeret – Társadalmi világrend az ezredforduló után

4.1. Az életmód

4.2. Kultúra és globalizáció

4.3. A növekedés határai

5. Gazdasági és pénzügyi ismeretek

5.1. A gazdasági környezet

5.2. Az állam gazdasági szerepvállalása

5.3. Pénzügyi ismeretek

5.4. A munka világa; Fogasztó a piacgazdaságban

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a Pedagógiai Program Melléklete tartalmazza a Nat 2012, felmenőben a NAT 2020 és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet alapján.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit az alábbi jogszabályok szerint állítottuk össze:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

2.10.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó szakmai munkáról, illetve az elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés,
- írásos kikérdezés (kérdőív),
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos),
- tanulók által készített produktumok vizsgálata,
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés),
- dokumentumok elemzése.

Az ellenőrzés fajtái

- Szóbeli feleltetés (egy anyagrészből bármelyik órán)
- Kiselőadás
- Írásbeli feleltetés (egy anyagrészből bármelyik órán)
- Házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése
- Házi dolgozat, olvasónapló
- Röpdolgozat - bejelentés nélkül, kis anyagrészből, a tantárgy jellegéből adódó gyakorisággal íratható.
- Témazáró dolgozat - nagyobb időszak tananyagából a témakör összefoglalása után. A Házi rend alapján egy héttel előre bejelentjük a megírás időpontját. Egy nap maximum két témazáró dolgozat íratható egy diákkal. Érdemjegye súlyozottan (2x-es súlyozással) számít a félévi és év végi osztályzat kialakításánál. A meg nem írt témazárót a diák köteles pótolni.
- A tanuló produktumának (pl. technika életvitel és gyakorlat, vizuális kultúra órán előállított tárgy, testnevelés órai mozgásformák) ellenőrzése.

- Évfolyamvizsga - több tanév anyagát ellenőrzi átfogóan. Írásbeli és/vagy szóbeli és/vagy gyakorlati részből áll. A vizsga érdemjegye négyszeres szorzójú. (Részletes szabályozás a Pedagógiai Program Mellékletében.)
- „Próbaérettségi” - A sikeres érettségi vizsga érdekében a tantárgy jellegéből adódó gyakorisággal próba vizsgadolgozat készítése. A próba vizsgadolgozatot nem lehet javító céllal ismételni. Érdemjegye súlyozottan (3x-os súlyozással) számít a félévi és év végi osztályzatba.
- Felkészülés az országos mérésekre próbadolgozatok írásával, azonos évfolyamokon egységesen.
- **Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók számonkérése a szakértői vélemény alapján készített határozatban leírt felmentések figyelembevételével történik.** A hosszabb megoldási idő mellett, szükség szerint a verbális számonkérés helyettesítheti az írásbeli feladatokat. Az iskolánk mini laptopjai biztosítják, hogy számítógépet használjon az a diák, akinek ez megkönnyíti a feladatainak teljesítését.

Mérések

A gimnáziumunkba való beiratkozás után az egyes tantárgyakból helyzetfeltárást szolgáló diagnosztikus méréseket végzünk, osztályzatot erre nem adunk.

Külső mérőeszközöket a nyelvvizsgákra, érettségire, tanulmányi versenyekre való készülés során használunk.

A **feleletválasztásos mérőeszköz** (teszt) egyes típusait a kétszintű érettségi és az országos mérések feladattípusainak megfelelően ismertetjük meg és gyakoroltatjuk a tanulókkal.

Az országos méréseken való részvétel a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint történik.

2.10.2. A tanulók tudásának értékelése

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan **meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról**, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az **újratervezésére, a célok újra definiálására** és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek **adatokra és tényekre kell támaszkodnia**. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelés alapelvei: az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság, az emberi méltóságuk tiszteletben tartása, az értékelés személyes jellegének figyelembevétele.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elősegíti, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön.

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek alapján történik, ahol rögzítettek a tanuló továbbhaladásának feltételei is.

Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus szakmai kompetenciája. A pedagógus szabad döntése, szakmai felelőssége, hogy az adott tananyaghoz adekvát módszertani, értékelési módot válasszon. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló *általános állapotára*, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A félévi és az év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli és írásbeli visszajelzésekkel és osztályzatokkal. Az év végi osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit. **A félévi és év végi osztályzatokat pedagógiai szempontok szerint a szaktanár mérlegelése és az évközi érdemjegyek alapján határozzuk meg.**

Az értékelés célja, hogy:

- fejlődési állapotról számoljon be;
- legyen ösztönző hatású;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- a tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytisztelét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Az értékelés fajtái

- Diagnosztikus értékelés célja: helyzetfeltárás, a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására vonatkozólag, és ennek megfelelően az egyénre, csoportra szabott pedagógiai célok és nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
- Formatív (fejlesztő) értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki, a tevékenységet követő, lehetőleg minél rövidebb határidejű, rendszeres visszajelzések segítségével.

- Szummatív (összegző) értékelés célja: annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács tanórán és azon kívül;
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás;
- a nevelőtestület, illetve a diákság előtti intézményvezetői értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés:

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséret, elmarasztalás, bejegyzések beírása a digitális naplóba.
- negyedéves és háromnegyedéves értékelés a digitális naplóban
- félévi értesítő (elektronikus és papíros formában)

Az értékelés fokozatai - Osztályozás (Nkt. 54. §, 20/2012. EMMI-rendelet 64. §)

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. A tanárok a tanulási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

- **Elégséges** évközi érdemjegyet kap az a tanuló, aki az alapfogalmakat, szabályokat megértette, de hiányosságai vannak még a lényeges összefüggések területén is; a legegyszerűbb feladatokat önállóan megoldja, az összetettebbeket elkezdni is csak segítséggel tudja.
- **Közepes:** A leglényegesebb ismereteket és összefüggéseket elsajátította, alkalmazni mechanikusan, segítséggel tudja.
- **Jó:** Apró hiányosságai vannak az ismeretanyagban, kis segítséggel saját magát korrigálni képes.
- **Jeles:** A tantervi ismeretanyagot elsajátította, biztonsággal előadja és alkalmazza azt. Gyakran többféle megoldást is képes adni.

További szabályok:

A nevelőtestület megállapodása szerint az osztályozó vizsga, a javító és különbözeti vizsga, valamint az írásbeli témazáró dolgozatok értékelési határai a következők:

0-39%	elégtelen
40-54%	elégséges
55-69%	közepes
70-84%	jó
85-100%	jeles

- 9. évfolyamtól az érettségi típusú és nehézségű számonkéréseknél irányadó a középszintű érettségi százalékos értékelése.
- A szülő a Kréta naplón keresztül negyed- és háromnegyed éves értékelést kap gyermekéről. Ebben a bejövő osztályoknál részletes szöveges értékelést ad az osztályfőnök, a többi osztálynál pedig a diák tanulmányi teljesítményének, szorgalmának, viselkedésének *változásáról* tájékoztatja a szülőt. Félévkor elektronikus és nyomtatott értesítőt kapnak a diákok.
- A kiemelkedő tanulmányi eredményt vagy példamutató magatartást, szorgalmat vagy közösségi munkát tanúsító tanulók az iskola közössége előtt oklevelet, jutalomkönyvet, illetve a 15. jubileumi évben alapított emléklapokot vehetnek át az intézményvezetőtől.
- A házi feladatokat, a tanulók órai munkáját szóban vagy érdemjeggyel értékeljük.
- Csoportmunka, tanulókísérlet alkalmával mindig értékeljük a közös teljesítményt. A készségi tárgyakból csak a mindenki által megtanulható, begyakorolható jártasságokat, készségeket minősítjük.
- Ha az írásbeli munka (dolgozat) csalás eredménye, elégtelen érdemjegyet kap rá a tanuló.
- Rendszeresen lehetőséget kapnak a diákok egymás és önmaguk értékelésére is.
- A szóbeli feleletek, témazáró, röpdolgozatok érdemjegyét a Kréta naplóba írják be a pedagógusok.
- A munkaközösség és az iskolavezetés a Kréta naplóból és a beszámolókból értesül a tanulók értékeléséről.
- Az iskolavezetés a szakmai munkát, minden jelentős iskolai eseményt (munkaközösségek félévi, év végi beszámolója, bemutató órák, óralátogatások, iskolai rendezvények) követően értékeli a tantestület előtt. Az érintett pedagógusokról az elismerését szóban fejezi ki.

- Az **etika, hit és erkölcstan értékelése**-minősítése is a fenti értékelési határok szerint, érdemjeggyel történik.

Érdemjegyek elvárható száma

- A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően a szaktanárok határozzák meg a szóbeli és írásbeli feleletek arányát. A tanuló számára biztosítjuk, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám + 1 osztályzat az irányadó.
- A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a nevelőtestület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.
- Matematikából a 9-12. évfolyamon, és idegen nyelvből minden évfolyamon, félévkor és év végén az elégséges osztályzathoz szükséges az évközi érdemjegyek 2,00-es átlagának elérése.

A magatartás és szorgalom minősítésének alapelvei, szabályai

A magatartás, és a szorgalom értékelése eszköz a tanulói személyiség alakításában, a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítségével, célja a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás.

A magatartás és a szorgalom érdemjegyeit havi értékeléssel határozzuk meg a hagyományos minősítési formák segítségével. Mind a két minősítésnél figyelembe kell venni a diákok életkori sajátosságait és életkörülményeit. Az osztályfőnök az osztály, és az osztályban tanító tanárok véleményét kikéri, a kialakított minősítést a Kréta naplóba bejegyzi.

A pedagógusok órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira. Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk. Kiemelkedő teljesítményt szóbeli, vagy írásbeli dicsérrettel jutalmazunk (versenyek, szereplés rendezvényeken, részvétel szervezőmunkában stb.)

Bármely minősítés akkor adható, ha a hozzárendelt feltételek többsége egyidejűleg fennáll (nem feltétlenül mindegyik egyszerre). Nehezebben besorolható esetben azt a minősítést kell választani, amely a tanuló magatartását/szorgalmát jobb megközelítéssel írja le.

Félévi és év végi minősítés kialakításának szempontjai:

- a tanuló önértékelése,
- az osztály értékelése a tanulóról,
- az osztályfőnök értékelése a diákok és az osztályban tanító tanárok véleményének figyelembevételével.

A magatartás minősítése

A magatartás a személyiségnek a társadalom viszonyaiban való megnyilvánulása. Kifejeződik benne az egyénnek a különböző szituációkhoz, feltételekhez, kisebb-nagyobb közösségekhez való alkalmazkodása, valamint külső hatásokra adott válasza, reagálása.

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez,
- a Házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintje,
- a tanuló viszonya, magatartása társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz,
- alkalmazkodás a kulturált magatartási szabályokhoz az iskolán belüli és kívüli programokon, rendezvényeken,
- változás a tanuló korábbi magatartásához képest (pozitív, negatív),
- az óra alatti magatartás, fegyelmezettség.

Példás (5) magatartású az a tanuló, aki:

- a közösségi életet munkájával, kezdeményezéseivel és véleményével gazdagítja;
- az iskola házirendjét, a közösségi élet íratlan, de vele ismertett vagy együtt kialakított szabályait megtartja, és társait is erre ösztönzi;
- aktivitása, példamutatása nagyfokú, hatása a társaira pozitív
- udvarias és segítőkész;
- megbízható, és a mindenkori helyzetnek megfelelően fegyelmezett;
- viselkedése ellen általában nincs kifogás.

Jó (4) magatartású az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi tevékenységekben, a rábízott feladatokat elvégzi;
- az iskola házirendjét, a közösségi élet íratlan, de vele ismertett vagy együtt kialakított szabályait megtartja;

- aktivitása, példamutatása közepes;
- általában udvarias és segítőkész;
- megbízható és általában fegyelmezett;
- viselkedésével kapcsolatban csak ritkán merül fel kifogás.

Változó (3) magatartású az a tanuló, aki:

- a közösségi munkában vonakodva vesz részt;
- az iskola házirendjét megszegi, a közösségi élet íratlan, de vele ismertetett vagy együtt kialakított szabályait esetenként nem, vagy csak többszöri figyelmeztetésre tartja be;
- aktivitása gyenge, néha negatív példát is mutat;
- gyakran udvariatlan, segítőkészsége változó;
- fegyelmezetlen magatartásával zavarja a tanítást;
- viselkedése ellen gyakran merül fel kifogás, de hibáit általában belátja, szeretné azokat kijavítani.

Rossz (2) magatartású az a tanuló, aki:

- szándékosan árt társának, környezetének, a közösségnek;
- társait normaszegésre csábítja;
- a házirendet és a közösségi élet íratlan, de vele ismertetett vagy együtt kialakított szabályait figyelmeztetések ellenére is megszegi;
- aktivitása, példamutatása negatív;
- udvariatlan, rendszeresen és súlyosan zavarja a tanítást;
- beszéde nyíltan trágár, verekedést kezdeményez, vagy a gyengébbet terrorizálja;
- rendszeresen késik, igazolatlanul hiányzik, igazolást hamisít;
- hibáinak kijavítására nem törekszik.

Mulasztások esetén:

- Ha a tanulónak 1-2 igazolatlan órája van, magatartása csak „jó”,
- ha 3 -7 igazolatlan órája van, magatartása csak „változó”,
- ha 7-nél több igazolatlan órája van, magatartása csak „rossz” lehet.
- Ha a tanuló minden igazolatlan óráját az első félévben szerezte, év végi minősítése lehet eggyel jobb.
- Az intézményvezetői dicséret egy jegyet emelhet az év végi magatartás osztályzaton

A szorgalom minősítése

Példás (5) szorgalmú az a tanuló, aki:

- igényli tudása bővítését, érdeklődik;
- tanulmányi munkája pontos és megbízható, minden feladatát elvégzi;
- kötelességtudata magas fokú;
- képességeinek megfelelően teljesít;
- gyakran vállal többletfeladatokat, tanórán kívüli ismeretszerzése kiemelkedő és rendszeres; munkabeosztása, önellenőrzése szisztematikus.

Jó (4) a szorgalma annak a tanulónak, aki:

- rendszeresen elvégzi feladatait, munkája megbízható;
- kötelességtudata érzékelhető;
- kevés érdeklődést mutat a különböző műveltségi területek iránt, s egyik iránt sem érdeklődik átlagon felül;
- tanulmányi eredményei kismértékben elmaradnak képességeitől;
- többletfeladatokat vállal, tanórán kívüli ismeretszerzése átlagos; munkabeosztása, önellenőrzése kialakult, rendszeres.

Változó (3) szorgalmú az a tanuló, aki:

- feladatait esetenként nem végzi el, tanulmányi munkája ingadozó;
- csak utasításra kezd munkához;
- kötelességtudata nem megfelelő, munkájának minőségével szemben nem igényes;
- tanulmányi eredményei több területen elmaradnak a képességeitől;

- többletfeladatokat csak ritkán vállal, tanórán kívüli ismeretszerzése gyenge; munkabeosztásra, önellenőrzésre segítséggel képes.

Hanyag (2) a szorgalmi jegye annak a tanulónak, aki:

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, feladatait nem végzi el;
- egy-vagy több tantárgyból megbukott;
- munkájának minőségével szemben igénytelen;
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi;
- tanulmányi eredményei a legtöbb területen elmaradnak képességeitől; többletfeladatokat nem vállal, tanórán kívüli ismeretszerzése nem jellemző; munkabeosztásra, önellenőrzésre képtelen.

2.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a szaktanároktól. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak.

Az otthoni feladatok kiosztásánál tekintetbe vesszük a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság és az aktív tevékenység fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés, önálló gyűjtőmunka végzése.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka megszilárdítása, gyakorlása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A legtöbb tantárgyból a tanulók minden órán kaphatnak házi feladatot.
- Néhány tantárgyból a házi feladatok nem rendszeresek, illetve eltérnek az óráról órára való készülés rendjétől. Ilyen tantárgy pl. a hon és népismeret, etika, ének-zene, digitális kultúra.
- A tanulók a tanítási szünetek idejére- a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl- nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A tanulóknak minden feladatnál ismerniük kell az elkészítéshez, megtanuláshoz rendelkezésre álló időt, az ellenőrzés és értékelés szempontjait.

- A házi feladatokat rendszeresen ellenőrzi a tanár valamilyen formában.
- A feladatok hiánya a Kréta naplón kívül is bejegyzésre kerülhet. Ismételt mulasztások esetén a tanár mérlegelheti, hogyan jelzi a felkészülés hiányát (érdemjegy, szorgalmi jegy, kisjegyek, pontok, stb.).
- A tanulószobás tanulók írásbeli feladataikat a tanulószobán készítik el, s ezeket a tanár ellenőrzi. Szóbeli feladataik ellenőrzésére nem mindig van idő, lehetőség, ilyenkor ez a szülőkre hárul.
- Egyes tanulók rendszeres felkészülési hiányosságait a tanulószobás nevelő jelzi az osztályfőnöknek, szaktanárnak és a szülőnek.

A házi feladatok típusai: a házi feladatok lehetnek szóbeli, írásbeli és gyakorlati jellegűek.

• Szóbeli feladatok

Célja az órán feldolgozott tananyag önálló elsajátítása elsősorban a tanulók rendelkezésére álló tankönyvek, munkafüzetek, füzetek, digitális tananyagok, hanganyagok, videók stb. segítségével (történetek, tartalmak, versek, fogalmak, adatok, idegen nyelvi szavak, szövegek rögzítése, a már megértett összefüggések, következtetések megtanulása stb.). Számonkérésük szóbeli vagy írásbeli feleltetés útján, páros, csoport- illetve frontális munkával történik. A felkészülés általában óráról órára történik, hosszabb szövegek, versek megtanulására több idő áll rendelkezésre.

• Írásbeli feladatok

Jellemző ráfordítási idő 15-30 perc. Legtöbbször a munkafüzetek, tankönyvek feladatai vagy a tanár által összeállított kérdésekre adandó válaszok, megoldások. Ilyen típusú gyakorló feladatok jellemzőek pl. matematikából, fizikából, kémiából, nyelvtanból. Nem mindennaposak és több időt igényelnek az otthon készítendő fogalmazások, értékelések, helyzetelemzések, fordítások. Az ilyen feladatok elvégzéséhez a tanár hosszabb időt ad a tanulónak.

• Gyakorlati feladatok

Írásbeli és szóbeli feladatok kiegészülhetnek gyakorlati feladatokkal pl.: illusztráció, ábra készítése, egyszerű kísérletek elvégzése, digitális bemutató készítése. A gyakorlati feladatok önmagukban is alkothatnak házi feladatokat. Ezek legtöbbször az órán elsajátított technikák gyakorlását jelentik. A gyakorlati feladatok része lehet a dramatizálás, vagyis egy adott szituáció, történet bemutatására, illetve egy iskolai előadásra való készülés.

Az írásbeli és gyakorlati feladatokat kézírással vagy nyomtatottan elkészítve, személyesen vagy elektronikus úton leadva is kérhetik a pedagógusok. Ha valakinek nem áll rendelkezésére a feladat elvégzéséhez szükséges megfelelő IKT-eszköz vagy internet, a feladat kihirdetésekor jelezze a tanárnak. Az iskolai könyvtárban számítógépek és internet elérés segítik az ilyen szempontból hátrányos helyzetű diákok tanulását.

2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot az osztály diákönkormányzati képviselőinek véleménye alapján, és azt a félévi, illetve év végi osztályozó értekezleten a nevelőtestület hagyja jóvá. Az osztályfőnöknek a javaslat megtételekor tehát figyelembe kell venni a tanulót tanító pedagógusok és az osztály véleményét. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden pedagógus ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító pedagógusok vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák.

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- intézményvezetői,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és jutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a diákönkormányzat is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A végzős évfolyamokon a ballagási ünnepségen az eltelt iskolai évek alatt kiemelkedő tanulmányi teljesítményű diákok Kosztolányi-díjat (emlékplakettet) kapnak.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás színház- vagy kiállításlátogatáshoz (finanszírozása pályázatok segítségével).

A jutalmazás és elmarasztalás fokozatait, szabályait részletesen a Házirend tartalmazza.

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie az 1.8.2. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

2.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetésének módjai:

Az I. kerületben a következő nemzetiségek élnek: bolgár, szerb, roma, görög, német, örmény.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

A nemzetiségekről szóló oktatás szinterei lehetnek:

- A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc, etika, osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: projekthetek, témahetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok.
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

2.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet fordítunk a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra. Az iskola pedagógusai ismerik a tanulók problémáit, **figyelembe veszik** a számukra intézményvezetői határozat alapján biztosított könnyítéseket, **tantárgyi mentesítéseket**. A szaktanárok **differenciált módon**, az egyéni különbségeiket figyelembe véve **foglalkoznak a BTMN és SNI tanulókkal** a tanítás és a számonkérés folyamán egyaránt.

Tantárgyi könnyítések, mentesítések szabályai:

- probléma esetén vizsgálat kérése a tantárgy jellegéből adódó szakintézménytől
- vizsgálat eredménye: szakvélemény,
- az intézményvezetői határozatban engedélyezi a könnyítéseket, felmentéseket.

Tantárgyi könnyítések, mentesítések leggyakoribb típusai:

- több idő biztosítása írásbeli beszámolók során (ez úgy is megvalósulhat, hogy kevesebb feladatot kap),
- a beszámoló formájának megválasztása (szóban vagy írásban),
- órai munkára, ill. írásbeli beszámolók során segédeszközt használhat (pl. számológép, laptop, helyesírási szótár),
- felmentés egy tantárgyrész (pl. helyesírás) értékelése alól (SNI tanulók),
- felmentés teljes tantárgy értékelése és minősítése alól (pl. matematika, idegen nyelv, testnevelés), ebben az esetben az érettségi során a tanuló másik tantárgyat választ a mentesített tantárgy helyett (SNI tanulók).

Minden mentesítés, könnyítés csak akkor érvényes, ha a tanuló részt vesz a tanórákon és a számára előírt fejlesztő foglalkozásokon.

Ezek a **módszerek** a tanulási nehézségük miatt hátrányos helyzetű tanulók **esélyegyenlőségét segítik**, a sikeresebb eredmények elérésével **motivációjuk fenntartható** marad.

A tanórai **csoportbontások** - pl. idegen nyelv, matematika (nyelvi sávok, nívócsoportok), informatika/digitális kultúra, magyar, történelem, technika stb. - hozzásegítik a tanulókat az elmélyültebb tudás megszerzéséhez, a nehezebben haladóknak is több figyelem és idő jut az ismeretanyag begyakorlására, van mód az egyéni haladási tempó méltánylására, a differenciálásra.

A szaktanárok **korrepetálással, felzárkóztató foglalkozásokkal** – a mindenkori tantárgyfelosztás keretei között – segítik a gyengébb képességű, vagy valamely átmeneti probléma miatt lemaradást mutató tanulóikat.

Az átlagosnál rosszabb szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók iskolai felkészülésükhöz használhatják az **iskola számítógépeit**, az **internetet**, továbbá rendelkezésükre áll az **iskolai könyvtár** állománya és a szakképzett könyvtáros pedagógus.

Ha viselkedésbeli, beilleszkedési **problémát tapasztalunk** a gyermeknél vagy mentális, pszichés kiegyensúlyozatlanságot, akkor a megfelelő segítő lépéseket megtesszük (egyéni beszélgetés, szülőkkel, szaktanárokkal konzultálás, megfelelő segítő szakszolgálatokhoz irányítás, iskolapszichológusi foglalkozások).

Az intézmény vezetése a nevelőtestülettel és a nevelő-oktató munkát segítő szakemberekkel együttműködve folyamatosan elemzi és értékeli az esélyegyenlőséggel kapcsolatos intézkedések eredményeit és a kapott adatok tükrében megújítja és az aktuális helyzethez adaptálja az esélyegyenlőséggel kapcsolatos helyzetértékelését és intézményi intézkedési tervét, melyet az iskola honlapján publikálunk.

2.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

A fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ben a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: a fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,

- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

- Vizuális kultúra:
 - A közvetlen és rögzített kommunikáció.
 - A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
 - A reklámplakátok szerepe.
 - A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.
- Földrajz:
 - A fogyasztói kultúra fejlődése.
 - Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
 - Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
 - Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
 - Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
 - A család gazdálkodása.
- Informatika/digitális kultúra:
 - Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
 - Vásárlás az interneten.
 - Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.
- Magyar nyelv és irodalom:
 - A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.

- Történelem:
 - Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.
- Etika:
 - tudatos fogyasztás -erkölcsi felelősség, fair-trade gyártás és kereskedelem, reklám, média hatásai
- Technika és tervezés:
 - tudatos vásárlás, bevásárlás szempontjai - hatása a gazdaságra, család gazdálkodása, életmódunk és fogyasztás
- További színterek:
 - Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények pl. témahét, Diákakadémia, ÖKO-iskolai rendezvények).
 - Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
 - Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvérvényesítés)

2.17. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiénia, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások a bűnmegelőzési tanácsadó segítségével szisztematikusan minden évfolyamon
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság)
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés

1012 Budapest, Attila út 135.

E-mail: titkarsag@kosztolanyigimnazium.hu

www.kosztolanyigimnazium.hu

Telefon/fax: +36/1/ 375-2282

- Drámapedagógiai eszközök

3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI ÉS FÜGGELÉKEI

A pedagógiai program mellékletei

- 1. sz. melléklet: Tantárgyi helyi tantervek
- 2. sz. melléklet: Tanulmányi célú kirándulások célterületei
- 3. sz. melléklet: Hagyományos rendezvényeink
- 4. sz. melléklet: Vizsgaszabályzat
- 5. sz. melléklet: Közösségi szolgálat
- 6. sz. melléklet: Elsősegélynyújtási terv
- 7. sz. melléklet A kétszintű érettségi felkészítés foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

4. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program érvényessége, nyilvánossága, módosítása

A pedagógiai program 2022. szeptember 15-től lép életbe. Felülvizsgálatára - ha azt egyéb körülmény, jogszabály változás nem indokolja - 2026-ban kerül sor.

A pedagógiai program módosítására sor kerül:

- jogszabály módosításakor,
- a fenntartó kezdeményezésre,
- az intézmény átszervezésekor.

Egyéb esetekben módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője,
- a szakmai munkaközösségek,
- az Intézményi Tanács,

A módosításhoz a nevelőtestület minősített többségének (50%+1 fő) támogatása szükséges.

A pedagógiai program nyilvánosságát intézményünk a következő fórumokon biztosítja:

- az intézményvezetői, helyettesi irodában,
- az iskolai könyvtárban,
- az iskola honlapján
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Programot az Intézményi Tanács 2022. év augusztus hó 29. napján tartott ülésén megtárgyalta és a módosított pedagógiai program elfogadását javasolja.

Kélt: Budapest, 2022. szeptember

az Intézményi Tanács képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény diákönkormányzata 2022. év szeptember hó 5. napján tartott ülésén megtárgyalta, elfogadását javasolja a nevelőtestületnek.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 08

Masa Anna

diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai Programot a Szülői Szervezet 2022. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén megtárgyalta. A szülői szervezet a módosított pedagógiai program elfogadását javasolja.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 07.

Dr. Polgár

szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2022. év augusztus 31. napján tartott értekezletén – a szakmai munkaközösségek szakmai tartalomra vonatkozó, támogató véleménye alapján - elfogadta.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 07

[Signature]

hitelesítő nevelőtestületi tag

[Signature]

hitelesítő nevelőtestületi tag

Fenntartói és működtetői nyilatkozat

A Pedagógiai Program a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében *fenntartó*:

„A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.”

A. alternatíva: *A Közép Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója a pedagógiai program elfogadását támogatja, tekintettel arra, hogy a pedagógiai program többletfinanszírozási igényt nem tartalmaz.*

B. alternatíva: *A Közép Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívül az alábbi többletfeladatokat finanszírozza:*

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a Pedagógiai Program rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2022.

.....

Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

HATÁROZAT

A Pedagógiai Programot a Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium szakmai munkaközösségei, az Intézményi Tanács, a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat véleményezte, a tantestület 2022. 08.30.....-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

A fenti legitimációs eljárások figyelembevételével a Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium Pedagógiai Programját a 281. számú intézményvezetői határozattal jóváhagyom.

Budapest, 2022. 09.09.

intézményvezető

